CREŞTINISM ŞI POLITICĂ

— Răzvan CODRESCU —

Principial vorbind, între religie şi politică este distanţa dintre cer şi pământ. Dumnezeu cu ale Sale, Cezarul cu ale sale... Scopul ultim al vieţii creştine, ***mântuirea***, nu se află în lume, ci ***dincolo*** de ea. De aceea sfântul, expresia supremă a omului creştin, tinde să se retragă din *"lume"*, fie în monahism de obşte, fie în sihăstrie desăvârşită, *"pustia"* nefiind altceva, în înţeles duhovnicesc, decât o icoană a istoriei abolite. Spiritul mistic este prin excelenţă, anistoric şi apolitic. Într'o lume de sfinţi problema politică nici nu s'ar mai pune! Dar cum sfinţenia este un lucru atât de rar, politica se impune tocmai ca arta seculară de a-i ajuta pe oameni să trăiască laolaltă într'o lume răvăşită de păcat.

Între marile confesiuni creştine, ortodoxia s'a păstrat mai aproape de acest spirit anistoric. Faptul se vede astăzi mai ales în latura lui negativă, anume prin lipsa unei autentice conştiinţe istorice şi politice la majoritatea popoarelor ortodoxe. Ceea ce, prin forţa credinţei religioase, a fost timp de veacuri întregi o virtute creştină, a devenit astăzi, în lipsa credinţei, un handicap dureros. Avem de-a face cu un caz de virtute pervertită. Însuşi ciobanul mioritic, privit în afara universului religios, face figură stranie de tembel sublim...

Un popor modelat prin 15 secole de ortodoxie nu-şi poate schimba peste noapte structura sufletească. Dacă-şi păstrează credinţa, va şti să se valorifice pe sine şi să răspundă demn provocărilor istoriei. Dacă însă îşi pierde credinţa, atunci va deveni o jucărie a vremurilor, purtându-şi moştenirea ca pe un blestem neînţeles. Poporul român trăieşte astăzi tocmai o astfel de criză tragică şi e greu de prevăzut dacă şi când va izbuti s'o depăşească.

Catolicismul se află la celălalt pol. El n'a fost niciodată în stare să întoarcă spatele istoriei. De aceea, Biserica Romano-Catolică s'a amestecat permanent în politică, iar Papalitatea a fost intens preocupată de a-şi afirma puterea seculară. ***Contemplativismului anistoric*** al ortodoxiei i s'a opus dintotdeauna ***activismul istoric*** al catolicismului. Sunt două moduri fundamental deosebite de valorificare a existenţei şi de trăire a creştinismului. De aceea popoarele catolice (ca şi cele protestante, desprinse tot din trunchiul catolic) au o dezvoltată conştiinţă istorică şi politică. Chiar în stadiul laic sau ateu, aceste popoare sunt mult mai adaptate existenţei istorice şi faptei politice, civilizaţiei materiale în genere.

Dacă privim lucrurile nereligios, vom recunoaşte că lumea răsăriteană lasă o certă impresie de primitivism, pe când lumea apuseană ia ochii cu *"splendorile"* superficiale ale civilizaţiei sale. Dacă privim însă lucrurile din punct de vedere religios, raportându-ne la tradiţie, vom constata că lumea răsăriteană are o acuitate şi o profunzime mistică inaccesibilă spiritului apusean. În prezent însă, atât Apusul cât şi Răsăritul reprezintă două lumi bolnave, trăind deopotrivă agonia credinţei, *"moartea"* lui Dumenzeu, dar în moduri diferite, antagonice chiar.

Problema unei renaşteri naţionale, care se pune astăzi atât de insistent la noi, nu va putea fi rezolvată după modele străine. Occidentul ne poate oferi cel mult câteva sugestii economice şi juridice. Spiritualiceşte însă, Europa după care tânjim atât nu ne poate da mai mult decât am putea găsi în propria noastră tradiţie (nu este vorba de cultura propriu-zisă, ci de religie şi morală). Cum o renaştere spirituală nu stă nici în economia de piaţă şi nici în codurile democraţiei, ci în forţa morală şi spirituală a unei naţiuni, în capacitatea ei de unitate şi de creaţie, în conştiinţa identităţii şi

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 30$/50DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 21 Nr. 224 - FEBRUARIE 1995 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

MUSTUL CARE FIERBE

Eugen BÂRSAN

Numai minciunile şi nedreptăţile duse la paroxism mai pot mişca conştiinţele oamenilor care au fost tratate comunistic. Tensiuni de tot felul se acumulează continuu. Nemulţumirile iau forma protestelor de stradă. Lozinci care se dau la fosta actuală cârmuire se aud tot mai repetat şi mai răspicat în pieţele publice. Toate acestea sunt războiul erupt cu minciuna oficială, sub faldurile căruia se ascund vinovaţii unor lungi decenii de criză comunistă organizată. Fiindcă tot mai mult şi mai clar se vede că criptocomunismul şi statul lui, a devenit principalul duşman al poporului. Exploatatorul lui.

Astfel fermentul înnoitor care a dat o Piaţă a Universităţii şi mai de curând o Piaţă a Reşiţei, nu e nimic altceva decât un must care fierbe, un must care fermentează o altă ţară, în timp ce prea mulţi se dau bătuţi sau se acomodează cu gaşca putere.

Dl. Iliescu a proclamat o schimbare care să nu schimbe nimic. Şi aici ne aflăm cu recenta Revoltă dela Reşiţa, unde nu fără dreptate s'ar fi părut că pe primul plan ar fi fost vorba mai mult de viaţă decât de politică. Numai că răul social care a scos şi ţinut mii şi mii de oameni pe timp de opt zile în Piaţa Reşiţei, este în esenţa lui de natură politică. Acest lucru îl confirmă şi strigătul mesaj al Reşiţei: *"Iliescu, te-am votat, ne-ai minţit şi ne-ai uitat!"* Votul nu este nimic altceva decât politică.

Revolta dela Reşiţa e o lecţie naţională de deschidere de ochi, pusă sub chemarea mobilizatoare *"Reşiţa şi Timişoara vor în stradă toată ţara!"* O chemare care face apel la luciditatea Românului să nu se mai lase dezamăgit de manipularea puterii autohtone, să iasă în stradă, să demonstreze împotriva dezastrului social şi economic al României şi să pună umărul la scoaterea ţării din agonie prin înlăturarea puterii.

O valoare de nemăsurat a revoltei dela Reşiţa e că, ea a ţinut ţara timp de opt zile în o anvergură de spirit liber, care a mers oamenilor la inimă.

În mustul care fierbe încolţesc germenii unui alt viitor românesc, care vor pune capăt dictaturii mascate care axează totul pe interesele ei şi nimic pe interes naţional.

Obosit de demagogia atâtor diversiuni şi de politica falimentară care a dus la o sărăcie lucie, poporul a devenit disperat. Iar din această disperare fierbe mustul care vrea să rupă comunismul şi, după decenii

Continuare în pag.3

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ŞI MOMENTUL ISTORIC

— Alexandru NEMOIANU —

Prăbuşirea comunismului *"clasic"* în România ar fi trebuit să atragă după sine o profundă transformare economică şi socială. Din păcate nu a fost să fie aşa. Restauraţia neo-comunistă, regimul strigoilor stalinişti, s'a transformat în România prin impostură, violenţă şi din păcate prin complicitatea, voluntară şi involuntară, a multor Români. Am spus complicitatea involuntară deoarece cei care cu atâta uşurinţă şi-au dat şi continuă să îşi dea votul unor mercenari ai răului care în cel mai bun caz sunt lupi îmbrăcaţi în blăni de oaie, realmente *"nu ştiu ce fac"*.

S'a analizat şi se va mai analiza multă vreme de ce situaţia din România este cea care o ştim, de ce momentul istoric este atât de complicat şi de ce există o fluiditate politică ce face aproape orice cu putinţă. Vinovaţii sunt de fapt cunoscuţi şi mai devreme sau mai târziu ei vor trebui să dea *"sama"* pentru cele făcute. Dar dacă starea rea din România are o cauză şi îi cunoaştem pe vinovaţi, ar trebui să ne concentrăm mai mult asupra posibilităţilor de a ieşi din impas.

Este foarte adevărat că în ultimii câţiva ani s'a făcut mult rău, că practic istoria a bătut pasul pe loc în România, că un timp preţios a fost irosit. Dar nu trebue să credem că regimul neocomunist a putut opri totul în loc. Multe lucruri s'au schimbat în România, caractere au fost călite şi în confruntarea cu adevărul s'a văzut *"cine ţine cu cine"*. În bună măsură oamenii şi mentalităţile lor s'au schimbat profund.

De fapt, fie că sunt conştienţi de acest lucru fie că nu sunt, Românii au realizat că actuala stare de incertitudine nu mai poate fi continuată, că ei trebue să facă o opţiune a cărei amânare nu ar face decât să complice încă mai mult lucrurile. Alegerea trebue făcută între continuarea actualei stări (care poate însemna şi dictatură dar poate însemna şi îngroparea în mlaştina unui politicianism steril) sau opţiunea unui viitor care ar fi al demnităţii individuale şi colective, muncii şi corectitudinii şi mai ales al prefacerii morale. Căci prefacerea morală înseamnă înţelegerea faptului că la vremi noi trebuesc oameni noi şi prefacerea morală ar mai trebui să însemne o responsabilă alăturare la istoria vie a Românilor şi la valorile ei fundamentale care sunt cele naţionale şi creştine. O asemenea prefacere morală ar fi un profund act de opţiune individuală dar el ar trebui să fie sprijinit de corpuri obşteşti fundamentale şi în mod special de Biserica Ortodoxă Română.

În momentul de faţă în România asistăm la o spectaculoasă reînviere a interesului pentru credinţă. Oameni de toate vârstele şi de toată condiţia se întorc la credinţă şi la un mod de viaţă care înseamnă mai mult decât acumularea de bunuri materiale. Este absolut necesar ca acest avut către Cel de Sus să fie călăuzit către credinţa care a susţinut şi definit pe Români. Ar fi tragic şi de neiertat ca în loc să se adape din izvorul viu, curat şi nesecat al credinţei strămoşeşti tineretul român să ajungă la lacurile stătute şi amare ale unor culte dubioase, în cel mai bun caz, şi periculoase încă mai adesea. Dar pentru ca lucrul bun să se înfăptuiască este

Continuare în pag.4

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR
articole semnate de următorii colaboratori din România

Răzvan CODRESCU	pagina 1
Mihai FREAMĂT	pagina 2
Prof. Teodor BRĂILEANU	pagina 4
Prof. Banu SERDARU	pagina 6
Paul PAVLOSCHI	pagina 6
Prof. Miahi S. DERDENA	pagina 7
Gh. Ionescu OLBOJAN	pagina 8
Dan Emilian ROŞCA	pagina 8
Prof. Radu BADIU	pagina 9
Prof. Ionel RĂDULESCU	pagina 9
Prof. Matei ILIE	pagina 11
Aurel CIURUNGA	pagina 11
Pr. Nicolae CĂNĂNĂU	pagina 13
Prof. Nicolae CIACHIR	pagina 16
Gelu Caraza	pagina 17
Dr.Ing. Nicolae BRĂDEANU	pagina 20

EDITORIAL

AVERTISMENTUL NOSTRU

În ultimul moment am inserat, în ziarul nostru din Ianuarie 1995, avertismentul grav al unui corespondent, care a indicat anumite prerogative pe care le face Securitatea lui Iliescu şi Măgureanu pentru a încerca să compromită orice formaţiune naţionalistă din România.

Dacă ne oprim puţin la raportul SRI-ului făcut de Virgil Măgureanu, nu putem să nu observăm atenţia exagerată pe care o acordă legionarilor, care, după spusele dumnealui, au început să se organizeze, cu sprijin exterior şi cum arată raportul mai deparete, pentru acte de violenţă şi terorism.

Toate cele de mai sus sunt indicii serioase că, în cadrul acestor pregătiri ale Securităţii, se intenţionează să se pună la cale comploturi politice prin care să arunce vina eventualelor însângerări pe seama celor mai aprigi adversari ai comunismului.

La ora actuală, comuniştii din România se găsesc în derută din cauza situaţiei generale şi ruinătoare a economiei şi a incapacităţii de guvernare a oamenilor din nomenclatura comunistă. Şi ei au nevoie exact ca şi în trecut, să găsească ţapi ispăşitori, în rândurile adversarilor lor redutabili; în cazul nostru, tineretul care se gândeşte la un alt destin al poporului şi al ţării şi refuză să participe alături de cohortele vechilor membri de partid.

In acest sens, se pare că nomenclatura şi-a asigurat şi colaborarea unor cercuri oculte din Occident, în special din America, care îşi păstrează încă ataşamentul faţă de orientarea din trecutul pro-sovietic; şi care preferă cu orice preţ să fie sovietizată ţara, să nu ajungă sub influenţa aşa ziselor idei *"naziste"*. Pentru aceste cercuri comunismul roşu a reprezentat şansele de construire a unei societăţi paradisiace, după cel mai autentic tip stalinist. În America, aceste cercuri se bucură de colaborarea unor foşti membri de partid comunist, care au fost primiţi cu braţele deschise, fără restricţii, pe liniile nevăzute ale unor legături de asemănare prin nărav şi de idealuri camuflate. Toţi aceşti foşti membri de partid comunist din România, prezintă rapoarte despre situaţia din România, asupra tineretului şi mişcărilor naţionaliste, fără nici o cenzură şi fără nici o verificare; în felul acesta nomenclatura fostului partid comunist din România devine activă şi influentă.

Nimeni nu se gândeşte să afle adevărul şi să cunoască realităţile naţionale şi să aplice coeficientul de democraţie în evaluările lor. Căci adevărata democraţie înseamnă şi dreptul altor formaţii să participe la viaţa politică, indiferent de caracterul ideologiei lor. Orice ideologie devine ineficace însă, dacă nu corespunde intereselor naţionale. Judecătorul politic al formaţiunilor care apar în viaţa publică este poporul, în momentul alegerilor, când votează.

Astăzi nu există democraţie în România pentrucă parlamentul nereprezentativ al ţării a făcut legi care pun restricţii în ceea ce priveşte apariţia unor formaţiuni care se opun total nomenclaturii dominante comuniste şi înstrăinată de idealurile româneşti. Timp de aproape un secol dictatura comunistă din ţară a exclus pe toţi acei care aveau alte vederi politice şi nu acceptau să colaboreze cu regimul comunist. Şi tot ei impun azi criteriile de acceptare a partidelor politice, care sunt aceleaşi criterii ca şi în trecut, ca şi cum nu s'ar fi schimbat nimic în Decembrie '89 şi după aceea.

Iliescu şi Măgureanu nu reprezintă democraţia şi mijloacele de luptă sunt dictatoriale. Ei vor să interzică formaţiunile noi care au apărut la suprafaţă din dorinţa de a găsi şi arăta alte căi politice, alte ideologii care pot ajuta ţara să se refacă. In schimb, nomenclatura comunistă cu monitorii politici români care au plecat şi s'au adăpostit sub acoperământul ocultelor anti-româneşti din afara ţării, încurajează ca în România membrii fostului partid comunist să apară sub diferite drapele, şi deci să-şi ascundă identitatea sub diferite forme înşelătoare. Şi toate aceste *"partide ale foştilor nomenclaturişti"* devin colaboratori ai lui Iliescu şi Măgureanu, în acţiunile lor de a înşela buna credinţă a poporului.

Iar alţii, care au stat în temniţele comuniste şi au luptat cu sacrificii împotriva vechilor comunişti nu au dreptul să apară în viaţa publică, pentru motivarea că ar fi anti-democraţi.

Aşa a ajuns ca în România, democraţia să fie evaluată de cei mai anti-democraţi din ţară: Iliescu şi Măgureanu, cu întreaga nomenclatură conducătoare. Nimeni din Occident nu are curajul să spună adevărurile cele adevărate şi să ia apărarea democraţiei? După ce comuniştii lui Iliescu şi Măgureanu vor realiza planurile lor criminale, probabil că o parte din lumea de bună credinţă se va trezi la realitate. Nu va fi oare prea târziu? Căci toţi acei ce se ascund azi şi tac despre ororile comuniste, se vor trezi descoperiţi în faţa lumii întregi.

Noi credem că Iliescu şi Măgureanu pregătesc mari nelegiuiri şi crime pe care să le pună în sarcina altora, nevinovaţi, pentrucă aceştia sunt împotriva nomenclaturii comuniste din România şi apără interesele naţionale.

George BĂLAŞU

Scrisoare deschisă unui prieten din emigraţie

Dragă prietene,

Îmi ceri veşti din ţară şi greu mă încumet să ţi le trimit, de teamă să nu te întristez. Ştiu că tot aştepţi să se strecoare printre nori o rază de soare care să încălzească sufletele noastre, dar încă nu-i cu putinţă. E prea groasă negura aşternută peste pământul românesc şi destui din cei ce aprind focuri în vreascuri udate cu lacrimile noastre. Vei spune, poate, că trebue să găsim totuşi o cale pe unde să ieşim din ceaţă şi e bine să ştii că, din ce în ce mai mulţi, o căutăm cu osârdie. Trebue să fie undeva un colţ de cer senin pe care să-l păstrăm al nostru în vecii vecilor. Deocamdată apele sunt tulburi dar trag nădejde că se vor limpezi odată şi-odată. Nu va mai dura mult.

Cât despre veşti, iată-le: În ultimul timp puterea se simte ameninţată de adevăr şi'n sensul ăsta se chinuie să acrediteze ideea că tot ce s'a întâmplat în Decembrie 1989 a fost o revoluţie pentrucă altfel nu se *"întâmplau"* atâtea *"prefaceri"* câte s'au întâmplat, ştiut faptul că o revoluţie are urmări dintre cele mai faste în plan politic, economic, social etc., etc., etc.

Iliescu n'a uitat să se dea drept emanatul acestei revoluţii şi în această calitate a fost solicitat de *"revoluţionari"* - o spune cu mâna pe inimă şi-şi dă cuvântul lui de comunist - să se cocoaţe pe tronul părăsit de Ceauşescu care a fost rugat să se lase împuşcat puţin.

Zâmbăreţul dela Cotroceni a veştejit presa şi pe ziariştii care au alte păreri în această privinţă. La întâlnirea dintre Iliescu şi Comisia Senatului pentru cercetarea evenimentelor din Decembrie 1989, întâlnire programată să aibă loc acum câteva săptămâni dar amânată de tovarăşul Ilici cu scopul evident de-a sensibiliza mulţimea, individul ăsta care şi-a lipit pe chipu-i şiret un rânjet de clovn ieşit la pensie, a dovedit că e lipsit complet de echilibru când s'a dat din nou în spectacol, împroşcând cu vorbe luate din vocabularul unui căruţaş beat, pe redactorul şef dela *"Ziua"* - Roşca Stănescu - care a îndrăznit să-i facă portretul de oportunist fricos, de slugă comunistă ce-a fost în stare să-şi ucidă patronul pentru a-i lua locul după tejghea. Mârşav, idiot, cretin, individ ordinar... iată doar câteva dintre adjectivele folosite cu această ocazie de mişcătorul din fese. Sigur că la acest fel de-a *"dialoga"* mă aşteptam dela alesul pentru liniştea noastră dar, trebue să-ţi mărturisesc cu regret, nu mă aşteptam ca unul dintre fruntaşii Opoziţiei - l-am numit pe Valentin Gabrielescu - preşedintele Comisiei amintite, să se declare admirator înfocat al stăpânului dela Cotroceni, lăudând pe faţă stilul de lucru al acestuia, inteligenţa sclipitoare şi faptul că, din păcate el, preşedintele Românilor, este înconjurat de oameni nu tocmai pe măsura *"Domniei sale"*. Mai rămânea să-l numească şi *"Geniul Carpaţilor"* şi gata!

Iliescu a profitat imediat de aceste declaraţii şi-a dat ordin Televiziunii să transmită pe post, la o oră de vârf, tot interviul pe care *"Comisia"* l-a transformat într'un fel de omagiu la adresa conducătorului iubit (pentru transparenţă, nu-i aşa?). Vezi bine deci care-i starea de lucruri dela noi, vezi bine că speranţele noastre se încâlcesc printre gândurile liderilor din Opoziţie şi printre anii lor cei mulţi, când mintea gâfâie sufocată chiar şi în faţa unui atac perfid de bufniţă. Ce s'o mai ascund? Sunt trist şi cumva derutat. Când îţi legi bărcuţa fragilă de un vapor pe care-l crezi transatlantic solid şi când constaţi în mijlocul oceanului că înfruntătorul de valuri nu e decât o coaşcă găurită, e normal să te întrebi cum vei ajunge la ţărm. Se pare că va fi greu şi fără ajutorul vostru, al celor din emigraţie, nu văd cum o vom scoate la capăt. Mulţi dintre cei în care am crezut au devenit nişte rutinieri oarecare mândri că, din când în când, puterea îi bagă în seamă.

Povestea a început cu Radu Câmpeanu, un aventurier duzinar, onctuos şi ridicol, trufaş între membrii unui partid pe care a reuşit să-l distrugă. (Din nepricepere sau din ordin? Aceasta-i înterbarea).

Apoi e de luat în evidenţă faptul că Opoziţia, sau mai precis conducătorii ei n'au prea făcut apel la tineri, monopolizând funcţiile, blocând accesul spre bucătării închise pentru neiniţiaţi.

De aici încetineala în luarea unor decizii când se impune sprinteneală, de aici mucegaiul mirosind a vetust şi somnolenţă ce s'a depus pe acţiunile Opoziţiei. Nu mă gândesc prea departe, mă gândesc la Ion Raţiu despre care am scris la întoarcerea dumnealui în ţară ca despre un [illegible]ai Nou. Pe acea vreme cred[illegible] în el ca într'un izbăvitor.

Ce s'a ales din omul acesta coborît în arenă cu aura de luptător căpătată pe bună dreptate în străinătate, e inutil să mai vorbim. În cinci ani n'a dovedit altceva decât că e un munte de orgoliu. Acum e mândru nevoie mare că se află pe post de vice-preşedinte în Camera Deputaţilor şi reprezintă ţara, alături de Păunescu, în nu ştiu ce FOR european. Cât despre ceilalţi conducători ai Opoziţiei, cu excepţia Domnului Corneliu Coposu, lumea îi percepe ca pe nişte personaje de operetă, cu roluri episodice încredinţate de regizorii spectacolului politic din milă pentru soarta lor de solicitanţi umili la porţile puterii. Şi atunci te întreb dragă prietene: Cum să nu devină unul ca Iliescu arogant şi gata să scuipe în borşul oricui dacă e liberă calea spre *"visul de aur al omenirii, comunismul"*?

De fapt acolo vom ajunge dacă nu ne vom trezi.

Noi am murit visând. Pentru libertate şi demnitate am murit. Nu pentru putere, nu pentru o pâine mai albă, nu pentru a fi înjugaţi laolaltă şi mânaţi din urmă de fel de fel de pişicheri spoiţi cu rânjete şi vorbe de clacă. De aceea zic: Cei ce nu ştiu să ne poarte stindardele, cei ce nu pot să le poarte ar fi bine să se retragă pe margini şi nu să pactizeze în numele nostru cu cei ce ne-au întinat viaţa.

Dragă prietene, mă sfătuieşti să iert totul şi să mă întorc împăcat lângă personajele din piesele mele, uitând. Dar eu nu pot să uit. Nu pot să uit că moşul meu a murit măsurându-şi cu ochii încă vii nefericirea, nu pot să uit cum am fost vânat toată viaţa ca o jivină periculoasă, nu pot uita tinereţea mea desculţă şi dezbrăcată, nu pot uita anii trăiţi între teamă şi tristeţe şi câte altele încă nu pot uita şi ierta. De aceea, câţi ani voi mai avea de trăit, nimic nu mă va putea opri să-i arăt cu degetul şi să-i condamn pe cei ce ne-au făcut viaţa iad, aici, pe pământul nostru.

Tu ai plecat şi acolo departe ai încercat şi poate ai reuşit să ierţi sau să uiţi. Nu te ţin de rău pentru asta. Nu puteai purta cu tine două poveri atât de grele - prigoana şi dorul de patrie. Era firesc deci să pui jos una dintre ele şi s'o faci uitată. Acum însă e timpul să-ţi aminteşti de toate şi să-ţi întorci gândul spre ţara şi oamenii care te-au născut care, iată, se află iarăşi în primejdie, primejdia ca bestiile comuniste să se caţăre cu grabă pe scara dictaturii.

E necesar deci să le tragem fusceii de sub picioare şi să vedem dacă sunt în stare să plutească în gol. Nu de alta dar scările pe care ei se caţără - să nu uităm asta - tot noi le-am confecţionat bucată cu bucată şi tot noi suntem datori să le facem surcele. Abia atunci Iliescu şi gaşca vor fi nevoiţi să treacă la colţ unde vor scrie amintiri pe ilustratele înfăţişând palatele în care au trăit. Şi asta cât mai curând pentrucă timp de aşteptat nu mai este. Mă voi bucura tare mult să aud că acolo unde trăieşti te-ai făcut ascultat de cei ce preţuiesc libertatea şi o apără.

Cu bine prietene!

Acum, la început de an îţi doresc ca Dumnezeu săţi aline durerea de-a fi departe de ai tăi.

Sănătate!

Mihai FREAMĂT

Abonamentul Dumneavoastră susţine un ziar care luptă pentru o cauză dreaptă

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL
CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:
Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.
Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal"* sau *"Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:
CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

- Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
- Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

EMIL CONSTANTINESCU CANDIDEAZĂ LA PREŞEDINŢIA CONVENŢIEI DEMOCRATICE

Mihaela MOISIN

În ziua de 13 Ianuarie a.c., în cadrul conferinţei de presă extraordinară, organizată împreună cu membrii asociaţiei *"21 Decembrie 1989"* Dl. Emil Constantinescu, actualul preşedinte al Convenţiei Democratice, a anunţat oficial demararea imediată a procedurii de alegere a noului preşedinte al CDR, mandatul său expirând în luna Iunie 1995.

Hotărîrea D-lui Emil Constantinescu demonstrează o gândire profundă şi o decizie venită la momentul oportun.

Deşi privită de o parte din reprezentanţii partidelor Convenţiei Democratice, ca *"şocantă"* sau *"inoportună"*, această decizie va reuşi ca în scurt timp să pună capăt luptelor din cadrul Convenţiei Democratice şi alegerii unui preşedinte unic al acesteia, care va candida şi la postul de preşedinte al României la alegerile din 1996 (dacă nu mai devreme).

Era timpul ca Dl. Constantinescu să ia asemenea decizie, pentru a elimina situaţia creată în 1992, când cu numai trei săptămâni înainte de alegeri a fost desemnat candidatul Convenţiei Democratice, acest lucru constituind şi el una dintre cauzele re-alegerii lui Ion Iliescu ca preşedinte al României.

Cu cât mai repede se vor pune lucrurile la punct în cadrul Convenţiei Democratice şi se va alege noul preşedinte, şi candidat unic la postul de preşedinte al ţării, cu atât aceasta va putea începe mai devreme campania electorală a alegerilor din 1996.

Este ştiut că atât în cadrul Convenţiei Democratice, singura Opoziţie din România, cât şi al alianţei dintre partidele *"roşii"* există fricţiuni, ambiţii şi orgolii, dorinţe de a ocupa scaunul prezidenţial. Este momentul propice însă, acum, pentru Opoziţia din România de a da dovadă de maturitate, de unitate, când se formează tot mai multe breşe în sânul partidelor comuniste.

Opoziţia trebue să profite de fărâmiţarea partidului Socialist al Muncii în fracţiunea Verdeţ şi Adrian Păunescu pe de o parte şi a grupului Mohora pe de alta. După cum şi de luptele interne din cadrul PUNR. Orice slăbire a partidelor din alianţa roşie, poate constitui pe de altă parte o întărire a Opoziţiei.

Programul pe care l-a propus pentru alegerea Preşedintelui Convenţiei Democratice, precum şi candidatura sa, în cadrul aceleiaşi conferinţe de presă nu face altceva decât să forţeze Opoziţia română la o decizie imediată, motivată de interese naţionale, iar nu de interese personale, sau de grup.

Atât alegerea momentului, cât şi însăşi declaraţia D-lui Emil Constantinescu sunt rezultatul a aproape trei ani de experienţă politică, pe care dumnealui a acumulat-o în tensiunile permanente dintre Opoziţie cu guvernul comunist al lui Ion Iliescu.

Redăm mai jos câteva extrase din declaraţia D-lui Constantinescu la conferinţa de presă din 13 Ianuarie:

"Gravitatea situaţiei în care se află România, generată de incapacitatea puterii actuale de a rezolva problemele dramatice cu care se confruntă economia şi societatea, obligă CDR la o acţiune politică decisă, limpede şi fermă. Este, de aceea momentul să înceteze disputele interne şi să se producă o clarificare capabilă să concentreze întreaga energie pentru rezolvarea problemelor cetăţenilor şi ale ţării."...

"Desemnarea preşedintelui CDR trebue, în acelaşi timp, să consolideze unitatea şi eficienţa CDR şi să reprezintre un prim pas spre constituirea unei echipe de guvernare capabilă să câştige şi să gestioneze în mod corect puterea."

La numai câteva zile după această declaraţie, în ziua de 20 Ianuarie, s'a semnat protocolul cvadripartit dintre PDSR, PUNR, PRM şi PSM, deşi semnarea acestui document a întâmpinat o opoziţie dură. Prin această semnare, cele patru partide şi-au asumat întreaga responsabilitate a politicii şi rezultatelor guvernului Văcăroiu. Deşi în protocol nu se specifică faptul că PSM şi PRM vor face parte din guvern, se precizează însă că de comun acord, vor fi promovaţi în funcţii importante, participând efectiv la actul guvernării, la diferite nivele.

"Un paragraf al protocolului care va fi semnat stipulează că cele patru partide vor acţiona împotriva acţiunilor extremiste, antinaţionale, fasciste - culmea! - tocmai motivul pentru care cancelariile occidentale aduc cele mai multe acuze Puterii dela Bucureşti pentru motivul că PRM, PUNR şi PSM reprezintă forţe cu caracter extremist, iar antisemitismul preşedintelui PRM este de acum "celebru" în afara graniţelor ţării" - arată *"România Liberă"* din 20 Ianuarie a.c.

Faptul că totuşi semnarea protocolului s'a făcut, demonstrează teama neo-comuniştilor de a-şi pierde puterea.

VREM SĂ FIM LĂSAŢI ÎN PACE

Mai întâi un dialog, de unul singur, cu amicul tipograf:

Literele N şi P sunt două consoane care schimbate pot distruge sensul frazei ca un cutremur 7.5 pe scara Richter. Iată cuvintele la care ne referim: *"stârni"* şi *"stârpi"*:

STÂRNI: *"... A aţâţa pe cineva, a provoca, a întărâta, despre conflicte, războaie..."*

STÂRPI: *"... lichida un rău..."*

În articolul precedent *"CÂND CAUŢI CE NU-I POŢI GĂSI ŞI ADEVĂRUL"*, consoana *"N"* (cu N dela Neatenţie) a înlocuit consoana *"P"* (cu P dela Pripeală), aşa că repetăm primele trei paragrafe:

"Citim că noul Ambasador al Statelor Unite la Bucureşti ar avea şi misiunea de a stârni antisemitismul!"

(Citiţi: *"de a STÂRPI"* antisemitismul)

"O misiune imposibilă din 1001 de motive:"

"Primul motiv nu există antisemitism şi, deci nu poţi stârni ceea ce nu există." (Citiţi: *"nu poţi STARPI ceea ce nu există"*).

Credem că cititorii au observat greşeala, că acolo unde nu există poţi STÂRNI orice, dar nu poţi STÂRPI ceea ce e deja stârpit.

Şi pentrucă veni vorba de noul ambasador Dl. Alfred Moses, adăugăm că alături de problema Evreilor, Statuia Generalului Ion Antonescu, îl mai preocupă Ungurii şi ţiganii din Europa, inclusiv cei din România, grijii pentru care binevoitorii dela *"Drepturile Omului"* capătă indigestie când îşi iau micul dejun.

Ne oprim, din cauza lipsei de spaţiu, la problema ţiganilor pe care o puteam rezolva uşor dacă nu ne-ar fi încurcat istoria.

Ce simplu ar fi fost dacă între Nistru şi Tisa în loc de un popor din neamul Tracilor ar fi existat *"împărăţia ţiganilor"*, iar Românii ar fi năvălit din alt continent, le-ar fi cucerit ţara silindu-i să trăiască în *"Ţigan reservations"*, la fel ca şi *"Indian reservations"* din Statele Unite!

Ghinionul este că noi suntem băştinaşii acestui colţ de lume iar străbunii au fost izvor de civilizaţie - începută, dar nedezvoltată, concomitent cu civilizaţiile din Valea Nilului şi Mesopotamia. *"Study of History"* de Arnold Toynbee - la care adăugăm şi mărturia lui Herodotus, Părintele istoriei care, cu 450 de ani înainte de Hristos, scria:

"Cei mai viteji şi mai drepţi dintre Traci: Geţii.

Aceştia ni's strămoşii, acesta-i colţul de pământ în care am trăit dela zămislire şi am avut ca Stea Polară bunătatea şi dreptatea:

"Pe cine'ngropi părinte azi?"

"Un om de omenie!"

Acestea ni's rădăcinile!

Dar de bunătatea cu care am fost născuţi au abuzat năvălitorii din fundurile Asiei şi alţii aţraşi de dorul arginţilor.

Noi nu cerem decât dreptul de a ne păstra neîntinate Credinţa şi Tradiţia recunoscând, totodată, că n'avem cap de vulpi bătrâne ca să pricepem de ce viaţa noastră, bazată pe morala creştină, supără pe unii *"democraţi"*?

Stroe MOLDOVANU

MUSTUL CARE FIERBE

Urmare din pag.1

de suferinţă, durere şi oprimare, să deschidă calea spre o viaţă naţională mai bună.

Dar pe lângă sărăcie mai sunt şi altele o mie de motive care duc la mustul care fierbe. Unul din ele stă în faptul că poporul e mai mult un subiect al guvernului-putere decât al literei de Constituţie. Căci, deşi prevederi constituţionale, tot ce mişcă or nu mişcă în ţară nu este subiect de constituţie ci subiect de guvern, care procedează supraconstituţional atunci când este vorba de interesele puterii care trebue să prevaleze în orice situaţie. Iar cu aceasta se întâmplă un lucru care ţine ţara în absurd şi inconştienţă.

Un absurd care blochează realizarea unei separaţii a puterilor în stat, în care magistratura este departe de a fi independentă iar dreptul de proprietate este obstrucţionat şi limitat. Un absurd în care reforma e doar o pseudoreformă adoptată la cerinţele noii nomenclaturi, urmare a celei vechi. Un absurd în care ţara e ţinută suspendată pe drumul dintre comunism şi democraţie şi în care se fabrică bani pentru întreţinerea morţilor industriali şi cadavrelor economice. În concluzie, un absurd care exploatează inconştienţa marii ignoranţe.

Când poporul muncitoresc se revoltă demonstrând în mitinguri sau marşuri ale disperării, oficialii cadrismului comunist replică cu cuvintele *"proştii s'au născut revoltaţi"*. Numai că *"proştii"* sunt *"mulţi"*. Ei sunt ţara. Şi între speranţele şi disperările lor, a început să fiarbă mustul. Un must care cheamă la o trezire de sine a Românilor. În poporul suprasăturat de mizerie îşi face tot mai mult loc dorinţa de schimbare. Dl. Iliescu este văzut ca *"Ivan"*. Aşa se explică că se strigă *"afară cu Ivan din ţara lui Ştefan"*.

În faţa disperării aduse de către cei care manevrează istoria, adevărul şi conştiinţa poporului, se cristalizează spiritul unei voinţe de trezire. Mitingurile, marşurile şi acţiunile de protest care au loc, dovedesc din plin acest lucru. Toate acestea indică, că naţiunea a început să se trezească, că ţara a început să se miste într'un spirit de regăsire a istoriei. A istoriei care îşi poate revendica valorile ei perene numai prin redeşteptarea conştiinţei politice care duce la mult necesara trezire din amorţeala mistificărilor politice.

Mustul care fierbe vrea să scoată societatea românească din starea de resemnare în demoralizare, din apatie şi griji groaznice şi să-i dea un obiectiv salvator. Un sens de solidarizare naţională de smulgere din fars, de ieşire din aţele unui guvernământ sălbatic, practicat pe spatele ţării de comunişti impostori şi reciclaţi în parveniţi ai luptei pentru ciolan. El este o bătaie a ceasului care cere ca Românii să nu mai îngăduie o impostură şi experimente sociale care sunt contrare nevoilor naţiunii.

Populaţia înţelege, în sfârşit, unde se află răul şi vrea să iasă din supravieţuirea de fund de groapă, din destin implacabil. Destinul socialismului marxist care s'a împotmolit până peste cap. Ea vrea dispariţia blocului guvernamental cripto-comunist. Mustul care fierbe vrea să se pună punctul pe *i*. Adică pe incompetenţă, pe impostură şi pe imoralitate.

Eugen BÂRSAN

NAIVITATE ORI SANTA SIMPLICITAS ?

Dela Esop, La Fontaine şi până la Grigore Alexandrescu, spre a biciui cusururile omeneşti, s'a recurs în fabule, la metamorfozare. Pentru ***infatuare***, bunăoară, la un broscoi. Trecând la lumea gazetăriei, dintre cele care apar în SUA, o publicaţie săptămânală (ne-am propus să nu nominalizam) şi-a arogat ***iniţiativa*** aducerii pe meleagurile americane a unui grup, 14 la număr, din ***crema*** audiovizualului şi mass-mediei dela noi din ţară, dând şi un comunicat de presă, că vor sosi la 13 Ianuarie pentru o săptămâna, în cadrul vizitei urmând să aibă loc o mai bună cunoaştere a organizaţiilor româneşti, întâlniri cu ziarişti americani şi străini la Centrul Presei Străine, la Societatea pentru Protecţia Jurnaliştilor, redacţii şi studiouri de televiziune, vor purta discuţii cu ziarişti români şi cu reprezentanţii unor principale organizaţii din exil etc. O activitate extraordinară comprimată în câteva zile! A urmat bineînţeles şi lista: Televiziunea română: ***FELICIA MELEŞCANU*** (soţia Ministrului de Externe) *Antena 1* şi *Tele 7 ABC*, *Radio Pro FM* şi *Radio România*, total şapte. Cotidiene tot şapte, dintre care distinctivă ***VOCEA ROMÂNIEI***, recte vocea preşedintelui ţării şi în final Revista 22; iar pentru informaţii - telefonul redacţiei, care da informaţii zero, fie că nu cunoştea programul nici cu o zi înainte, fie că te trimetea aiurea. Dacă a fost numai o ***infatuare***, treacă-meargă. Dar pentrucă felul în care s'a desfăşurat faimoasa vizită dă loc la suspiciunea că s'a făcut jocul puterii, cu perplexitatea că pe de o parte publicaţia varsă foc şi pară săptămânal contra acesteia şi în cazul de faţă s'a remarcat cu prezenţă monopolistă dela sosire până la plecarea în trena programului puterii guvernante, ca singură reprezentantă a tot ce este românesc pe teritoriul Nord american. Gazetăreia nu este numai ***business, ci responsabilitate informaţională şi educativă şi pentru aceasta este nevoie de credibilitate.***

Cu ce mijloace financiare se putea realiza asemenea vizită? Cine sponsoriza cu *"money"* transportul, peste ocean şi local în şi inter metropolele New York şi Washington, şi atâtea şi atâtea altele???

În fapt toate erau deslegate din ţară. Întreaga maşinărie în scopuri propagandistice pentru dregerea imaginii României era manopera de ceasornicărie a Ministerului de Externe, Taromul la dispoziţie, reperezentanţa noastră la ONU şi anexa sa Centrul Cultural din New York, ambasada română din Washington şi anexa sa din New York, puse pe treabă. Doamnele au fost cazate pentru înfrumuseţare la Christine Valmy, patroana întinsei reţele de *"beauty salons"*, la care s'a ţinut şi recepţia de-a doua zi dela venire, cu invitaţii speciale bineînţeles, mare paradă de modă, protipendada feminină şi masculină aferentă misiunilor noastre diplomatice şi mai puţin diplomatice din New York. Şi printre ei bineînţeles şi *"iniţiatorii"* apăruţi în poze, la primire, la recepţii, la întâlniri (cu care?) reprezentanţi ai presei şi comunităţilor din exil. Toată manevra apăruse din presa din ţară chiar înainte ca TAROM-ul să-şi ia zborul.

Iniţiatorii au insistat în trei numere consecutive că marea întâlnire va avea totuşi loc, cu plebea, la 21 Ianuarie, undeva în cartierul Astoria, unde avea loc comemorarea Unirii şi 145 de ani dela naşterea lui Eminescu, iar organizatorii - o societate întemeiată în 1982 - declarau că pretinsa întâlnire nu era programată să aibă loc la ei. La deschiderea programului comemorărilor, după imnul american s'a cântat în corpore *"Trăiască Regele"* şi ar fi fost frumos să cânte şi grupul venit din ţară, dar n'a fost...

Pentrucă ***puterea*** care aude tot a fentat surpriza, consulul ducând grupul exact în acel timp pe BROADWAY, la un spectacol de music-hall *"CATS"* ca să fie mai degrabă în compania pisicilor decât a adevăratului exil.

Ar trebui luaţi pe rând componenţii grupului, dar consider că aceea care merită este reprezentanta *Românie Libere*, nărăvită de când scria la *Dreptatea* şi izgonită din ograda Cotrocenilor, neavând ce căuta pe la ctitoria lui Şerban Cantacuzino, şi mai târziu rezidenţă regală, pregătită nu de mult şi cu uriaşă cheltuială de unul care s'a dus pe lumea cealaltă şi e firesc, pe acolo, acum să vegheze cucuveaua. Ar mai fi cazul şi de ziarul *ZIUA*, dela care nu a venit editorul, ci soţia, pentrucă dânsul se războieşte continuu cu SRI-ul ca să facă lumină în ţară, că este prea multă şi impenetrabilă noapte.

Deci, ca în opera *"Paiaţe"*, unde după Prolog se bate toba mare ca lumea să vină la spectacol, unde Paiaţa râde cu lacrimi şi Comedia se sfârşeşte în ***dramă***. Dar nu în cazul de faţă, unde este o ***farsă***. După ce iniţiatorii au susţinut continuu că ei au aranjat ca totul să meargă uns ca pe bile, zadarnic se disculpă acum, când era limpede că o asemenea ***solie*** care punea în joc imaginea României, nu putea fi lăsată pe mâna diletanţilor, când este din gros stipendiat un aparat cu asemenea misiuni. Se zice că ar fi fost torpilaţi după sosirea grupului, de ambasadorul guvernului, dar cine poate crede o asemenea gogoriţă, că un ambasador poate da ordine

Continuare în pag. 4

Scrisori esenţiale

CIULAMAUA ÎNCĂLZITĂ

——Teodor BRĂILEANU——

O DRAMĂ NAŢIONALĂ

Văzând, cu amărăciune şi durere, că drama naţională, pe care o trăim de o jumătate de secol, continuă într'o formă nouă, în ceaţă, ambiguitate şi recunoaştere, m'am hotărît să ies din anonimat şi să mă adresez unor personalităţi publice prin nişte scrisori - pe care le socotesc esenţiale pentru neamul românesc - în scopul ajutorării lor să facă ce trebue pentru încheierea dramei, prin reintrarea în normalitatea tradiţională, care înseamnă linişte, respect reciproc, ordine şi treabă serioasă a omului pe proprietatea lui, la pregătirea, hărnicia şi priceperea fiecăruia.

Desigur, în primul rând mă voi adresa acelor oameni băgăcioşi şi fanatizaţi, autolăudăroşi şi poleitori ai nimicurilor sociale (vedeţi *"genialiatea"* lui Ceauşescu şi *"unicitatea"* lui Iliescu), oameni fără morală care se autoprezintă - şi se cred - *"rupţi din popor"*, victime ale educaţiei marxist-leniniste, mulţi exponenţi de vârf ai sistemului care ne-a dominat viaţa în experimentul socialist. Ei sunt şi acum actorii principali, care, copleşiţi de interesele lor personale (şi de grup) prelungesc drama, ţinându-se de aceeaşi putere cu ghearele şi cu dinţii.

Mă voi adresa apoi martirilor în viaţă şi marilor noştri oameni de caracter şi curaj ce se află într'o bătălie inegală cu cei care deţin vechea putere. Aceştia - altruişti şi blânzi, modeşti şi liberali, îngăduitori şi idealişti, patrioţi din suflet, fără surle şi trâmbiţe, oameni de largă deschidere europeană şi personalităţi mondiale - sunt foarte vulnerabili în actuala confruntare pentru reiluminarea neamului românesc şi întoarcerea poporului la sine.

O adresare specială voi face şi către cei cuprinşi de lehamite, minţiţi 45 de ani, ameţiţi acum printr'o politică de stat deliberat ambiguă, care a lansat sloganul *"toţi mint"*, motiv pentru care aceştia refuză acum participarea la viaţa publică, politică.

Toţi aceşti oameni - din cele trei părţi - au mare nevoie de ajutorul nostru, cei care am parcurs aproape complet un ciclu biologic şi istoric, nu am fost implicaţi în politica fostului sistem şi nu suntem nici în prezent partizani ai uneia din părţi, păstrându-ne, cu bună ştiinţă, observatori lucizi ai fenomenului politic şi social actual.

Scopul scrisorilor: limpezirea minţii şi sufletelor noastre pentru a vedea fiecare cine suntem şi ce facem acum în România sfârşitului de secol şi de mileniu: cât din noi este adevăr şi cât minciună, cât interes naţional şi cât scop de grup, cât mergem înainte pe drumul istoric al momentului şi cât suntem frână.

Sunt convins că numai prin limpezire şi numai prin participare conştientă şi cunoştinţă de cauză a fiecăruia putem reclădi adevărul şi opri drama naţională.

Domnule Mohora,

Da, în rândul activiştilor de partid, de utece şi de sindicat au fost şi oameni ca dumneata, blânduţi, molcuţi şi nespus de cumsecade, care n'au atins un bărbat cu un deget şi o femeie nici măcar cu o floare. Unii chiar oameni de bună credinţă, care au îmbrăţişat cu tot sufletul ideea posibilităţii unei egalităţi depline între oameni, a aprecierii lor după muncă şi capacitate şi a realizării acelei societăţi ideale care să dea tuturor după muncă şi după nevoi. Sunt sigur că aţi *"făcut totul"* (cum zicea şi Ceauşescu) la nivelul domniei voastre, pentru ca acest gen de societate, care *"se înfiripase"* să fie consolidată şi dusă până la realizarea ei concretă. Având o vârstă mai tânără este posibil să nu fi ştiut aproape nimic de modul cum a început la noi această societate. Sau dacă aţi aflat, poate prin cunoscuţi, prieteni ori din familie, despre cei arestaţi cu milioanele şi morţi în puşcării cu sutele de mii, aţi fost convins că aceasta *"s'a datorat lor"*, care n'au avut conştiinţă de clasă şi s'au opus *"binelui care venea"*. (Sunt şi acum destui oameni - unii care vă simpatizează şi alţii care sunt chiar membri ai partidului în care sunteţi - care cred şi acum aceasta, înjurându-l violent pe Ticu Dumitrescu, când are o apariţie publică!)

Domnule Mohora, stau şi mă întreb ce vreţi dumneavoastră acum?

Ce-am păţit eu, în mijlocul clasei muncitoare, în cincisprezeci ani de chin, mi-a arătat, pe pielea mea nu numai că niciodată nu se va putea realiza acea egalitate şi fraternitate de prin cărţi dar că, pusă în aplicare, teoria socialistă, este un dezastru. Am trăit pe viu fenomenul distrugerii lente a primei mari uzine moderne româneşti, (construită de-un inginer grec), prin megalomanie şi neţinere seama de ceea ce se recunoaşte de-abia acum: legea economiei de piaţă. Se ridicau noi secţii şi noi hale, nu pentrucă aceasta ar fi fost impusă de cerere, ci numai pentru a aduce mii de tineri dela ţară pentru care se construiau în devălmăşie blocuri (fără nici un fel de grijă faţă de estetic şi confort, unde să înghesuie noua clasă muncitoare, cea mai numeroasă din lume, raportată la numărul de locuitori. În vreme ce marfa - motoare şi locomotive - era cerută tot mai puţin în ţară şi aproape deloc în străinătate. Oamenilor nu li se cerea decât muncă brută şi să ştie cuprinsul lecţiilor dela învăţământul politic, administraţia satelor şi oraşelor, prin comerţ, aveau obligaţia ca orice să lipsească din magazine numai băutura alcoolică nu. Starea morală a tinerilor ce veneau dela ţară, să mărească demenţial clasa muncitoare, se degrada permanent: ierarhiile tradiţionale erau batjocorite, istoria contrafăcută, despre suflet nu se mai vorbea nimic, totul fiind pentru *"satisfacerea nevoilor materiale ale clasei muncitoare"*. (Actualul preşedinte al ţării - pe atunci secretar general al UTC - a avut inspiraţia să vină cu ideea *"educaţiei ateiste a tinerei generaţii"*), idee care a prins şi i-a cuprins pe atâţia , încât nu mai puteţi ieşi din ea. Datorită acestei educaţii nu puteţi crede că poporul acesta este unul creştin ortodox, că socialismul jumătăţii de veac nu i-a atins rădăcina şi că, scăpat de frica activiştilor, a miliţienilor şi mai ales a securiştilor, el nu mai poate fi împărţit iar, atât de simplist, cum aţi făcut dumneavoastră, cei trei, ce-aţi apărut la postul de televiziune *"Tele 7-abc"*, adică în muncitori, ţărani şi intelectuali. Exact ca în timpul dictaturii!

Nu, domnule Mohora. Noi Românii suntem una: oameni care trăim la oraş - cu zeci de profesii şi îndeletniciri - oameni care trăim în sate - cu atâtea şi atâtea activităţi. Într'o familie şi un neam de neamuri: tata munceşte la câmp vara şi face dogărie iarna, mama - croitoreasă, sora - învăţătoare, fratele - lăcătuş la oraş, alt frate - inginer chimist, un văr - medic, altul ofiţer. Unii, dintre rude, sunt în comerţ sau pe la bănci ori în învăţământul superior.

Unde mai este acea împărţire în clase aliate şi clase antagoniste, domnule Mohora?

Şi, apoi, domnule Mohora, care vă e poziţia asupra proprietăţii?

Dacă susţineţi că militaţi pentru proprietatea particulară înseamnă că nu mai aveţi nimic de-a face cu socialismul. Păi care este miezul, chintesenţa doctrinară a acestor partide? Tocmai colectivismul, proprietatea colectivă a întregului popor, (şi-a nimănui!) După toţi socialiştii lumii răul pleacă dela proprietate. Ea este *"morbul"*, elementul *"de vrajbă"* între oameni, cauza inegalităţilor, de unde vine lupta de clasă, adică ea fiind *"cuiul generator"* de conflicte şi revoluţii. (Domnul Iliescu, prins puternic în această rătăcire, zice şi acum în lume, când se duce să ne reprezinte, că *"azi în lume conflictele sunt generate de decalajul dintre ţările bogate şi ţările sărace"*. C'o zice, e treaba *"culturii"* dumnealui, dar dacă o face în numele României, asta ne jigneşte profund.) Ţara noastră este una dintre cele mai bogate ţări ale lumii. Comuniştii însă i-au stricat sistemul social tradiţional şi aproape au secătuit-o, printr'o exploatare barbară, tulburându-i, vremelnic, fiinţa cu ideologia socialistă. Ea îşi va reveni când va scăpa definitiv de ambiţiile socialiştilor de a o ţine în deruta, adusă de ei, numai pentrucă altfel sunt obligaţi să iasă din scenă şi, - ceea ce pentru ei e şi mai grav - s'ar putea să fie traşi la răspundere pentru dezastrul naţional. Eu nu ştiu cât vor fi sau nu traşi la răspundere, dar de una sunt convins: nu mai au ce căuta în viitor, în fruntea ţării.

Şi dumneavoastră pentru ce vă pregătiţi tocmai împotriva acestui deziderat istoric, domnule Mohora?

Să faceţi dumneavoastră atât de puternic abstracţie de faptul că tocmai datoritã socialiştilor am rupt noi legăturile cu lumea civilizată a continentului din care facem parte şi că tot datorită lor, că se menţin egoist la guvernare, merge aşa de greu reluarea acestor legături?

Mă tem că dumneavoastră nu ştiţi sau nu vreţi să credeţi în aşa ceva.

Dar faptul ca investitorii străini vin să încurajeze numai sectorul particular ce vă spune?

Acest adevăr se cunoaşte azi în medii din ce în ce mai largi şi în ţară. Sindicatele ne arată că muncitorii vor privatizare, fiindcă vor să muncească. Nu mai vorbim de ţărani care au fost reprivatizaţi - aşa cum au fost, pe jumătate. Tineretul şi intelectualitatea - partea cea mai lucidă a ţării - sunt neliniştiţi tocmai pentrucă privatizarea întârzie.

Şi atunci care mai este rostul reînfiinţării unui alt partid socialist, domnule Mohora?

Cred că nici modernizat, cosmetizat, omogenizat şi întinerit şi intelectualizat un asemenea partid nu este necesar acum ţării, pentrucă soluţia socialistă s'a văzut unde a dus.

Ceea ce încearcă domnii Verdeţ şi Păunescu este o clară agonie.

Da, din punct de vedere al nostalgiilor, (care: ce bine au dus'o în socialism ca şefi şi activişti!) s'ar putea să mai fie justificată existenţa unui partid socialist nou.

Dar ţara? Electoratul dumneavoastră este infim - căci şi numărul îmbuibaţilor din socialism a fost infim - dar mi te acum când încep să-şi dea seama că nici măcar ca funcţionari bugetari nu mai pot ajunge!

Domnule Mohora, nu ştiu ce pregătire şcolară aveţi. Poate să fie ceva acolo - la seral sau fără frecvenţă, cum *"şi-au completat studiile"* activiştii - dar viziunea asupra realităţii româneşti şi a felului de-a fi al neamului românesc ar trebui să vă fie mai limpede. Inteligenţă nativă aveţi. Aţi putea-o folosi foarte bine - că tânăr sunteţi şi în destulă putere de muncă - în a vă apuca de o treabă serioasă. Nu v'ar sta destul de frumos dacă aţi fi, colo, pe câteva pogonaşe stăpân din care să scoateţi recolte minunate? Sau într'un atelier personal, din care să scoateţi produse care să se întoarcă după soare? Sau în comerţ: omul care aduce produsele cele mai proaspete şi cele mai ieftine pe piaţă? Ori manager, patron de firmă şi fabrică unde primesc de lucru mii de oameni! Nu v'ar sta rău nici în afaceri internaţionale de răsunet, care să ajute economiei să-şi valorifice posibilităţile.

Cred că numai aşa puteţi deveni un adevărat util oamenilor şi ţării.

Dacă aţi accepta această nouă postură - de om ce s'a aşezat la treabă (şi-a renunţat să trăiască din himere) eu aş fi primul care aş scrie despre dumneavoastră în presa românească din ţară şi din diaspora. La uite, domnilor, aş zice, un Român care şi-a înţeles locul şi rolul în noua situaţie a generaţiei sale! M'aş bucura enorm - ca de propriul meu copil - dacă mi-aţi oferi această posibilitate.

Căci asta se cere acum la noi, domnule Mohora.

Deşi ştiu că nu credeţi în Dumnezeu, mă rog să vă aibă şi pe dumneavoastră în pază fiindcă, totuşi, sunteţi un simplu Român care încă nu a avut puterea să iasă din rătăcire.

A te zbate acum pentru reînvierea socialismului in România este egal cu a te căsni să încălzeşti ciulamaua veche în care s'a alterat carnea.

NAIVITATE ORI SANTA SIMPLICITAS?

Urmare din pag. 3

Ministrului de Externe. Totul trebuia filmat şi răsfilmat, un fastuos *"Hai să dăm mână cu mână, toţi cu inima română"*, că tot era în preajma comemorării ***UNIRII*** şi poate se întâmplă ***minunea,*** ca în 1859, ca preşedintele României să fie ales şi al Statelor Unite şi să ajungem supraputere.

Bieţii ***iniţiatori*** au uitat că în 1989 s'a furat o Revoluţie şi deci era o bagatelă să se fure o ***iniţiativă***. Aşa că, făcându-şi serviciul permanent de primiri şi plecări la Aeroportul Kennedy, la 23 Ianuarie, n'au scăpat nici gafa de a le pune celor ce plecau, căci unii mai dezertaseră în timpul şi după vizită, pe rând, la fiecare, câte trei aceleaşi întrebări. Mai mitologic decât la Sfinxul cu Oedip.

Întrebarea nr.1: - ***A FOST ŞI MAI ESTE NEVOIE DE ILIESCU?***

Santa simplicitas! De celelalte două întrebări nu mai era nevoie, că s'ar fi defectat avionul.

CORESPONDENT

BISERICA ORTODOXĂ

Urmare din pag. 1

absolut necesar ca Biserica Ortodoxă Română, sau încă mai exact, reprezentanţii ei temporari să facă ordine în propria casă şi să vădească voinţa de a întâmpina vremi noi.

Semnele văzute sunt şi bune dar sunt şi unele semne rele.

În interiorul Bisericii Ortodoxe Române se pot deosebi două tendinţe. Una extrem de pozitivă este cea care lucrează spre reînnoirea spirituală. Energiile şi zelul unui impresionant număr de Ierarhi, preoţi, monahi, monahii şi mireni nu au mai putut fi stăvilite. S'au tipărit nenumărate cărţi duhovniceşti, s'au înfrumuseţat biserici şi mânăstiri, s'au introdus ore de religie în şcoli şi lecţii de catehism pe lângă parohii. În România există un curent misionar ortodox cum nu a mai fost întâlnit în istoria apropiată a ţării. Un mare număr de mari Ierarhi au înfăptuit adevărate minuni în a face pace cu trecutul şi a îndrepta, atât cât au putut, relele trecutului.

Este cunoscut faptul că în anii comunismului conducerea Bisericii Ortodoxe Române a trebuit să facă numeroase compromisuri. În covârşitoarea lor majoritate, aceste compromisuri au fost făcute sub silnicie şi pentru a putea ţine bisericile deschise. O istorie dreaptă nu va putea condamna *"în bloc"* pe Ierarhii Ortodocşi Români pentrucă sub cumplite vremuri au trebuit să aleagă de multe ori răul care li s'a părut mai mic.

Este foarte lăudabil că mulţi Ierarhi au ales să spună adevărul, să îl înfăţişeze turmei credincioase şi...*"cel fără păcat să arunce mai întâi piatra"*.

Cu totul remarcabil este felul în care a procedat Mitropolia Banatului. În cuprinsul acelei Mitropolii s'a rezolvat problema Bisericii Unite iar în numărul din Noembrie al publicaţiei *"Învierea"*, IPS Nicolae al Banatului a publicat un articol, *"Alergie Ecleziastică"*, care ar trebui să devină un model al felului în care să fie aşezate în viitor relaţiile dintre Biserică şi puterea seculară.

Dar din nefericire în interiorul Bisericii Ortodoxe Române se manifestă încă şi o tendinţă *"autoritar"* agresivă care face rău credinţei, unităţii naţionale şi viitorului ţării.

În mod absurd o parte a Ierarhiei Ortodoxe din Ardeal refuză să rezolve problema proprietăţilor Bisericii Unite, cealaltă biserică naţională românească.

Aici nu poate fi vorba de o dispută teologică şi nici nu este vorba de aşa ceva. Este vorba de refuzul încăpăţânat de a înţelege că sub nici o formă violenţa şi raptul nu pot genera situaţii de drept şi moral acceptabile. Cei care refuză să rezolve frăţeşte şi creştineşte această dureroasă situaţie poate nici nu îşi dau seama că se aşează pe aceeaşi platformă morală cu puterea restauraţiei comuniste. La fel ca acea putere, ei nu vor să privească responsabil trecutul şi nu vor să ia acele măsuri care să îndrepte, cât este posibil, nedreptăţile făcute în anii comunismului şi să facă repetarea ororilor bolşevice cu neputinţă.

Este de sperat că asemenea comportări vor fi părăsite cât de curând pentru a îngădui Bisericii Ortodoxe Române să îşi împlinească din plin menirea mântuitoare azi, aşa cum a făcut-o întotdeauna în zbuciumata istorie românească.

Alex. NEMOIANU

DESPRE POLITICĂ, IDEOLOGIE ŞI DEMOCRAŢIE

-Prima parte-

Adrian GRIGOROPOL

Grecii antici denumeau cetatea *"Polis"*, şi din diferite idei de cum ar trebui cârmuită cetatea, a derivat cuvântul *"POLITICA"*. Marii şi numeroşii lor filosofi, au gândit acest lucru în multe feluri, însă dintre ei s'au distins Platon şi elevul său Aristot, deşi cu vederi diametral opuse. În vreme ce Platon concepea o republică stratificată pe aptitudini individuale, condusă de o *"elită"*, Aristot centra cârmuirea pe *"Demos"*, pe entitatea popor. Sub aspectul cunoaşterii geografice, lumea era destul de mărginită atunci, dar în decursul istoriei a devenit planetară. Diferite moduri de cârmuiri s'au succedat şi până acum două secole, democraţia ca formă de guvernare de către popor, nu a reuşit să iasă la suprafaţă. În ultimul timp deci, s'a extins ca formă optimă, însă cei care cred că se va generaliza, tind spre o utopie.

"IDEOLOGIILE" au fost şi rămân cel mai înverşunat inamic al democraţiei. Ele s'au născut odată cu sistematizarea gândirii, dar cuvântul propriu zis a văzut lumina tiparului în timpul lui Napoleon, în tratatul *"Elemente de ideologie"*, 5 volume, 1801-1805, al lui Destuit de Tracy, care propunea o ştiinţă care să încerce *"a descoperi cauzalitatea dintre experienţa şi gândirea oamenilor"*. Sub influenţa psihologistului Condillac şi chiar a înaintaşului său John Locke, el şi discipolii săi propuneau o reformă a educaţiei şi între multe altele şi asupra guvernării. Replica lui Napoleon a fost că *"Lumea nu este guvernată de idei abstracte"*, iar Adam Smith, din cale afară de abraziv, a etichetat ideologia ca *"ştiinţa idioţiei"*. Începând din secolul XIX, în mod progresiv, ideologiile s'au înfăţişat ca nişte balauri care şi-au transformat dinţii în oameni înarmaţi.

Cu unele excepţii, ideologiile sunt inamice ale religiei, tradiţiei, obiceiurilor locului şi vechilor Constituţii. Marx şi-a edificat o apologie utopică, în primă etapă supra clasarea proletariatului, urmată de generalizarea acestuia. Iar după Primul Război Mondial, comunismul şi nazismul, sub paravanul unor discursuri de culoare diferită, au intrat într'o competiţie ideologică macabră. Una fluturând internaţionalismul proletar şi alta naţionalismul extremist, năpăstuind omenirea cu peste o sută de milioane de morţi. În cartea sa: *"Alien Powers; The Pure Theory of Ideology"* Keneth Mongue consideră *"ideologie"* orice doctrină care sub masca de analiză socială ascunde adevărul despre lume. Falsificarea moştenirii istoriei este o fraudă încalificabilă. Cu referire la Parizieni, Raymond Aron în *"Opiumul intelectualilor"* scrie că aceştia au fost seduşi de trei mituri *"Stânga, Revoluţia şi Proletariatul"*. Începând cu 1920, cele două ideologii menţionate mai sus, şi-au arogat fiecare un *"MESIANISM POLITIC"* de întronarea unui Paradis terestru, pentrucă numai acesta poate fi înfăptuit, garantând demagogic fericirea tuturor, însă după prealabila distrugere a instituţiilor formate în procesul milenar istoric şi adoptarea ateismului, impunând în acest scop dogme ireductibile prescrise în caz de nesupunere, cu pedepse, în special cu eliminarea fizică.

Anti-comunismul şi antifascismul, sunt şi ele ideologii? NU. Asemenea ideologii precum comunismul şi nazismul, sunt epidemii mortale pentru omenire şi combaterea lor obligă atât prevenirea cât şi o cură de vindecare fără de care omenirea este expusă pieirii. A nu se confunda naţionalismul firesc şi internaţionalismul ca mijloc de convieţuire socială normală, cu cele două ideologii maligne. Lucrul fundamental constă în faptul că la baza combaterii lor stă etica, expunerea adevărului, mijloace umanitare educative sau reeducative, persuasiunea şi nu brutalitatea feroce.

La finele acestui veac trebue să privim că acesta poartă pecetea celor mai teribile tragedii din istorie. Două războaie mondiale nimicitoare, revoluţii nenumărate, genociduri de proporţii gigantice, prăbuşiri de imperii care se considerau eterne, provocând instabilitatea politică prin distrugerea balanţei puterii, în care răul decurge din faptul că se caută ***remedii dubioase*** pentru o nouă Ordine Mondială. Acum mai bine de un secol şi jumătate, Englezul Edmund Burke, scria că dacă omenirea pretinde ceea ce nu este posibil, *"atunci legea este sfărâmată, natura dizolvată, discordie, exil, un antagonism nebun"*. În asemenea situaţie nu putem să nu ne gândim că Revoluţia Franceză, prin ***teroare,*** a pătat Franţa cu sânge de neşters, întrecută numai de Revoluţia Bolşevică şi la Revoluţia Americană care a decurs cu totul într'o altă manieră. Astfel la 17 Septembrie 1787, treizeci şi nouă de oameni politici (în majoritate oameni ai legii, cam o duzină şi jumătate fermieri, un medic şi un preot), au redactat şi semnat Constituţia Statelor Unite (la acea vreme compuse din numai 13 state) şi care a fost ratificată la 2 Iulie 1788. Despre aceasta, un istoric reputat al Dreptului, Henry Maine, a spus că este cel mai preţios document din istoria naţiunilor. Supravieţuind două secole fără alterări morale, sociale şi economice din alte locuri, putem subscrie şi noi astăzi. La mai puţin de două decenii dela ratificarea ei, pe patul de moarte, Edmund Burke pe care l-am mai citat, îşi implora prietenii să lupte cu nestrămutată dârzenie în contra a ceea ce noi astăzi numim fanatism politic şi să nu sucombe niciodată în faţa unui asemenea inamic, cu preţul pierderii vieţii chiar.

Americanul Orestes Brownson, la câteva luni după publicarea în 1848 a Manifestului de către Karl Marx, în *"Socialism şi Biserică"* l-a respins cu vigoare, acuzându-l că îşi asumă o teribilă putere de devastare şi moarte, căreia fiinţa umană nu este pregătită să-i reziste. În curs de consolidare, Democraţia după Primul Război Mondial, n'a putut să reziste comunismului şi nazismului. După nici douăzeci de ani, declanşându-se a doua conflagraţie mondială, s'a ajuns la incredibila dar necesara alianţă a Democraţiei cu Comunismul. Eficace în obţinerea victoriei, s'a dovedit dezastruoasă imediat după obţinerea ei, în 1945. Intuindu-se la timp acest lucru, după discursul din Martie 1946, la Fulton-Missouri, al lui Churchill în prezenţa lui Truman, s'a constatat instaurarea unei cortine de fier, marcând frontul unui Război Rece care avea să dureze 45 de ani. O competiţie directă între partida democrată, având în frunte supra puterea, Statele Unite şi partida comunistă, în frunte cu supra puterea Uniunea Sovietică.

A fost nevoie de o jumătate de veac pentru ca puterea sovietică să fie înfrântă fără a se recurge direct la forţa armelor. Temutul adversar al Democraţiei n'a putut rezista competiţiei reci, după cum nu ar fi rezistat nici celei calde, dar spre fericire a înţeles în cele din urmă. Democraţia a dat dovadă de eforturi uriaşe în toate domeniile şi de perseverenţă neobosită, însă nu este cazul să se culce pe laurii victoriei, pentrucă orizontul planetei este tulbure şi în multe locuri însângerat. A răsturna o aşa mare parte a lumii şi a nu pune ceea ce trebue în loc, ar fi o eroare fatală. Noi, Românii, ştim ce înseamnă euforia succesului Revoluţiei din 22 Decembrie 1989 şi neumplerea imediată a vacuumului cu ceea ce trebuia, eroare care a dus ţara în prezent la ceea ce este tranziţia dela o dictatură la alta. Cum pe plan mondial la finele acestui secol fiecare regim pretinde a fi democratic deşi în multe ţări au ajuns la putere oligarhii ticăloase în care libertatea şi alte drepturi fundamentale sunt sugrumate, trebue să înţelegem bine că extinderea democraţiei depinde de lupta pentru adoptarea acestui model, singurul în care problemele vieţii pot avea o rezolvare acceptabilă.

CREŞTINISM ŞI POLITICĂ

Urmare din pag. 1

misiunii ei istorice, rezultă limpede că singura noastră şansă de înviere se află în redescoperirea bazelor morale şi spirituale ale devenirii noastre ca neam, în asumarea creatoare a propriei tradiţii, în ***valorificarea exemplară a specificului naţional.*** Ortodoxia fiind peste vremuri o dimensiune constantă şi majoră a sufletului românesc, o renaştere naţională nu poate fi concepută la noi în lipsa unei autentice renaşteri religioase. Şi aceasta cu atât mai mult cu cât religia singură ne mai poate salva din mocirla în care ne-a azvârlit comunismul (nu fără vinovata îngăduinţă a unei Europe după care suspinăm astăzi cu atâta naivitate!)

Ca popor ortodox, noi nu ne vom putea alinia niciodată pe deplin civilizaţiei de tip apusean. Bătând umili şi depersonalizaţi la porţile poleite ale Europei occidentale, noi nu vom obţine niciodată mai mult decât un statut de periferie tolerată. Oare naţiunea română să nu-şi poată propune mai mult decât să devină, dintr'o fostă anexă silită a Rusiei bolşevice, o anexă nesilită a Europei democratice? Acesta poate fi idealul străinilor puiţi pe spinarea poporului român, dar nu poate fi nicidecum idealul urmaşilor lui Eminescu... *"Trebue să fim un strat de cultură la gurile Dunării; aceasta e singura misiune a statului român şi oricine ar voi să ne risipească puterile spre alt scop, pune în joc viitorul urmaşilor şi calcă în picioare roadele muncei strămoşilor noştri..."*

Poporul român trebue ajutat să se (re)cunoască pe sine însuşi ca popor latin, creştin şi ortodox. Să-şi cunoască blestemul şi binecuvântarea, limitele şi măreţia. Să-şi caute treaz, sincer şi curat rosturile şi vrednicia, atât înaintea oamenilor, cât şi înaintea lui Dumenezeu. Şi apoi să-şi făurească temeinic ***propriul destin***, nu pe nisipul acestui jalnic sfârşit de veac şi de mileniu, ci pe piatra veacurilor şi mileniilor pe care le-a suit, răbdător şi cucernic, dela începuturi până azi. Numai în măsura în care nu ne vom teme şi nu ne vom lepăda de noi înşine vom ajunge să avem un chip inconfundabil şi o plinătate desăvârşită. Altminteri nu vom fi niciodată decât preşul de şters pe picioare dela uşa din dos a coanei Europe...

Creştinismul şi politica ***se pot întâlni*** aşadar pe acest drum de azur al renaşterii româneşti. ***Ideea creştină*** şi ***ideea naţională*** trebue să se atingă ***fără a se confunda.*** Căci fără creştinism politica poate eşua oricând (cum şi tinde de cinci ani încoace) în demagogie *"democratică"* sau *"naţionalistă"*, în ***politicianismul sterp***, ce nu ne poate duce decât fie la izolare (linia Ceauşescu), fie la înstrăinare (linia Romanilor şi Brucanilor). Pe de altă parte, creştinismul, deşi îşi are scopul ultim dincolo de istorie, se manifestă totuşi ***în*** ea şi ***prin*** ea şi se împlineşte împlinid-o. Noi avem vie în suflet amintirea Bizanţului ortodox şi imperial, steaua voievozilor noştri, ca măsură istorică milenară a credinţei şi ordinii creştine (chiar în acest Răsărit...*"contemplativ"* şi *"anistoric"*!) Creştinismul şi-a dovedit rodnicia şi'n câmpul istoriei, din Răsărit până în Apus şi din Evul Mediu până în zorii acestui veac. Decăderea politică, morală şi culturală a Europei s'a adâncit în secolul nostru tocmai pe fondul divorţului forţat dintre ordinea spirituală şi ordinea istorică. Revoluţia franceză, revoluţia bolşevică, nazismul, cele două războaie mondiale - iată numai câteva dintre fenomenele care au putut zgudui Europa în condiţiile slăbirii credinţei şi ordinii creştine.

Lumea pământească nu poate fi transformată în rai, dar poate fi împiedicată să devină iad. O politică întemeiată pe baze creştine ar fi în măsură să răspundă acestui deziderat, fără să însemne că oamenii politici ar trebui neapărat să bată mătănii, sau că oamenii Bisericii ar trebui să intre în afaceri! Trebue să dăm lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu şi Cezarului cele ale Cezarului, dar ***fără a-l despărţi pe Cezar de Dumnezeu.*** Căci Cezarul însingurat devine unealtă a diavolului; or nu poate sluji totdeodată ***şi lui Dumnezeu şi lui Mamona***". Religia şi politica nu se pot substitui una celeilalte în acest ocol al istoriei, dar ele pot coexista armonios; tocmai coexistenţa lor armonică este dezideratul de căpătâi al ***dreptei*** autentice.

Dacă există deci urgenţa vreunei reîntoarceri, nu de ***a ne întoarce în Europa*** este vorba, ci de ***a ne întoarce la Dumnezeu*** (cu sau fără această Europă bolnavă). Dacă-l vom căuta pe Dumnezeu, pe limba şi legea noastră, atunci toate celelalte ni se vor adăuga nouă. Viaţa politică însăşi va căpăta o nouă consistenţă, iar dacă nu vom reuşi să concurăm Occidentul în domeniul civilizaţiei materiale (adică în domeniul trecătorului), i-am putea da însă o lecţie în domeniul spiritualităţii (adică în domeniul eternului). Altminteri, călăuzind orbi pe orbi, vom cădea cu toţii în prăpastie...

Răzvan CODRESCU

TEC
THE EUROPEAN CONNECTION
LEGĂTURA DVS. PERMANENTĂ CU ROMÂNIA
TORONTO - BUCUREŞTI
MONTRÉAL - BUCUREŞTI
VANCOUVER - BUCUREŞTI
CALGARY - BUCUREŞTI
București - Toronto $US760
București - Montréal $US760
TORONTO-FRANKFURT
TORONTO-LONDRA
TORONTO-AMSTERDAM
TORONTO-LOS ANGELES
TORONTO-NEW YORK
Serviciile noastre sunt disponibile şi cu plata in rate (plăti peste $ 1000)
PACHETE ALCĂTUITE DE DVS. 25lb=$59.33 peste 25lb $2.99Kg.
• Livrare la domiciliu în Bucureşti şi marile oraşe
NUMAI ÎN 24 DE ORE , SPECIAL:
• O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
• ARANJAMENTE FLORALE ŞI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
• PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREŞTI
• CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREŞTI (PUTEŢI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
• TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREŞTI ŞI ÎN ORICARE ORAŞ DIN PROVINCIE
VACANŢE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...
1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990
KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921
VANCOUVER - Tel: (604) 931-8600

SUB CUPOLA PARLAMENTULUI

(Maşina de vot *"Măi Dragă"*)

Banu SERDARU

Primul cincinal al sărăciei iliiste a fost îndeplinit şi depăşit cu brio.

Mişeii criptocomunişti autoemanaţi au făcut din ultima lună a anului prilej de aniversări, comemorări, decorări, avansări în grade, agape senatoriale de milioane etc., toate slobozite şi preaonorate de înalte feţe bisericeşti, galonate din vremea fostului odios. Ca'n toţi anii iliişti, Decembrie a debutat cu serbările galante, toasturile şi chiolhanurile tovărăşeşti dela Alba Iulia, oraş decretat prin lege cetate simbol a unirii Românilor într'un singur stat naţional.

Festivismul cinstirii celor 76 de ani dela Marea Unire s'a declanşat încă din 20 Noembrie, când tovarăşii s'au consfătuit şi au hotărît ca vechile gospodării de partid să rezolve problema meselor întinse guvernanţilor şi slugoilor lor sereişti.

În febra manifestărilor aniversare, gen *"Cîntarea României"*, Guvernul Văcăroiului a marcat la Palatul Victoria, bilanţul dezastruos al celor doi ani de guvernare, arătând cu degetul spre ţapii ispăşitori ai nivelului de trai foarte scăzut: guvernele anterioare, partea sănătoasă a presei şi partidele politice de Opoziţie!!

La 6 Decembrie trecut, Senatul a păpat într'o concordie iliesciană peste 16 milioane de lei din banii ţării, marcând victorios împlinirea a 130 de ani dela înfiinţare. Odată cu chiolhanul senatorial la care guşaţii şi fălcoşii aleşi ai poporului sărăcan au îndesat în ei peste 50 de feluri de mâncare şi 10 soiuri de *"tării"*, bahice, s'a declanşat nenorocirea dela Reşiţa, greva deznădejdii care a scos în stradă zeci de mii de suflete disperate de mizeria pe care o îndură sub comunismul iliescian cu faţă inumană.

Prioritatea priorităţilor parlamentare a fost Legea privind salarizarea, îndemnizaţiile şi celelalte foloase şi peşcheşuri necuvenite (sau date degeaba) pentru senatori şi deputaţi care şi-au votat, la Cameră şi la Senat, scutirea de impozit pentru diurna de participare la şedinţă. La jumătatea de milion salariu lunar, parlamentarii mai vor peste 200.000 de lei neimpozabili pentru prezenţa lor în sală, la care se adaugă alte şi alte gratuităţi şi gheşefturi, diurne de deplasare, cazare gratuită, benzina decontată etc., etc. Dar culmea nerușinării a însemnat decretarea *"legii de interpretare a legii"*, prin care parlamentarii au votat (în ciuda opoziţiei ţărăniste) să fie scutiţi retroactiv de plata impozitelor pe diurnele de şedinţă!!

În 19 Decembrie trecut, după mai bine de trei luni de discuţii, 76 de senatori comunişti (din cei 143) au votat, într'o iresponsabilă voioşie, Legea accelerării privatizării, urmând ca prin Martie a.c. ea să intre în vederile deputaţilor din Cameră. Legea bugetului de stat pe '95 a fost din nou întârziată, de data asta din vina comisiilor de specialitate ale parlamentului. În sfârşit, după interminabile tergiversări, Senatul a reuşit să voteze Legea privind insolvabilitatea comercială, titulatură pompoasă menită să ascundă falimentul şi falitul, cuvânt înlocuit şi el cu cel de debitor. Falimentul general va aduce cu el consensul mult trâmbiţat de Iliescu. S'a discutat apoi Ordonanţa 56 a Guvernoiului privind alocaţia de hrană zilnică pentru unii copii dela leagăne, grădiniţe speciale, şcoli, stabilindu-se sume ridicole faţă de costul demenţial al produselor alimentare. Au căzut la vot ridicarea imunităţii parlamentare a deputatului PL'93 Raymond Luca, Legea privind modificarea Codului Penal şi cea de-a patra moţiune de cenzură dată unor guvernanţi corupţi, mincinoşi şi incapabili în rezolvarea gravelor probleme economice şi sociale ale ţării. A fost votată Legea spinoasă a pensionării anticipate, în ciuda eforturilor disperate ale tovarăşilor din Ministerul Finanţelor şi Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale.

Se solicită tot mai insistent o Lege a drepturilor şi libertăţilor presei, dar nu se suflă o vorbă despre obligaţii.

În 21 Decembrie trecut, aleşii s'au reunit pentru comemorarea victimelor *"fericirii"* ceauşiste şi sub o pază întărită au permis accesul în parlament, pe bază de invitaţii limitate şi minuţios selectate, a unora dintre cei ce-au avut şansa supravieţuirii gloanţelor armatei, miliţiei şi Securităţii.

Lupătorii anticomunişti din Decembrie '89 au scandat dela balconul parlamentului: *"Cine a tras în noi, 16-22?"*, *"Adevărul! Adevărul!"* şi *"Afară cu Vadim!"*

Dar agenţii kagebişti de Bârca şi Butimanu n'au catadicsit să fie de faţă la şedinţa solemnă de cinstire a celor ce şi-au dat viaţa pentru o Românie liberă nu doar de comunism, ci şi de comunişti.

În ajunul Crăciunului, în prezenţa a 457 din cei 483 de aleşi, gruparea Petre Roman (fostul copil de suflet al Iliescului) a iniţiat *"moţiunea Reşiţa"*, a patra din şirul acuzelor reale şi grave la adresa cabinetului Vacăroiu, uns şi menţinut cu încăpăţânare în scaun de un preşedinte, pe cât de incompetent, pe atât de mincinos, demagog şi rău intenţionat. Patru moţiuni de cenzură în cei doi ani de guvernare dezastruoasă, nici o sesiune fără moţiune, toate justificate ca lumina zilei de incapacitatea unor guvernanţi obscuri la minte, aroganţi şi puşi pe căpătuială. Au fot doi ani întunecaţi, de prăbuşire completă a economiei româneşti. Cum era de aşteptat, cu 249 voturi contra 208, penibilul Vacăroiu (zis şi Jean Vlădoiu al politicii româneşti) a rămas în picioare, dar hulit şi blestemat de milioane de Români deznădăjduiţi şi oropsiţi de soartă.

Maşina de vot *"Măi Dragă"* scârţie din toate articulaţiile, dar nu cedează. Comuniştii nu duc lipsă de toval. Executivul actual răspunde perfect imperativelor iliesciene: *"ca la noi la nimeni!"* sau *"după noi, potopul!"* Marionetele Guvernoiului de paie n'au să cadă decât la semnul tătucului despot, luminat de... Moscova! Vinovat de *"bunăstarea"* României este Ilici Iliescu şi toată târla comunistă de lingăi care-l înconjoară şi îl păzesc cu cerbicie, îi sorb *"indicaţiilii"* şi-l încurajează în ticăloşii. Istoria Românilor îl va aşeza pe Iliescu tot în iad, lângă Ceauşescu, cu menţiunea expresă: *"ucenicul şi-a depăşit net maestrul!"*. *"Iepoca de platină"* a înlocuit-o pe cea de aur, demonstrând intenţionat că tot dictatura comunistă a îndobitocirii şi sărăcirii rămâne unica modalitate a existenţei noastre de colonie rusească. După sesiunea parlamentară de toamnă, în care *"stimabilii"* s'au remarcat printr'un absenteism de... milioane, s'a intrat deja în vacanţa de iarnă. În acest an, 1995, Puterea comunisto-iliistă va mai racola câteva mii de gorile, s'o păzească de *"entuziasmul"* propriului electorat, tras pe sfoară, sfidat şi umilit. În vreme ce România este o înlănţuire de Reşiţe înfometate, echipa roşie dela Cotroceni amplifică corupţia, inflaţia, şomajul şi minciuna la vârf, folosind în continuare maşina de vot parlamentară, din care se detaşează lingăii odiosului şi sinistrei, nulităţi paranoice de Bârcă şi Butimanu.

ÎN CIMITIRUL EROILOR REVOLUŢIEI

În suflet cu tine, Părinte Preasfânt,
Cum stau şi privesc azi tăcutul pământ,
Şi crucile albe, mormintele noi,
Îmi pun întrebarea: atâţia eroi
În lupta cumplită de ce s'au jertfit?...
Şi'n pace dorm oare ca toţi ce-au murit?

Durerea mă'ncearcă văzând un copil
Genunchii plecându-şi, tăcut şi umil,
Cu faţa ca ceara şi ochi obosiţi;
Cum vin fantomatic, toţi cei părăsiţi
De fraţi, de părinţi, de soţi ori de fii,
Cu inimi cernite şi chipuri pustii
De blânda lumină de-a şti că măcar
Şi lupta şi moartea n'au fost în zadar,
Când ce-aveau mai scump nu îngraşă pământ
Ci corbi ce se'nfruptă din trup drag şi sfânt
Şi-l fac să dorească un fulger din cer
Să-l ia să sfâşie sinistrul mister
Ce-ascunde minciuna şi jaful barbar,
Corupţia, jocul puterii murdar,
Dispreţ pentru cinste şi om, când acum
Doar legile junglei sunt singurul bun,
Iar munca, respectul nu'nseamnă nimic
Şi dogma divină închisă-i în dric.

Apoi, toată pleava s'o spulbere'n vânt,
Pe toţi ce mânjesc idealul cel sfânt,
Ori poate'n celule să-i ţină păziţi
Închişi după gratii şi disprefuiţi,
Sau chiar să-i alunge, de jos până sus,
Din templul ruşinii, cu'n bici, ca Iisus.

Paul PAVLOSCHI

PE CINE SĂ ACUZĂM ?

Radu DUNĂREANU

Oricine este în curent cu situaţia de azi din România, fie vizitând, fie - poate mai corect - studiind reacţiile presei proliferată dincolo de limita ridicolului, poate constata că România este ajunsă în pragul unei totale prăbuşiri economice şi morale. E o criză naţională din care numai violenţa de stradă mai lipseşte. Văzând însă incitarea la un şovinism pueril şi vulgar din partea unor anumite cercuri până mai ieri comuniste, nu m'aş mira să văd şi violenţa gratuită.

Când nu poţi oferi unui popor o structură morală şi economică sănătoasă, cel mai ieftin remediu este un naţionalism de mahala, de tipul *"jos Ungurii, jos Jidanii, jos Ţiganii"*.

Metoda aplicată cu succes de către Ceauşescu este continuată perseverent de către ciracii lui încă la putere.

Pe de lată parte, toate tarele de care suferă azi ţara sunt puse în seama lui Ceauşescu în particular şi *"partidului"* în general, conferind astfel unui becisnic handicapat mintal şi unei agenturi de spionaj pentru o putere străină, calităţi supraumane.

Sunt însă multe alte aspecte pe care mai toţi le evită, din cauza vechii zicale româneşti cu *"musca pe căciulă."*

Întrebând-ne pe cine să acuzăm, să ne oprim la ***INTELECTUALII VECHI.***

Am flosit acest termen de *"vechi"* ca fiind antagonic cu terminologia marxistă a *"intelectualului nou"* care implică aderarea şi supunerea fără discernământ la toate ordinele partidului şi ale bandei de oligofreni aciuiaţi la putere.

Intelectualii la care mă refer sunt cei formaţi înainte şi în preajma războiului al doilea.

Au fost, e drept puţini, şi politicieni intelectuali, cel mai cunoscut exemplu fiind al lui Iorga, care - din punct de vedre politic - a eşuat lamentabil.

Din nefericire, datorită modei timpului, o bună parte din intelectualitatea românească a cochetat cu *"stânga"* înainte de război, unii chiar punându-se în slujba spionilor sovietici, direct sau indirect, cum au fost Groza sau Maurer. Alţii, simţind că Rusia ar putea câştiga războiul, cu ajutorul inconştienţei puterilor vestice, au început să pretindă că sunt *"democraţi"* şi s'au aranjat să fie izolaţi în lagărul dela Tg. Jiu, ca să poată pretinde că au suferit *"persecuţii"* din partea *"fascismului"*. (Vezi Victor Eftimiu despre care Stancu, altă căzătură morală, povesteşte cum a suferit cumplit: avea ordonanţa care îi făcea toate treburile şi suferea cumplit pierzând sume imense la poker. Iar altul, al cărui nume nu-l suportă hârtia în cartea sa *"În umbra celulei"* protestează contra inumanităţii fascismului care nu-i aducea la timp cafeaua proaspătă, azi numită capuccino, dela Capşa).

De tineri, în liceu, eram învăţaţi că Sadoveanu reprezintă ceea ce are scrisul ţării mai românesc. Imediat după război, masonul Sadoveanu serveşte cu slugărnicie ocupantul, producând prima abjecţie a realismului socialist, Mitrea Cocor, asigurându-şi în felul acesta titlul de *"clasic în viaţă"*.

Destul de repede a capitulat şi Călinescu, idolul generaţiei mele, care a încercat din toate puterile să denigreze generaţia legionară, în *"Scrinul Negru"* şi *"Bietul Ioanide"*.

Zaharia Stancu s'a oploşit şi el în tabăra *"clasicilor"* cu al lui interminabil *"Desculf"*, devenind subiectul glumei bucureştene cum că scriitorii se împart în două: in-culţi şi des-culţi.

Şi-a arătat slugărnicia faţă de ocupant odată în plus când a protestat contra acordării premiului Nobel lui Pasternak, scriind un vehement şi vulgar articol în *"Gazeta Literară"*, unde era şef. (Articolul se chema: *"Pasternak? N'am auzit de Pasternak !"*)

O altă decepţie, poate cea mai dureroasă pentru generaţia mea a fost Arghezi, care era considerat *"subversiv"* la *"fabrica"* de scriitori Mihail Eminescu, cea care l-a dat pe versificatorul de conspecte marxiste Labiş şi unde *"Românul"* şi criticul Novicov controla prin dulapuri să vadă dacă nu cumva are cineva versuri de Arghezi. Dintre toţi scriitorii vechi, cred că Arghezi s'a târguit cel mai mult şi a cerut preţul cel mai mare ca să treacă în tabăra distrugătorilor Ţării şi ai culturii române şi în felul acesta să fie şi el uns *"clasic în viaţă"*. Dar când a trecut însă, decăderea a fost deplină şi perfectă. A început prin a fi în comisia de repatriere a tezaurului naţional furat de Sovietici (bineînţeles restituit doar parţial) ca rezultat scriind tableţa slugarnică *"Popândăii"*. În ea, noi Românii suntem comparaţi cu rozătoarele ştiute care fug când vrei să le atingi, sau dacă le atingi din plăcerea de a le proteja, te muşcă sângeros de mână.

Rusia a vrut să ne iubească şi să ne protejeze, dar noi, ca popândăii, am muşcat mâna protectoare!!

Au urmat lamentabile *"poeme"* de versificare marxistă cu pretenţie de filosofie dialectică.

Poate Arghezi este, în principal, cauza morală a capitulării unor intelectuali care au trecut prin închisori şi care, ieşind afară, au scris docil în favoarea comunismului *"naţional"* de tip ceauşist: dacă Arghezi s'a vândut, eu de ce nu aş face-o pentru un apartament călduţ şi un *"fond literar"*?

Sub presiunea confraţilor, chiar şi cea mai lucidă şi mai ascuţită minte a culturii române, Camil Petrescu, a trebuit să asculte *"comanda socială"* şi să producă maculatură dialectică, e drept cu multă grijă şi eleganţă, ca acel *"Un om între oameni"*.

Vă mai amintiţi de Petru Dumitriu, cel care a scris *"Drum fără pulbere"*? În carte se inventa *"eroismul"* dela Canalul Sângelui, eroism atribuit clasei muncitoare şi se luau în derădere victimele, deţinuţii politici. L-a forţat cineva cu pistolul în tâmplă să scrie? Nu. S'a prostituat pentrucă avea suflet de cocotă. Când, după ce a scris altă falsă istorie a României precomuniste, romanul imens ca volum *"Cronica de familie"*, în care îşi împroşca cu lături chiar şi pe strămoşii săi, se ceartă cu *"prima familie"* de atunci, Dej, se auto exilează şi trăieşte bine mersi în Vest.

Lista poate fi continuată pe încă multe pagini şi sper că un istoric literar cinstit şi curajos va curăţa istoria literaturii române de viermii putregaiului intelectual vândut comunismului.

Ideea ce se desprinde este însă că, în timp ce mari talente sfârşeau prin închisori, zarci şi lagăre, elita intelectuală a poporului român era decapitată de două ori: odată fizic prin exterminarea din închisori şi a doua oară moral, prin capitulare şi colaborare. Toată această cohortă de clasici sau neclasici în viaţă nu au nici o responsabilitate morală în acest proces de judecare a decăderii poporului şi Ţării?

Luptători anticomuniști din prima linie

MIRON CHIRALEU
(1933 - 1962)

Mihai S. DERDENA

S'a născut în București, la 15 August 1933. Pentrucă apariția lui în această lume s'a produs în ziua marii sărbători creștine a Adormirii Maicii Domnului, căreia i se spune și Sfânta Maria Mare, iată de ce nașii l-au botezat Marin. Însă, cu timpul, toți din casă, ca și cei din afara familiei, îl vor numi numai Miron.

A fost arestat la 1 Iunie 1956, când încheia ultimul an de studii la Facultatea de Regie a Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică *"I.L. Caragiale"* din Capitală. A fost condamnat de Tribunalul Militar la 6 ani de închisoare pentru delictul de uneltire la ordinea socială. Cu alte vorbe, fiindcă s'a opus rusificării și comunizării României.

Nicicând nu ne-am văzut la față (o singură dată, atenționat de un camarad de celulă, i-am zărit doar spatele), dar am comunicat prin țeavă de foarte multe ori, în toamna anului 1959, când ne aflam în celularul penitenciarului Gherla, eu la etajul II, iar el deasupra camerei *"mele"*.

Auzisem despre Miron încă din 1957, la Jilava. Apoi, prin 1958, în camera 71 a marelui celular gherlean, câțiva tineri, care stătuseră prin varii celule cu Miron, mi-au vorbit despre acesta numai la gradul superlativ. Însuși vestitul turnător Alexandru Ivasiuc, care-i cunoștea pe toți studenții bucureșteni arestați în 1956 și care, deși era infatuat într'atât încât nu admitea ca vreunul dintre noi să se înalțe din punct de vedere intelectual deasupra lui, a fost totuși nevoit să recunoască adevărul incontestabil că studentul armân Chiraleu ne depășea pe toți din toate punctele de vedere, fiind considerat cel mai inteligent, mai cult, mai talentat (nu doar ca actor și ca regizor, dar și ca scenarist, ca prozator și ca poet), mai blând, mai frumos și cel mai religios dintre studenții încarcerați în anul 1956, fie înainte, fie după Revoluția Maghiară din Octombrie-Noembrie.

Știind în prealabil atâtea lucruri bune dintr'o foarte bogată carte de vizită a lui Miron, e de aceea ușor de înțeles de ce ziua în care a fost introdus în celula de deasupra mea, a devenit deodată o reală sărbătoare pentru mine. În seara aceleiași zile (dacă nu mă înșel, era pe la începutul lui Septembrie 1959), ne-am cunoscut prin intermediul cănilor de aluminiu și al țevilor verticale ce traversau celulele noastre. Obiceiul cerea ca, pentru lărgirea și consolidarea încrederii, să prezicăm câteva nume ale colegilor de celulă. Astfel, prima taină, pe care mi-a încredințat-o, a fost cuprinsă în aceste vorbe: *"Ferește-te de Ivasiuc că-i cel mai periculos informator al Securității!"* Se confirma, astfel, ceea ce știam încă din 1957, dela Jilava.

După aceea, am început cel mai instructiv, mai fermecător și mai îndelungat dialog din viața mea de pușcăriaș. Însă, datorită auzului meu deficitar, însoțit de acufene, n'am putut beneficia cum se cuvine de fascinantele lui lecții de engleză, una dintre numeroasele limbi străine pe care le stăpânea cvasiperfect. În schimb, Miron, posesor și al unui auz extrafin, m'a stors de cunoștințe cum se stoarce o lămâie de suc. I-am dictat versurile eminesciene, gyriene și crainiciene, precum și dictoanele latinești pe care el încă nu le memorase. L-am învățat *"Tatăl nostru"* în limbile latină, italiană și franceză. Îi plăcea cum vorbesc dialectul nostru matern: în chip viu, popular și nealterat. Dela o vreme începuse să-i facă o nespusă plăcere felul cum cântam, firește că'n surdină, în graiul meu grămostean. El era pindean (părinții lui se trăgeau din munții Pind).

Pe lângă lecțiile de engleză, Miron mă delecta cu întinse și extrem de variate cunoștințe de istorie, de literatură universală (îndeosebi în domeniul dramaturgiei), de istoria artelor plastice, de religie și de filosofie. În toamna aceea, am trăit - grație lui Miron - zilele cele mai bune din toată penitența-mi de șapte ani și jumătate. Dar, din păcate, fericirea nu-i de durată mai cu seamă în închisoare. Așa se face că în primele zile ale lui Decembrie 1959 - mi se pare că la 6 Decembrie, de Sfântul Nicolae - comunicarea mea cu Miron ia sfârșit ca urmare a mutării lui din camera aceea în alta din aceeași temniță. Așa credeam atunci (că a fost mutat tot în Gherla) și nu puteam să-mi închipui că nu-l voi mai întâlni vreodată, nici măcar în viața de falsă libertate de după 1964, pe care aveam s'o trăim cei ceam supraviețuit ca prin miracol regimului exterminator al gulagului bolșevic din România.

Scurt timp după aceea, Alexandru Ivasiuc, un individ demonic, cu care am rămas certat încă din vara lui 1958, când l-am cunoscut și l-am demascat în fața colegilor de cameră ca turnător și ca, indirect, călău al lui MARIN COCIORAN, m'a abordat în manieră amenințătoare, securistă:

- Derdena, vezi, ai grijă să nu pățești și tu ce-a pățit prietenul tău Chiraleu.

- Ca să-ți deslușesc mai bine avertismentul, n'ai vrea să-mi zici ce anume a pățit Miron?

- A ajuns la Aiud fiindcă i legionar ca tine și ca toți Macedonenii.

- Bine, bine, dar eu, după cum vezi, mă aflu încă la Gherla. Pe urmă, de unde știi tu că Miron este legionar și că acum se găsește la Aiud?

- N'o să-ți spun ție de unde știu aceste lucruri. Asta-i treaba mea.

- În acest caz, află, te rog, că te voi considera binefăcătorul meu de vei vorbi cu Domokos ca și eu să fiu transferat la Aiud, întrucât idealul meu moral-politic este acela de a deveni legionar autentic căci acum nu's decât simpatizant, neavând, la Gherla, pe lângă cine să mă formez ca ostaș al lui Iisus Hristos și al lui Corneliu Zelea Codreanu.

Nu mult după această altercație, mă văd mutat din camera 71 și dus în altă celulă, tot în Gherla, iar apoi la Periprava-Grind (în Delta Dunării) și de acolo, după expirarea condamnării inițiau domiciliu obligatoriu (al doilea supliment punitiv fusese de doi ani, dar am fost grațiat de ultimele șase luni, fiind pus în libertate spre sfârșitul lui Aprilie 1964).

Cam la șapte-opt luni dela instalarea mea în acel sat bărăgănean - adică pe la debutul verii din 1962 - aflu dela noul deoist Ion Gănescu vestea cutremurătoare că Miron s'ar fi sinucis în ajunul punerii sale în libertate. Am refuzat să cred așa ceva căci nimeni nu știa mai bine decât mine cât de religios și de optimist fusese acest tânăr de puritate serafică. Prin urmare, nu putea, sinucigându-se, să atenteze la credința sa, puternic ancorată în filosofia spiritualist-creștină. De aceea, am reținut această informație ce mi se părea incredibilă, doar sub beneficiu de inventar și am continuat să nădăjduiesc în inima-mi tânără și neprihănită că-i mincinos acel zvon și că, prin urmare, cel mai scump prieten al meu din închisoare trăiește sau că, în nici un caz, n'a recurs la suicid.

După ce m'am văzut scăpat și de Rubla, am dorit cu ardoare să cercetez acest zvon și să mă conving asupra dispariției lui Miron. Nu-i reținusem adresa din București. Știam din spusele lui că mai trăiau numai mamă-sa și soră-sa. Potrivit unor vagi informații, căpătate după 1964, aceștia s'ar fi stabilit în Grecia. În consecință, nu mai aveam pe cine să caut din familia lui împuținată și risipită.

Abia în vacanța mare din 1993, simțindu-mă mai sănătos, am luat hotărârea de a merge pe urmele penitenciare ale lui Miron Chiraleu. Însă colegii din AFDPR, circumspecți, și bine intenționați, au încercat să mă oprească, opinând, că nu-i prielnică vremea de acum unor investigații de acest gen.

Ca noii cerberi de penitenciare - de fapt aceleași mutre respingătoare, dar cu altfel de chipuri - să nu-mi întoarcă spatele, refuzând să-mi dea relații, mă înarmez cu o adresă oficială, emisă de filiala județului Neamț a AFDPR. În sfârșit, mă văd din nou la Gherla (căci acolo - zicea Gănescu - s'ar fi produs tragedia lui Miron). De această dată, ca un cetățean nearestat.

Subofițerii deja poarta celebrei temnițe, ca și cei dela grefă - am fost oprit la intrare pentrucă, oricâtă transparență s'ar crea înăuntrul închisorii nu poate pătrunde un fost *"bandit"* ca mine - se comportă destul de cuviincios. Îmi dau repede seama că acest comportament reverențios este de suprafață, la nivelul unei relații neimportante cu publicul liber. Probabil că și în vremea călăilor bolșevici Dej și Ceaușescu, când frații Șomlea, bunăoară, tăiau și spânzurau în incinta blestematei pușcării, nu-i deloc exclus ca acești caralii ucigași să fi fost afabili cu cei de dincolo de ziduri, cărora numai eufemistic le spuneam cetățeni liberi. Că solicitudinea acestor bărbați bine hrăniți nu-i de profunzime, mă conving îndată ce se prezintă la poartă un adjutant dela evidență, cu numele Pop și nu mai știu cum, care, cum aude ce vreau, dă din colț în colț, se face fețe-fețe, se fâstâcește, neștiind pe moment ce să-mi răspundă. Face înadins pauze lungi în vorbire cu scopul evident de a trage de timp și a mă minți în cele din urmă. Nu-și dă seama cât e de penibil. Încercând regretul fals că nu-mi poate oferi informațiile solicitate, îmi declară, în final, că dosarul lui Chiraleu ca, de altfel, și al meu, precum și al oricărui deținut anticomunist, trecut prin penitenciarul Gherla, nu se mai află la dânșii, ci la Ministerul de Interne. Cum, însă, eu nu mă grăbesc să fac calea întoarsă și nu mă dau învins cu una - cu două, îl atenționez pe gardianul - lup, prefăcut mielușel, că în timpul acela fiecare deținut politic (recte contrarevoluționar, cum eram numiți de către oficiali) avea cel puțin 3 dosare care se păstrau cu strășnicie astfel: unul la Securitate, altul la Tribunalul Militar și al treilea la închisoarea de executare a pedepsei. Drept care, orice temniță politică avea obligația să-și păstreze propria arhivă în care să existe niște registre de evidență dacă nu chiar și dosarele individuale. Văzând că nu mă poate păcăli, caraliul mincinos consimte să ia lucrurile în serios. Se întoarce la locul său de muncă, spre a răscoli registrele de evidență și eventual, dosarele personale. După vreo două ceasuri de căutări și, probabil, de aprobări, revine în cămăruța dela poartă cu acel răspuns, datat 28 Iunie 1993:

"Numitul CHIRALEU MARIN, născut la 15.08. 1993, în București, fiul lui Miltiade și Sultana, condamnat la 6 ani pentru uneltire, a fost transferat la penitenciarul Aiud la 21.12.1959."

După ce citesc aceste rânduri, plec cu gândul de a relua investigațiile fiindcă nu concep ca Miron să-și fi pus capăt zilelor. Colegii de suferință încearcă din nou să mă oprească, acreditând ideea justă că nici la Aiud nu voi descoperi adevărul. Le răspund că orice camarad, cu atât mai mult un amic, decedat în circumstanțe dubioase, merită asemenea demersuri din partea noastră chiar dacă acestea nu se soldează cu rezultate scontate.

Mă înarmez, așadar, cu o nouă adresă oficială, eliberată tot de filiala Neamț a AFDPR și, în dimineața zilei de Miercuri 14 Iulie 1993, mă înfățișez la penitenciarul din orașul Aiud. De data asta dialoghez - tot la poartă - cu însuși directorul închisorii, maiorul Silaghi. Acesta, ca orice securist dresat, având lipsă de pudoare, tipic bolșevică, asemenea adjutantului dela Gherla. Îmi răspunde, în esență, că nu-mi poate da nici o informație și îmi întoarce spatele, crezând că, rămas singur, îmi voi lua tălpășița. Însă eu nu numai c'am stat neclintit în acea odăiță, dar l-am și tot chemat înapoi, prin ofițerul de serviciu, nedându-i pace maiorului-director. După o jumătate de zi de apeluri zadarnice, declar către toți caraliii dela poartă (cu care comunic printr'o fereastră) că, dacă domnul maior Silaghi nu se întoarce, în cel mult o oră, cu un răspuns adecvat, eu mă duc să fac grevă de protest în fața Ministerului Justiției. La expirarea ultimatumului reapare același ofițer superior care catadicsește, în fine, să-mi înmânează un răspuns dactilogarafiat, semnat și ștampilat, parțial satisfăcător. Iată conținutul integral al acestei comunicări oficiale:

"Ministerul Justiției
D.G.P., Penitenciarul Aiud
Nr.13836/14.07.1993.

Către

Asociația Foștilor Deținuți Politici din România, Filiala județului Neamț

Urmare adresei Dvs. nr.11/01.07.1993, vă comunicăm că fostul deținut CHIRALEU M. MARIN, născut la 15.08.1933 a fost condamnat la 6 ani pentru uneltire prin sentința penală 105/29.01.1957 a Tribunalului Militar București, dosarul nr.1132/1956 al Tribunalului Militar București.

A început executarea pedepsei la data de 01.06.1956 și la data de 11.10.1962 s'a sinucis prin strangulare. Decesul a fost înregistrat la Sfatul Popular al orașului Aiud cu nr.19 din 12.01.1962. Familia decedatului a fost anunțată cu nr.748 din 08.02.1962."

Continuare în pag.9

Nou cabinet dentar
DR. ADINA ȘTEFAN
ȘI ASOCIAȚII
Tratament dentar pentru întreaga familie
PLOMBE
PROTEZE
PUNȚI
EXTRACȚII
TRATAMENT DE GINGII
TRATAMENT COSMETIC
CHIRURGIE, IMPLANTURI
•Acceptăm toate planurile de asigurare
•Acceptăm VISA și MASTER CARD
•Termene de plată flexibile
Tel.: (416) 498-7522
5, Fairview Mall Dr., Suite 240
Don Mills & Sheppard
Toronto

P.S.M. - ARIPA DURĂ

Gh. Ionescu OLBOJAN

Luna Ianuarie a acestui an a debutat cu multe frământări în cadrul partidelor politice din țară, fie ele la putere sau în opoziție. Dar cea mai semnificativă și mediatizată din plin a fost ruptura produsă în cadrul conducerii partidului lui Ilie Verdeț și Adrian Păunescu. În seara Sfântului Ioan din acest an, un grup de 7 membri din conducerea P.S.M.-ului a luat Verdețul de coarne si au creat o disidență în partid, disidență cunoscută astăzi *"Grupul Tudor Mohora"*. Scindarea P.S.M.-ului era de așteptat de prin vara anului trecut, moment în care Adrian Păunescu a început să monopolizeze formațiunea lui Verdeț, marginalizându-l pe Mohora, până atunci ideologul partidului, cel care a încercat să aducă bătrânii nostalgici din P.S.M. cu picioarele pe pământ.

Până la marea cacealma din Decembrie '89, Tudor Mohora a ocupat funcții înalte în conducerea u.t.c., fiind mai mulți ani președintele Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din România.

În momentul constituirii P.S.M.-ului, Tudor Mohora a venit în partid cu aripa tânără a comuniștilor, iar Verdeț cu nostalgicii bătrâni și ahtiați după putere. La vârf, Verdeț se ocupa cu organizarea și administrarea partidului, în timp ce Mohora se preocupa de întocmirea programelor politice sau, cum se spune în limbajul de lemn, de ***linia politică a partidului***.

Cooperarea între cei doi a funcționat o bună perioadă, acest lucru fiind rodul diplomației duse de Mohora - un intelectual de rasă și care a știut să alimenteze orgoliul și vanitatea lui Verdeț - om cu patru clase primare și fără o conduită politică menită să țină pas cu realitățile de astăzi din țară și străinătate. Ruptura între Verdeț și vicepreședintele partidului, Mohora, s'a produs odată cu intrarea pe scena P.S.M.-ului a lui Adrian Păunescu, uns în pripă drept primvicepreședinte al formațiunii politice a comuniștilor botezați drept socialiști. Văzând în Mohora un redutabil candidat la ocuparea fotoliului de președinte al P.S.M. și de ce nu, la tronul din Palatul Cotroceni, Păunescu a marjat tare; s'a autointitulat ideologul partidului și șeful grupului parlamentar PSM. În aceste condiții, omul de paie Verdeț are în partid numai o funcție onorifică, el ocupându-se de protocoalele și de refacerea și menținerea sănătății personale.

La început, disputele ideologice dintre Păunescu și Mohora au fost ținute departe de ochii și urechile opiniei publice. Publicul a aflat de ele prin Septembrie trecut, cu ocazia unei conferințe de presă a PSM condusă de Mohora, moment în care acesta a lăsat să se înțeleagă că Verdeț a devenit marioneta lui Păunescu și că PSM-ul nu are o concepție politică realistă și bine pusă la punct. Intrând în stare de alertă generală, verdeților și păunescienii s'au lepădat de părerile lui Mohora, acuzându-l pe acesta că s'a abătut dela linia marxistă a partidului, sancționându-l în mod comunist și luându-i microfonul din mână, pentru a nu mai face publice luptele interne din PSM.

Acum, Mohora și lupii tineri din PSM care s'au desprins de lupii cei bătrâni și nostalgici după Ceaușescu, muncesc din plin pentru a întemeia Partidul Socialist, considerând că PSM-ul nu este socialist ci cripto-comunist și, deci, decadent și fără priză la marea masă a proletariatului român. În acțiunea sa, grupul Mohora se bucură de sprijinul multor persoane, tinere sau bătrâne, care văd în disidența de tip Mohora o contrapondere serioasă atât a Opoziției cât și a partidelor de extremă stângă.

Efectul Mohora a fost bine primit de multe publicații, posturi de radio sau de TV. Era și firesc acest lucru: pe timpul cât Mohora a ocupat funcții importante în conducerea UTC, un Ion Critiroiu era redactor șef la *"Viața Studențească"* sau *"Scînteia Tineretului"*, un Mihai Tatulici, astăzi directorul general al postului *"Tele-7-abc"*, pe atunci redactor șef al revistei *"Amfiteatru"* și al cenaclului literar-artistic cu același nume, Florin Brătescu, astăzi director general al postului TV *"Antena 1"* era pe atunci redactorul emisiunilor pentru tineret ale TVR-ului - toți trei subalternii de atunci ai lui Mohora, toți trei acordând astăzi spații largi în paginile sau emisiunile lor *"cazului Mohora"*. Manevra este deosebit de periculoasă. Prin această mediatizare pro-Mohora se încearcă atragerea de noi aderenți la ideile grupului disident și întărirea viitorului Partid Socialist care va ființa din anul acesta.

Inițiativa lui Mohora și ai lui a stârnit tot felul de zvonuri și speculații în rândul jurnaliștilor care stau cu ochii ațintiți asupra scenei politice românești, acum la declanșarea campaniei electorale de anul viitor.

Mai întâi un zvon care a circulat imediat după despicarea PSM-ului, aripa Mohora se va uni cu P.D.-ul lui Petre Roman. După o săptămână știrea a fost infirmată de însuși Mohora pe posturile de radio și TV. Poziția lui Mohora față de acest zvon nu a putut șterge suspiciunile. Din surse semioficiale se știe că Petre Roman este de mai mult timp în conflict cu Adrian Severin, și el un fel de ideolog și strateg al PD, cum a fost Mohora lângă Verdeț. Severin preconizează să treacă la Mohora cu o parte dintre membrii conducerii P.D. și a multora dintre membrii de rând ai partidului. Severin a lucrat și el alături de Mohora în conducerea u.t.c.-ului și au rămas în bune rapoturi personale, chiar dacă nu au activat în același partid.

Și alte formațiuni politice sunt amenințate de disidențe în favoarea viitorului P. Socialist. Astfel, Convenția Democratică - acest colos care este măcinat de lupte fratricide - va cădea din scenă prin migrarea din partidele ei a peste 30% din membri, oameni plictisiți de jocurile de culise ale politicienilor din Convenția Democratică. De asemenea, partidele România Mare, PUNR și UDMR vor fi surse sigure de oameni pentru Mohora, oameni care astăzi au mici funcții în partidele respective când ei țineau către fotolii ministeriale sau pe aproape. În al treilea rând, dar nu ultimul, spre socialiștii lui Mohora vor veni fără mari pretenții toți cei care gravitează pe lângă tot felul de partide fără reprezentare în Parlament și, deci, nici în Guvern.

Dacă Mohora va ști să-și întocmească un program politic coerent și realist, el va atrage către P.S. marea masă a șomerilor, muncitorilor și a celor cu venituri mici și mijlocii, adică pe cei care au fost păcăliți până acum de partidele neocomuniste aflate la putere în România de astăzi.

În felul acesta, un partid care se revendică de stânga va face breșă în viața politică din România, provocând căderea dela putere a rușinoasei coaliții care guvernează treburile statului român. Dacă va candida pentru fotoliul dela Cotroceni, Mohora va câștiga detașat de toți ceilalți contracandidați, fie ei mai zâmbăreți sau nu. Numai un accident nepreväzut îl mai poate scoate din cursă pe Mohora și lupii săi tineri și avizi de putere.

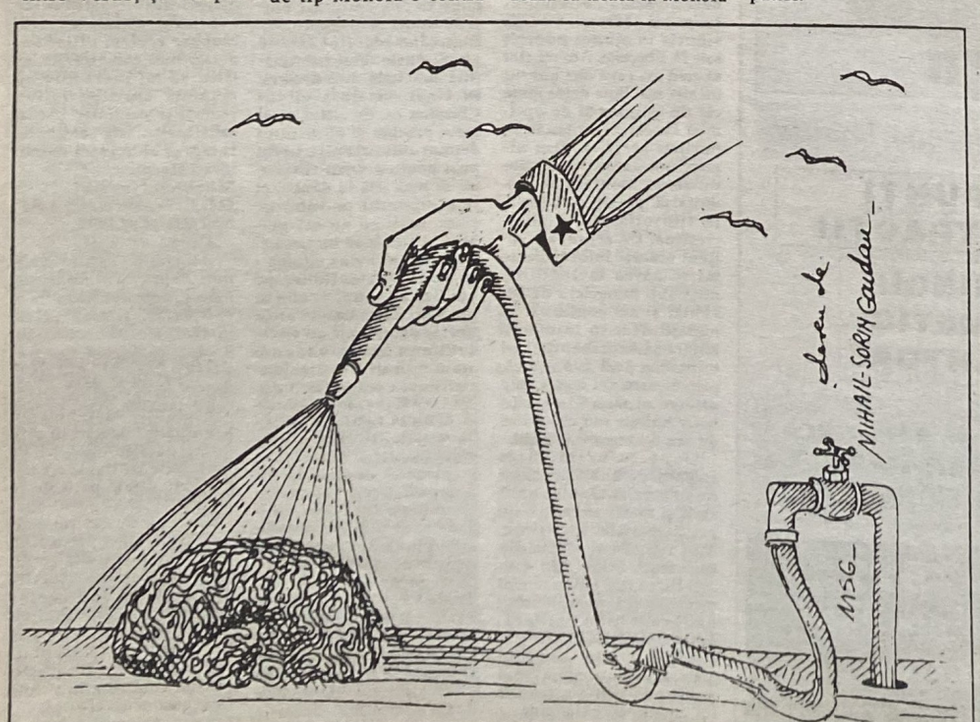

CÂTEVA CUVINTE

Eu, Dan Emilian Roșca, *"decembrist"* fără hârțoage, tinichele și *"drepturi"*, declar: dacă proiectata Biserică a Martirilor din Timișoara va fi *"ctitoriță"* de Ilici Emanake Iliescu, dacă tot D-sa Nelu Cotrocenitul, îi va pune piatra fundamentală și dacă acest lăcaș va fi păstorit de preotul cu sutană fârbuită în culorile vadimo-funariote, tov. Brânzei, CÂT VOI TRĂI, EU NU VOI PUNE PICIORUL ÎN ACEASTĂ BISERICĂ. DIXIT!

•••

CÂINI VÂNZÂND DIN CELE SFINTE

După 1989, o tornadă de religiozitate, dar nu și de credință, din nefericire, urlă în Valahia.

În literatură și artă, foști culturnici, foste condeie și peneluri (plus dălți, plus baghete, plus... plus...) mercenare sau mediocrități *"apolitice"* se întrec a preamări Logosul Divin. Deloc dezinteresate, aceste nulități urmăresc a înșela buna-credință a Bisericii, sperând (și, de cele mai multe ori, reușind) a-și plasa calpuzaneriile diverselor parohii și... filialelor P.N.Ț.C.D. Evident, primind arginți veritabili în schimb.

Din spațiul bănățean, aș putea înșira zeci de nume. Nu o fac, deoarece numele acestor scârța-scârța nu merită trecute nici măcar pe o anumită hârtie.

Bine ar fi dacă unii preoți, pastori și diaconi și-ar crește, pe lângă cel al credinței și nivelul cultural, totuși. Măcar pentru a nu cădea pradă păduchilor pseudo-spirituali. De asemenea, să mediteze mai mult la Spirit și nu la burtă. Dumnezeu să-i lumineze!

Naivitatea e bună, dar prostia e un păcat.

•••

DUREREA ÎN COT A PREFECTULUI DE TIMIȘ

Cu prilejul (re)lansării periodicului *"Libertatea"*, publicație a Românilor din Banatul sârbesc, prefectul (comunist) de Timiș, handicapatul intelectual Ioan Pașiu, în cadrul *"udării"* evenimentului la birtul cu pretenții *"Timișoara"*, a declarat că între Sârbi și Români, de-a lungul și de-a latul istoriei, nu s'au pomenit bumbăceli, că, mai ales de când tovărășenia-sa, în 1993, fost-a numit în fruntea județului de către Cotroguvernoi, relațiile economice dintre Iugoslavia și România s'au amplificat neîntrerupt.

Din două, una: ori prefectul de Timiș (ca mai totdeauna) nu știe ce vorbește, ori îl doare'n cot de rezoluția O.N.U., care interzice relațiile economice cu țările din fosta Iugoslavie.

MOMENTUL "OPTZECIST", ACUM

Către finish-ul "liberalismului" din "iepoca" Marelui Cârpaci, a existat un ultim moment literar înviorător, momentul "optzecist". Protagoniștii se întâlneau mai ales la bucureșteanul "Cenaclu de Luni", cenaclu condus de criticul și universitarul Nicolae Manolescu.

Mixtură de expresionism german și "Beat Generation", dar aveau să se aleagă - evident, o dată cu detașarea de "optzecism" - și niște nume care dau roade și azi: Ion Stratan, Florin Iaru, George Stanca, I.B. Lefter (care este și un prob critic literar).

Nu este, însă, de înțeles de ce chiar unii critici serioși se străduiesc cu obstinație a "împinge în față" impostorii și nulitățile acestui moment: Traian T. Coșovei, Magdalena Ghica (Magda Cârneci) , Mircea Cărtărescu. Doar pentru palida aură de "disidenți legumicoli"?

•••

(CU)TREMURUL IERARHIILOR

Da, tovarăși, și proaspăt "domniți"!

Gloriile "iepocii" se desumflă. Lingăii de ieri (și de azi!), precum și "disidenții" care "compătimeau" și "combăteau" prin cârciumi și case de "creație", în compania activiștilor, securiștilor, și securoizilor vor neantiza sau vor aluneca spre rafturile 3 și 4 ale bibliotecilor. În ciuda hei-rup-urilor senile ale unora ca Eugen Simion, Valeriu Cristea, Dumitru Micu, Mihai Ungheanu, Adrian Dinu Rachieru. În ciuda faptului că Bufnița dela Cotroceni i-a reactivat pe zăvozii culturii prin diverse "direcții". Lanțurile mai zornăie, dar sunt rupte.

Se întoarce gândirea din exil. Se deschid sertarele cu visuri ferite.

Da, tovarăși, "domniți"!

Orice ați face, în raftul întâi nu vor mai sta Zaharia Stancu, Marin Preda, Constantin Țoiu, Adrian Păunescu, Eugen Barbu, Nicolae Breban, Al. Ivasiuc, Marin Sorescu... Iar beniucii, vadimii, crângulenii, breslașii, tomușii și sărarii și almăjanii vor pleca la "reciclare".

Dan Emilian ROȘCA

Instantanee

MAREA REVOLUŢIE SOCIALISTĂ DELA "METALURGICA"

Radu BADIU

Era ajunul Crăciunului şi căutam cartofi în cartierul Titan-Balta Albă. N'am găsit şi pe când mă îndreptam spre piaţa Sălăjan, mă întâlnesc aproape de poştă cu nea Matei, un bătrân verde care a fost cotrolor în atelierul mecano-energetic la *"Metalurgica"* din şoseaua Ianculuı şi omul care avea în primire armele gărzilor muncitoreşti. Până în Decembrie 1989, datorită zelului comunist crâncen al secretarului comitetului de partid, sceleratul Costică Chiriac, această întreprindere era fruntaşă pe sectorul 2 la activitatea politică şi mai ales prin faptul că aproape toţi salariaţii erau membri ai gărzilor muncitoreşti, cu uniforme şi arme.

Din punct de vedere militar era aci un regiment de infanterie, mai degrabă de jandarmi, gata oricând să sară la luptă pe viaţă şi moarte întru apărarea celui mai iubit fiu al poporului şi a cuceririlor revoluţionare ale socialismului. Nea Matei, într'adevăr, fusese armurier în armată şi pe acest considerent a fost obligat să aibă grija armelor. Avea două camere bine amenajate către poarta atelierelor unde mai mereu acest om??? aici îşi făcea veacul, adică serviciul. El ştia totul despre arme şi pregătire şi zâmbea pe sub mustaţă când îi vedea în uniforme pe directori şi şefi de ateliere, cu câte o stea mare pe umăr, semn de comandanţi de companii. Directorul general şi secretarul comitetului de partid aveau câte o stea şi mai mare, ca a lui Stalin, semn că erau comandantul şi locţiitorul său politic al regimentului ce va lupta cu omenirea să menţină comunismul în România.

Nea Matei mă opreşte şi-mi zâmbeşte provocator întrebându-mă: *"Ce zici dumneata, domnule profesor, a fost atunci o revoluţie?"* Mă uit lung la el şi-l întreb ce s'a întâmplat în zilele acelea la ei, la *"Metalurgica"*. *"Păi ce să se întâmple, domnule. In ziua de 21 Decembrie ne-am dus de două ori cu steaguri şi pancarde la mitingul organizat pentru înfierarea golanilor şi teroriştilor dela Timişoara şi ne-am întors fără nimic, pentrucă s'a produs o zguduire şi o huruire în piaţa palatului ce nu s'a pomenit. Ziceai că vin tancurile peste tine şi trag sute de mitraliere. Femeile au început să ţipe şi să fugă, noi ne-am luat după ele, am aruncat steagurile şi panourile, am călcat cu toţi peste ele şi aşa am putut ajunge, nu ştiu cum, în piaţa Romană şi de acolo pe jos la întreprindere. Aici ne-am înarmat şi am început să facem de gardă.*

În noaptea de 21 Decembrie toată conducerea şi membrii comitetului de partid au 'dormit sus în birourile lor. Totul trecuse sub comanda directorului, cel mai autentic membru de partid, cu soră secretară a comitetului de partid a judeţului Vâlcea, cunoscută a Elenei Ceauşescu, fraţii activişti şi profesori la Ştefan Gheorghiu. Costică Chiriac, secretarul, se făcuse mic şi-i ţâţâia fundul ca oricărui prost pomenit într'o bază ca aceea la care nu se aştepta în ruptul capului, el crezând că va muri secretar ales, ca şi Ceauşescu, pe viaţă.

A doua zi, când lumea a dat buluc în piaţa palatului, ei au ieşit în curtea atelierului şi-au stat la poartă, lângă magazia mea de arme, să nu lase pe nimeni să plece acolo. Când a fugit Ceauşescu au dat telefon la sectorul de partid şi au şi format frontul salvării naţionale, în care intra directorul general şi câţiva maiştri care nu fuseseră în comitetul de partid. Dar directorul rămăsese. Şi juristul. Ei, când le-a zis cineva să treacă fiecare la meseria ce o avusese înainte - secretarul la şlaifşlefuitor, director - inginer de întreţinere, directorul i-a răspuns că ei nu dau din mână răspunderea pentru cele realizate în 45 de ani de muncă şi nu va face ce va cere legea. M'am dus la el în birou şi după ce fusese "ales" prin acele alegeri dubioase din Ianuarie, aranjate de jurist ca tot cei care au fost să iasă, în biroul lui încă mai era tabloul lui Ceauşescu. Păi cu ăla ce mai faceţi, domnule director? "Măi Matei... Eşti tu sigur că el nu mai este? Că nu mai poate să fie? De unde eşti tu atât de sigur?... (Aici nea Matei oftează şi se întunecă): *Şi de atunci n'am mai fost sigur de nimic, domnule profesor. Din clipa aceea n'am mai avut decât un singur gând: să ies la pensie. Şi am ieşit.*

Acum parcă mai m'am liniştit, dar dacă v'am văzut vă întreb: a fost, domnule, atunci o revoluţie? Îi răspund cu o întrebare: *dumneata ce zici? Păi după cele ce au urmat la Metalurgica... Sora directorului - Elena Burtea, a fugit dela Vâlcea şi-i acum patroană la atelierele din şoseaua Ianculuı, unde a organizat o fabrică de confecţii, fiul cel mic al directorului - Doru Vlaicu - ca inginer făcut la seral, este conducătorul atelierului de montat aparate de televiziune Samsung amenajat în unitatea din strada Maşina de Pâine, de pe la Obor, ce aparţine de "Metalurgica", celălalt băiat al directorului - Cristi Vlaicu - duce tratative cu nişte Italieni să preia atelierele de firme luminoase de pe Calea Dudeşti 124 ca patron. Şi directorul?* întreb deloc surprins, ştiind că în ţară toţi marii comunişti s'au privatizat primii devenind patronii unităţilor pe care le-au adus la faliment în comunism.

A... face nea Matei. *A trecut de vârsta pensionării dar nu vrea să iasă. Rolul lui e acum mai mare ca oricând pentru a menţine puterea pe care n'a pierdut-o niciodată nici el şi nici comuniştii din România. Mai mult a adus înapoi pe directorul comercial, frate de colonel de securitate, ieşit la pensie înainte de revoluţie şi acum însănătoşit misterios la 66 de ani, pe contabilul şef, pe care l-au alungat salariaţii prin vot, în Ianuarie 1990, pe care i-a numit consilieri. El însuşi este membru de frunte în PSM-ul lui Verdeţ, cu care speră să câştige alegerile din 1996, să readucă pe comunişti la conducere ca în Polonia, Ungaria şi Bulgaria... A fost, domnule profesor, în 1989 o revoluţie?* mă întreabă nea Matei oftând adânc uitându-se lung la preţurile astronomice puse pe mărfurile din vitrinele marelui magazin *"Titan-Mercato"* din mijlocul cartierului.

"Da, nea Matei, îi răspund. *În Europa de Est. Mai puţin la noi, în Serbia şi Muntenegru, dacă judecăm rezultatele."*

Noutate !

PRODUSE AGRO-ALIMENTARE DIN ROMÂNIA

Dacă doriţi să vă reamintiţi gustul produselor tradiţionale româneşti, firma ***Darianne International*** *vă poate oferi această posibilitate chiar aici în America de Nord. Darianne International produce în România şi desface pe plan internaţional o gamă largă de produse alimentare specific româneşti: dulceţuri şi gemuri, murături asortate, piure de castane, ape minerale, etc. Cei interesaţi se pot adresa la sediul companiei din:*

DARIANNE INTERNATIONAL INC.

170 WEST BEAVER CREEK ROAD, UNIT 1,
RICHMOND HILL, ONTARIO, CANADA L4B 1LB
• Telephone: (905) 731-2204
• Facsimile: (905) 731-2268

Reprezentantul nostru la Montréal este:
Mihai Baron
Gestion Eurotrade
Tel: (514) 682-2945
Fax: (514) 682-6464

Reprezentantul nostru la Kitchener este:
John Pruneanu
Kitchener Bakery
296 Higland Rd. East
Kitchener, Ontario
N2M 3W7
Tel: (519) 745-6295

Reprezentantul nostru la Hamilton este:
Jovo Grubor
Power Of Nature Ltd.
125 Lancing Drive,
Unit 5,6, Hamilton,
Ontario L8w 2Z9
Tel: (905) 575-7995
Fax:(905) 575-1143

OLTENISME

Ionel RĂDULESCU

• A V-a ediţie a Festivalului concurs de creaţii rebusiste, organizat de TRADEM - asociaţia rebusiştilor olteni - a avut loc la Craiova. S'au desfăşurat concursuri de dezlegări careuri şi integrame, dotate cu premii în bani, s'au compus definiţii rebusiste, epigrame, careuri etc.

• • •

• Punctul de frontieră Calafat a inaugurat noul sediu al Judecătoriei locale, care va rezolva problemele a nouă mari comune din Sudul Olteniei. În schimb, clădirea Muzeului de Artă din oraşul dunărean se degradează, din lipsa fondurilor necesare amenajării şi renovării.

• • •

• La Clubul *Warriors* din Craiova, GO-ul, unul dintre cele mai vechi şi fascinante sporturi ale minţii, câştigă teren. Inventat în China antică, GO-ul a fost perfecţionat şi transformat de Japonezi în artă. Clubul craiovean numără 30 de membri cotizanţi, cu participări meritorii în Campionatul şi Cupa României.

• • •

• În planificarea craioveană nu se respectă gramajul, nici la stat, nici la privaţi. Pâinea dela fabrică, deşi abia scoasă din cuptor, cu 280 lei pentru gramajul de 0.5 kg., cântăreşte în realitate 0.4 kg. *"Motivaţia tehnică"* a conducerii: Utilajele fiind vechi, fac risipă!! În realitate, gramajul e calculat direct proporţional cu furturile zilnice...

• Şcoala Normală *"Ştefan Volovan"* din Craiova a înfiinţat în '92 o nouă secţie pedagogică: educatori-puericultori pentru leagănele şi casele de copii preşcolari, după modelul britanic. Prin contact cu o instituţie de educaţie din Anglia s'a constituit *"The Roumanian Orfanage Trust"* cu filiale în toată ţara, finanţată de Organizaţia *"Pentru copiii noştri"* cu sediul la Londra. Este vorba de o societate de caritate profilată pe probleme de educaţie privind copilul între zero şi şapte ani, care sprijină specializarea pedagogilor români pe o perioadă de şase luni.

• • •

• Stadioanele, sălile de sport, de spectacole şi cinematografele Craiovei şi-au pierdut spectatorii, care la preţurile actuale nu-şi mai pot permite *"luxul"* unui film, unui concert, unei întâlniri sportive sau al unei cărţi! Se cumpără tot mai greu pâinea noastră cea de toate zilele! Dintre toate instituţiile culturale craioveane, inspirat s'a dovedit prestigiosul Teatru Naţional, care şi-a desfăşurat stagiunea '93-'94 pe meridianele şi paralelele globului, în lumea liberă, unde oamenilor li-se respectă drepturile la o viaţă normală. TNC va fi prezent în primăvara '95 la Festivalul Internaţional de Teatru dela Luxemburg.

• • •

• În studioul lor cinematografic, tinerii cineaşti dela Centrul pentru formarea şi dezvoltarea psonalităţii copilului Craiova au realizat şi difuzat, pe canalul firmei SELTRON, documentare despre Danemarca şi Luxemburg, iar recent filmul excursiei olimpicilor olteni pe fermecătoarea Vale a Prahovei.

• • •

Încurajaţi de Ion Ilici Iliescu tovarăşii din PSM fac şi ei vizite de lucru în unităţi economice, se documentează la faţa locului, dau indicaţii preţioase şi deplâng dispariţia lui Ody şi Siny. La Craiova tovarăşii Ilie Verdeţ, Adrian Păunescu şi Marin Lungu şi-au dat cu părerea acuzând:

- ciopârţirea pământului fostelor IAS-uri!
- alinierea la tratatele cu NATO!
- distrugerea tehnicii de luptă!
- abuzurile şi corupţia!
- legea învăţământului care nu dă şanse tinerilor!
- înapoierea caselor naţionalizate foştilor proprietari care nu locuiesc în ele!

În loc să mediteze - în gând şi în spatele gratiilor - la răul imens făcut acestei ţări timp de 50 de ani, tovarăşii socialişti - comunişti, lupii moralişti dau lecţii de *"economie socială de piaţă"* şi *"privatizarea MEBO"* - cu vânzarea acţiunilor către salariaţi. Pe cine nu laşi să moară, nu te lasă să trăieşti!

• • •

• Ca peste tot în ţară, şi la Craiova sunt mult mai mulţi şefi şi şefuţi, decât executanţi. Mai nou au apărut alţi bugetari în uniforme: gardienii publici. Pe mijloacele de transport jalnice, adevărate pericole în circulaţie, şi-au făcut apariţia echipe de control alcătuite din... cinci persoane!!: trei controlori şi doi gardieni, care-aplică drastic legea, amendând copios doar călătorii frauduloşi mai deschişi la... culoare! Bronzaţii sunt exceptaţi dela rigorile legilor iliiste, putând cumpăra, în valută forte, pe oricine şi orice!

• • •

MIRON CHIRALEU

Urmare din pag. 7

Am renunţat la gândul de a merge la primărie pentrucă mi-am dat repede seama că nu acolo puteam găsi răspunsul la întrebarea obsedantă - ce-mi răpeşte liniştea şi somnul - *"S'a sinucis, cu adevărat, adică de bună voie, ori a fost ucis de vrăjmaşii securişti, fie direct, fie indirect?"*

Veni-va, oare, vremea unei reale transparenţe, când să-i ştim cu precizie pe cei ce i-au omorît pe revoluţionarii din Decembrie 1989 şi pe toţi deţinuţii politici din 1938 până în 1989? Va veni, nu se poate să nu vină.

Două dintre cele nouă fericiri (a 4-a şi a 8-a), aşa cum ni le prezintă Sfântul Apotol şi Evanghelist Matei, în capitolul 5, glăsuiesc astfel: 4) *"Fericiţi cei ce flămânzesc şi însetează după dreptate căci ei se vor sătura"*; 8) *"Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate că a acelora este împărăţia cerurilor"*.

Negreşit, unul dintre aceşti fericiţi este MIRON, deoarece el nu numai că a fost prigonit pentru dreptate, dar şi-a sacrificat şi viaţa în toiul sfintei sale tinereţi.

Datorită şi jertfei lui, astăzi în România încep să mijească zorii adevărului, ai libertăţii şi ai dreptăţii. Deocamdată abia se simt, dar nu-i departe vremea când aceste fundamentale drepturi umane vor izbândi deplin şi pentru Români. Iar DREPTATEA va cere, între altele, ca o stradă din cartierul bucureştean Crângaşi să nu mai poarte numele călăului Alexandru Ivasiuc, ci să fie botezată cu numele victimei acestuia, anume MIRON CHIRALEU.

Mihail S.DERDENA

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil și din țară

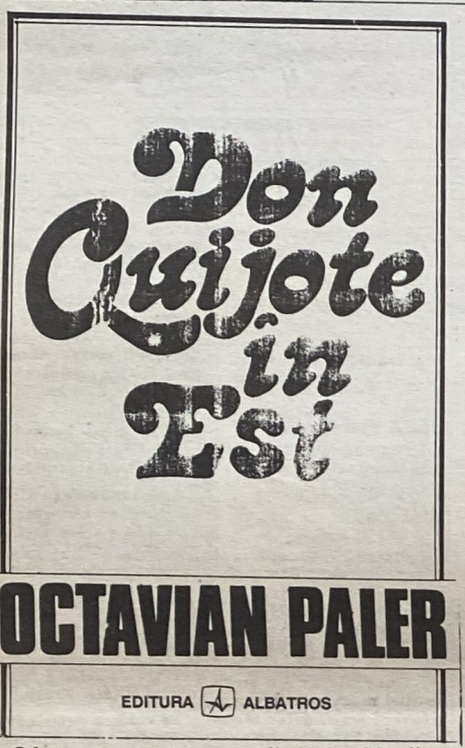

Cel care reușește să descuie un titlu bine gândit a rezumat pe jumătate cartea. De multe ori titlul este poarta și cheia scrisului cum este cazul lui *"Don Quijote în Est"* a lui Octavian Paler, editura *"Albatros"*, București, 1994.

Am subestima valoarea operei lui Cervantes dacă l-am interpreta pe Don Quijote pe drumul patinat de criticii literari ai *"realismului"*.

Indiscret, privind peste umăr la un autograf pe care Octavian Paler îl scria cuiva, caracterizându-și volumul ca *"această parte românească despre morile de vânt"*, gândul m'a dus la ultimul capitol din tomul de cugetare filosofică *"Del Sentimiento Trágico dela Vida"* al lui Miguel de Unamuno. Finalul eseu care se ocupă cu Faust, Inchiziția modernă, Spania și spiritul științific, ridicolul tragic, filosofia quijoteană, misiunea de azi a lui Don Quijote etc. conține destule aluzii și interpretări ale *"morilor de vânt"*. Începând cu Jacob Böhme, pe care îl consideră un Quijote al lumii intelectuale germane, Unamuno i se asociază că asemeni lui *"nici eu nu mă voi împotrivi Spiritului"* (p.297).

De aici deducem că morile de vânt, pe lângă alte potențe simbolice, se împotrivesc *"suflării"* Spiritului. Semnificația vântului, pe lângă simbolul libertății pe care îl include, e și cea de pregătire a revelației divine. În literatura biblică vetero-testamentară, vântul suflă deasupra câmpului cu oase goale, în viziunea lui Iezechiel, și dă viață celor morți. Simbolul crește în profunzime. Evenimentul rusalin, ca înspiritualizare cosmică a lumii, precedat de înălțarea Cuvântului, e urmat de o pogorâre a Spiritului Pnevma: *"Din cer, fără de veste, s'a făcut vuiet, ca de suflare de vânt (pnoes biaias) ce vine repede și a umplut toată casa unde ședeau ei."* Dar simbolul vântului nu ar fi perfect, iar aluziile lui Cervantes schilodite, dacă nu am continua textul, atât de dulce tălmăcit în limba românească prin Biblia lui Șerban Cantacuzino din 1688: *"Și se arătară lor, împărțindu-se, limbi ca de foc (glossai osei pyros) și au șăzut preste fieștecarele dentru ei."*

În acest context *"morile de vânt"* ca împotrivire materialistă capătă atenția lui Don Quijote. El devine cavalerul ce luptă pentru apărarea demnității umane și a valorilor universale ale omului, culminând prin accentuarea spiritualității lor rusaline.

Cartea lui Octavian Paler este un termometric jurnal al spiritului, tragedia intelectualului ca prodromic profet al suflătorilor și cuvântătorilor de logos românesc, o *"sală de așteptare"* în sensul lui Claudel, dar în mod deosebit o *"sală de așteptare"* de aeroport unde toate detaliile banale sau tragice converg, ca numitor comun, spre pragul de unde începe zborul.

E un zbor transparent al omului în spiritul de om către rostuirea în Spirit, o subțiere a cuvântului până la transparența lui de Cuvânt, istoria românească devenind un prilej de meditație, o înțelepciune, al unui Sirah al Carpaților.

Tragedia păstorului mioritic, ca prototip al Păstorului, a devenit piatră de poticneală pentru cărturarii și fariseii noștri. Octavian Paler revine cu același simbol spus altfel. O încercare a șocului pentru cel greu de cap. Un *"Don Quijote în Est"*. O modernizare a personajului mioritic, *"nebunul"* ce se lasă ucis pentru a cuceri moartea, și o modernizare de regie a clasicului cavaler Don Quijote care: *"N'are armură, nici cal. E îmbrăcat în haine obișnuite și întregul lui aspect e al unui pieton oarecare."* În momentul în care Octavian Paler consideră pe acest Don Quijote ca pieton îl pune în schematica structură a istoriei ca gnosă sau *"cunoaștere"*, în referință cu strada ca *"o moară de vânt"*. Că este așa și nu o interpretare gratuită, să continuăm citatul: *"Nici nu-l observi, în primul moment, în vânzoleala tulbure a străzii. De-abia într'un târziu îți atrage atenția prin felul său descumpănit și ezitant de a se strecura prin mulțimea grăbită."* E ceea ce Baudelaire descria ca dramă a albatrosului privit de marinari ca un strigoi venit ca să-i distreze. *"Înțelegi, atunci, că bărbatul acesta, de o vârstă nesigură, fără să fie bătrân, se simte ca un strigoi, printre ceilalți, și-l privești mai puțin distrat, încercând să-ți explici unde l-ai mai văzut. O clipă, vrei să te iei după el, din curiozitate. Apoi, renunți. Ce rost are? Trebue să fie unul din acei încăpățânați care mai cred în idealuri într'o lume haotică."*

După descifrarea titlului - poarta este deschisă. Alături de cititor putem începe lectura celor aproape 400 de pagini întrebându-ne ca și Octavian Paler, folosind titlul unui capitol, dacă *"Don Quijote putea fi Român"*? Și care credeți că ar putea fi răspunsul?

Dumitru ICHIM

"SPĂRGĂTORUL DE GHIAȚĂ"

- O carte senzațională, dar ignorată -

Mihai DELCESCU

Victor Suvorov (pseudonim), se menționează pe coperta finală, era la data apariției cărții (1989), singurul ofițer G.R.U. refugiat în Occident (din 1983). Condamnat de două ori la moarte în patria sa, el trăia în Anglia sub protecția Serv. Secret.

Apărută în 1989 în Edit. franceză *Oliver Orban*, se pare că această carte a fost intenționat trecută cu vederea de către istorici și ca atare de către marele public, fiindcă prezenta cauzele care au generat al Doilea Război Mondial, în cu totul altă lumină decât cea în general cunoscută, o lumină foarte jenantă pentru sensibilii protejați cu ochelari (politici) de soare, ai învingătorilor, care au scris istoria, pe placul lor. Asta deoarece V.S. arată cu lux de amănunte și documente, că Stalin proiectase atacarea Germaniei, respectiv atacarea Europei pe 6 Iulie 1941, iar Hitler i-a luat-o înainte cu două săptămâni, evitând comunizarea ei.

La 18 Dec. 1918, Stalin declara: *"Occidentul cu imperialiștii lui canibali, a devenit un cămin al tenebrelor și al sclaviei, încât este necesar să sfărâmăm acest cămin spre bucuria și consolarea muncitorilor din toate țările".*

Cine a început al Doilea Război Mondial? Însăși răspunsul sovietic diferă după împrejurări:

În 18 Sept. 1939, URSS declara că întreaga responsabilitate îi revenea guvernului polonez (care a respins ultimatumul și oferta germană din 27 Aug. cu privire la coridor, întârziată de intermediarul britanic, până la 31 Aug. ora 22 (*"Rom. și sfârșitul Europei"* de M. Sturza) - De altfel, la sosirea sa ca refugiat politic în România, Mosziki, preș. Poloniei, a declarat presei: *"Polonia voia să negocieze cu Germania, dar Anglia nu ne-a lăsat"* «*"Code"* N.2/1994, pg.66» - N.B.) - Churchill către Bruning (1938): *"Ceea ce dorim este o deplină nimicire a economiei germane"* (idem *"Code"*).

În 30 Nov. Stalin acuza în *"Pravda"*, Anglia și Franța ca agresoare.

În 5 Mai 1941, același Stalin, acuza Germania, iar după declanșarea războiului antisovietic, tot el, acuza întreaga lume capitalistă, iar ulterior Hrusciov, Brejnev și Andropov, au menținut teza.

În urma Primului Război Mondial (generat după cum se știe de Rusia cu mâna Sârbilor - N.B.), *Germaniei i s'a interzis prin tratatul de pace dela Versailles să posede o armată capabilă de a deveni ofensivă, adică să nu posede: tancuri, avioane de luptă, artilerie grea, submarine, etc.* (pg.12)

În 1917 Lenin a preconizat, că victoria mondială a revoluției proletare nu are șanse decât dacă ea va izbucni într'o țară cu o înaltă dezvoltare, considerând Germania a fi cea mai indicată. Din acest motiv, Lenin a încheiat pacea dela Brest Litowsk, prin care i-a oferit Germaniei posibilitatea de a-și arunca trupele pe frontul apusean, contra aliaților, silind prin aceasta USA de a se angaja intens, în apărarea intereselor sale din aceste țări. În felul acesta el câștigă timpul necesar consolidării tânărului Stat proletar prin intermediul soldaților lăsați la vatră care acționau ca "spărgători de ghiață", împotriva fostului Stat imperialist țarist. În acest timp, Germania învinsă, devenea aptă pentru această "Mare revoluție proletară", pregătită în URSS, revoluție care putea cu ușurință molipsi armatele statelor învingătoare, obosite și ele de efortul de război. Această politică a lui Lenin, a fost folosită ulterior și de către Stalin, care prin tratatul Molotov-Ribbentrop, i-a dat mână liberă lui Hitler să atace Polonia (forțând în același timp mâna Anglo-Francezilor, slab pregătiți, de a le declara război Germanilor, ei urmând a se epuiza reciproc, în avantajul său, deși se știa că Germania NU voia cu nici un preț un război în Apus (cea mai bună dovadă fiind Tratatul Franco-German din 9 Dec. 1938, prin care Germania renunța definitiv, la Alsacia și Lorena, eliminând astfel principalul motiv de dispută dintre cele două state. - N.B.) - Pg.15-17.

"Prin tratatul dela Rapalo, URSS i-a oferit Germaniei posibilitatea de a-și pregăti cadrele militare necesare, pe teritoriul său (colaborare de care Germania a beneficiat până în 1934 când a fost interzisă de A.H.), Stalin oferindule pentru aceasta condițiuni optime, inclusiv materialele care îi erau interzise prin tratatul de pace, ca și fondurile necesare, cu speranța că aceasta va ajunge din nou în stare de război cu puterile occidentale, declanșând un război care le va slăbi, pregătind astfel calea "Marei revoluții mondiale". De asemenea Stalin a încurajat ascensiunea lui Hitler, și în general toate condițiunile necesare acestuia, considerându-l a fi "Spărgătorul de ghiață" al lumii apusene, poreclă plină de grele înțelesuri, adică acela care sfărâmând puterea Occidentului, va deschide drumul revanșării comuniste către Occident, știind că ***"ultimul care va intra în război cu forțe puternice, va fi câștigătorul"*** (pg.12-13). Se știe că comuniștii francezi au sabotat războiul favorizând armata germană prietenă cu URSS (1939), scriind pe zidurile caselor: *"Pentru CE?"* și *"Pentru CINE?"* -N.B.

Calculul lui Lenin s'a dovedit exact, și imediat după capitularea Germaniei în toamna 1918, el a anulat tratatul dela Brest-Litowsk, în speranța că va reuși revoluția pregătită în URSS încă din Ian. 1918, prin imprimarea de manifeste, înființarea organizației *"Spartacus"* și a ziarelor germane: *"Revoluția mondială"* și *"Steagul roșu"*, destinate răsturnării regimului din Berlin. Și tot atunci, au fost lansate lozincile: *"Varșovia noastră"* și ulterior *"Berlinul nostru"*, apoi: *"Sub zidurile Parisului și ale Londrei"*. Ba ceva mai mult: *În 1918, se înființase în secret, Școala specială de comandanți ruso-germani, sub conducerea lui Oscar Oberth, unde se preda ofițerilor ruși, limba germană! Dar spre ghinionul său, trupele lui Thukacewski au fost învinse de Polonezi, iar acesta a fost însărcinat cu reprimarea revoluției marinarilor din Kronstadt, pe care a înnecat-o în sânge.* (pg. 18-19).

În 1920, Lenin declarase: *"Un nou război de același fel este inevitabil... noi ieșim dintr'o etapă și ne preparăm pentru cea următoare..."*, *"Pacea nu este decât o pauză înaintea unui nou război"* (Lenin către Stalin în *Pravda* (pg.20). *"Dacă va izbucni undeva în Europa o revoluție aceasta va fi în Germania, și o victorie a revoluției germane, va garanta victoria revoluției mondiale"* (Stalin, 3 Iulie 1924).

Ulterior Trotzki scria în 21 Iunie 1939: *"URSS se va apropia de Germania cu toată forța sa, în momentul în care al treilea Reich va fi angajat în lupta pentru o nouă împărțire a lumii..."* Și iată că în timp ce Germania se afla antrenată contra Occidentului, Stalin făcea primii pași către Vest, ocupând Țările Baltice, Polonia, Basarabia și Bucovina de Nord, care îl apropiau de câmpurile petrolifere românești, necesare Germaniei.

V. Suvorov menționează că în 1939, *Germania dispunea de 3.195 care de luptă, adică de mai puțin producția uzinelor Kirov pe șase luni în timp de pace! Acest car de luptă, creat de ing. american Cristie (văzut și de gen. Guderian când a invadat uzinele Kirov, pe vremea "colaborării" 1933), și apreciat numai de inginerii sovietici, le-a fost vândut sub denumirea de "tractor", iar ei l-au produs în mare serie sub denumirea de B.T., el fiind dotat cu un blindaj ușor, puțin înclinat ca să ricoșeze proiectilele, unic la vremea aceea. Era un car de luptă agresiv, a cărui principală calitate era viteza de până la 100 km/oră, destinat să execute lovituri fulgerătoare (asemenea cavaleriei lui Ghingis Khan, contra cavaleriei grele*

Continuare în pag.11

GRIGORE ALEXANDRESCU

- personalitate a culturii dâmboviţene -

Prof. Matei ILIE

Aici, în inima Târgoviştei, leagăn al Văcăreştilor, al lui Cârlova şi al atâtor personalităţi, doi iniţiaţi şi buni cunoscători în ale literaturii, în persoana profesorilor VICTOR PETRESCU şi RACHILA TRANDAFIR, au readus pe firmamentul literaturii române cele mai strălucitoare, viaţa şi opera celui mai reprezentativ poet al genenaraţiei dela 1848, GRIGORE M. ALEXANDRESCU, care prin epistolele, satirele, poeziile de inspiraţie istorică şi fabulele sale şi-a adus o contribuţie hotărîtoare la dezvoltarea limbii şi literaturii române.

În reconstituirea vieţii, operei şi personalităţii marelui cărturar au stat mărturie izvoarele, dovedindu-se un util instrument de lucru atât pentru specialişti, cât şi pentru cei care vor să se iniţieze în cunoaşterea vieţii şi operei poetului.

În biobibliografia mareiui poet, cei doi semnatari structurează opera lui GRIGORE M. ALEXANDRESCU în cinci părţi la rândul lor împărţite în capitole şi subcapitole, ordonate cronologic, urmărindu-se totodată aria de răspândire teritorială a operei poetului târgovişţean.

Sunt înserate în bibliografia rezervată poetului în studiu, referiri despre opera şi personalitatea lui GRIGORE ALEXANDRESCU, ordonarea materialului făcându-se pe criteriul alfabetic.

Aria de răspândire a operei şi personalităţii poetului este susţinută chiar dela îndemnul lucrării de *"Lista bibliotecilor în care se află volumele consultate şi siglele folosite"*: B.A.R.-BCS-MLR (Muzeul literaturii române) - B.J.S. (Biblioteca *"Astra"* Sibiu) - B.C.U.- Iaşi - Biblioteca Centrală Universitară - B.J.G. - Biblioteca *"V. A. Urechia"* Galaţi - B.J.T - Biblioteca Judeţeană Timiş - B.J.B. - Biblioteca Jud. Mureş - B.J.Sv. - Biblioteca Jud. Suceava - M.J.D. - Muzeul Jud. Dâmboviţa - B.J.D. - Biblioteca Jud. Dâmboviţa.

Cel care doreşte să cerceteze viaţa, opera şi personalitatea lui GRIGORE ALEXANDRESCU este îndrumat spre *"Indicele periodicelor consultate"*, prescurtările folosite şi cota sub care se găsesc în colecţiile bibliotecilor; 1. *Adevărul literar şi artistic* - ALA. (indice); 2. *Albina Pindului* - Al.P. (indice); 3. *Albina românească* -Iaşi - Al. Rom.

În ordonarea cronologică a operei lui GRIGORE ALEXANDRERSCU converg eforturile încununate de succes ale celor doi cercetători, care oferă o structurare minuţioasă a creaţiei poetului ruinelor, întocmită ca o schemă, cu rigurozitate ştiinţifică şi metodică a oricărui profesor de limbă română.

Operele sunt clasificate în antume şi postume şi în dreptul acoladei antumelor menţionăm spre exemplificare: 1. Poezii ale D. Gr. Alexandrrscu. În *"Eliezer şi Nefftali"*, poemă tradusă din Florian de Grigore Alexandrescu, cuprinde: *"Miezul nopţii"*, *"Prietesugul"*, *Întoarcere"*, *"Adio lui lord Byron la soţia sa"*, *"Întristarea"* (traducere din Lamartine), *"Vulpoiul predicator"*, *"Privighetoarea şi păunul"*, *"Măgarul răsfăţat"*, *"Papagalul şi celelalte păsări, "Catârul ce-şi laudă nobilitatea"*.

Postume: Scrieri în versuri şi proză cu un cuvânt înainte şi câteva cuvinte în loc de prefaţă ale autorului dela ediţiile: 1847 şi 1863. *"În loc de prefaţă"* Amintiri despre Grigore Alexandrescu de Ion Ghica - Bucureşti, Editura Socec.

Volumul de informaţii ar putea fi lărgit dacă ne gândim la *"Articole şi notiţe, articole, la traduceri şi adaptări în versuri şi proză"*, făcute de poet. Se fac cunoscute cititorului: Manuscrise, Scrisori, Scrisori în manuscris, alte documente periodice la care a fost redactor sau a colaborat scriitorul Grigore M. Alexandrescu, cât şi semnăturile sub care a publicat şi nemenţionate în dicţionarul de pseudonime al lui Mihai Straje. Interesant mi se pare şi Indicele alfabetic al operei lui Grigore M. Alexandrescu, cu anul apariţiei fiecăreia dintre creaţii şi încheiat cu *"Cântece populare"* culese de Grigore Alexandrescu: *"Cântec vechi"*, *"Cântece de peste Olt"*, *"Cântecul Jianului"*. Sunt ordonate alfabetic referirile despre opera şi personalitatea lui Grigore M. Alexandrescu, enciclopediile, dicţionare, cataloage, note bio- şi bibliografice.

Oricare trecător care s'ar perinda pe străzile oraşului Târgovişte ar avea fericita ocazie să constate, că el, poetul Grigore M. Alexandrescu a rămas de mult în conştiinţa contemporanilor. Şi tot privirea acelui trecător va fi atrasă fără să vrea de o placă comemorativă pe strada poet Grigore Alexandrescu nr.20, de fapt casa natală a scriitorului. În peisajul molcom din str. Justiţiei nr.33, sălăsluieşte *"Muzeul scriitorilor târgovişteni"* şi din nou te întâmpină tot ce a scris şi tot ce s'a scris despre Grigore Alexandrescu.

Luăm de asemenea cunoştinţă cu actul de naştere al cenaclului literar Grigore Alexandrescu, din Târgovişte, datând din 1950. Pe undeva, prin str. Pârvan Popescu nr.58 se profilează liceul *"Grigore Alexandrescu"*. Până şi librăria din str.30 Decembrie poartă botezul poetului Grigore M. Alexandrescu. Îl revendică Târgovişţea, îl revendică Bucureştiul, îl revendică Focşanii, pentrucă la Focşani în jurul anului 1900, în incinta liceului *"UNIREA"* din Focşani ia fiinţă societatea literară *"Grigore Alexandrescu"*.

Cel care frunzăreşte colecţia de ilustraţii a profesorului universitar, dr. doc. Augustin Z.N. Pop incearcă fără să vrea un sentiment de preţuire şi recunoştinţă faţă de poetul care se înscrie printre cei care au călăuzuit destinele literaturii române, printre făuritorii de limbă, aducându-şi un aport substanţial în dezvoltarea genurilor literare. Dând o prea înaltă preţuire poetului, D. Pavelescu, un târgovişţean deci, imortalizează prin bustul de bronz fiinţa autorului de fabule, elegii şi satire.

Întorcându-ne în Muzeul scriitorilor târgovişteni, aflăm în partea dedicată poetului, adiţii de poezii apărute în timpul vieţii. Şi tot în incinta muzeului, privirea vizitatorului este atrasă de un baso-relief în lemn de jugastru, unde e crestat cu măestrie chipul poetului, purtând semnătura lui Nicolae Kruch.

Pe vremea pelerinajului la Paris, cam prin Iulie 1852, pictorul Stăncescu consacră memoriei poetului un desen care se află în colecţia lui Z.N. Pop. Autorii de manuale dela clasa a III-a până la clasa a IX-a, studiază viaţa şi opera marelui poet, structurând-o metodic, oferind modele de analize literare, căutând modalităţile accesibilităţii la nivelul cunoştinţelor elevilor, dezvoltându-le prin lectura operei poetului gustul pentru frumos, pentru poezie, trezind în ei sentimentul mândriei naţionale, sentimentul umanismului, mai ales că în genere poezia lui Grigore Alexandrescu are caracter moralizator.

"SPĂRGĂTORUL DE GHIAŢĂ"

Urmare din pag.10

medievale), ocupând puncte strategice şi pătrunzând adânc în spatele liniilor inamice. Viteza şi-o datora faptului că ajungând pe şosele bune (autostrăzile europene), el îşi lepăda şenilele şi alerga pe cauciucuri, fiind deci inutilizabil pe teritoriul sovietic, unde se scufunda uşor în noroi datorită greutăţii sale, motiv pentru care a fost abandonat încă dela începutul războiului, aşa cum au fost abandonate şi miile de planoare uriaşe pregătite pentru transportul a cinci corpuri de armată de desant aerian, în spatele armatei germane, în vederea "eliberării" (sclavizării) Europei! (pg.254). Din el însă a derivat celebrul T.34 ! URSS, ne spune V.S. a fost singura ţară care a construit ***în masă***, tancuri amfibii, utile numai în ofensivă, astfel că după 21 Iunie 1939 şi producţia lor a fost sistată. Tot din B.T. a mai derivat şi A.20, cu caracteristici similare.

În ceea ce priveşte aviaţia, avionul uşor *"Polikarpov I-16"* construit întîiaî numai pentru atac, era, ne spune V.S. (contrar propagandei apusene), cel mai bine înarmat din lume, depăşind Meserschmitul 109 şi Spitfair-ul. Şi mai adaugă V.S. că în 1939, aviaţia rusă era singura care utiliza rachetele. În plus, la data aceea, Ruşii mai lucrau la II-2 cu un fuselaj blindat, ca un tanc zburător, iar explicaţia faptului că aviaţia sovietică mult mai puternică nu a putut domina aerul, a fost că piloţii lor nu aveau antrenament de luptă ci doar de atac, fiind pregătiţi numai pentru un război ofensiv, care prevedea în primul moment, distrugerea aerodromurilor inamice, de pe care nu s'ar mai fi putut ridica nici un avion duşman. Din această cauză, când Germania a atacat URSS, toate terenurile sale de aterizaj, se găseau în apropierea frontierei şi au putut fi uşor distruse. Faptul că Stalin intenţiona să atace Europa se dovedeşte şi prin aceea că în 1927, la începutul primului cincinal, URSS dispunea de 92 care de luptă, iar la sfârşitul acestuia avea 4.000 de tancuri, şi la sfârşitul celui de-al doilea cincinal, poseda 24.708 avioane de luptă, al terilea cincinal care trebuia să se termine în 1942, fiind consacrat la o scară enormă, producţiei militare. Asta în ciuda faptului că în anii '30, muriseră multe milioane de oameni de foame, din cauză că URSS exporta cereale achiziţionând material de paraşutism din Occident, fiindcă pe vremea aceea se răspândise moda că numai paraşutiştii erau *"bărbaţi adevăraţi"*, ceea ce i-a îngăduit lui Stalin să aibă în 1941 un milion de paraşutişti (utilizabili numai într'un război ofensiv), adică de 200 de ori mai mulţi decât toate armatele apusene. (Germania avea 4.000).

O excelentă dovadă a intenţiilor agresive ale lui Stalin a fost şi faptul că după ocuparea Poloniei, a desamorsat cele trei linii interne formidabile de apărare (construite de NKVD în mare taină, cu *"mâna de lucru specială"* a deţinuţilor), concentrând după aceea într'un secret posibil doar în URSS, milioane de soldaţi pe frontiera de Vest, după ce *"Pravda"* scrisese în 1940: *"Temeliile lumii se cutremură, pământul se năruie sub picioarele oamenilor şi ale popoarelor, luminile incendiilor pâlpâie şi bubuiutul tunurilor zguduie mările şi continentele. Marile Puteri şi statele se volatilizează ca fulgii purtaţi de vânt... Ce minunat, ce sublim este când întreaga lume este zguduită din temelii, când dispare suferinţa şi se prăvălesc mărimile!"* (pg.43).

Dar Hitler ştia că dacă armata sa va debarca în Anglia, Europa va rămâne la discreţia Rusilor, fiindcă declarase deja din 1938: *"O singură ţară, Uniunea Sovietică, ar putea câştiga în cazul unui conflict generalizat"* (pg.47), astfel că în Iunie 1941, el nu mai avea de ales! Trebuia să atace primul, mai ales că încă din 1923, mareşalul Thukacewski spusese: *"Exterminarea totală a armatei inamice nu constituie sfârşitul războiului ci doar condiţia necesară pentru a uza nestingherit de violenţă... Orice teritoriu ocupat, explicase el, devine prin aceasta teritoriu sovietic unde se exercită putera muncitorilor şi a ţăranilor"*... Iar după eliminarea lui Thukacewski, Stalin îi păstrase principiile.

În ceea ce priveşte România, la 22 Iunie 1941, pe Prut se afla Divizia a 4-a NKVD, nu ca unitate de luptă în cadrul celor 30 de divizii ale armatei a 9-a (având ca destinaţie Bucureştiul şi Ploieştiul), ci ca trupă de *"curăţire"* a terenului, în spatele ei! Şi este uşor de imaginat cum ar fi curăţit aceştia ţara românească, cine şi câţi, ar fi fost cei *"curăţaţi"* (ucişi sau deportaţi)! În total, Stalin avea pregătiţi, un milion de NKVD-şti, pentru invazia Europei!

Marea şi fatala greşeală a lui Hitler, a fost pactul Molotov-Ribbentrop (făcut pentru a câştiga timp), fiindcă l-a ajutat pe Stalin să înainteze către frontiera germană şi petrolul românesc.

Pe 5 Mai 1941, Stalin a făcut o aluzie (nepublicată în presă) la un război cu Germania în 1942, tocmai pentru a-l îndruce în eroare pe Hitler, deşi la data aceea, toţi comandanţii sovietici, care încă nu ştiau limba germană, aveau alături câte un German din URSS, iar el depozitase de ex. numai în gara Karinovke, 1.500 vagoane de muniţie şi 8.500 vagoane cisternă, sub pretextul unor manevre, conform principiului său călăuzitor: *"Să nu spui ceea ce gândeşti şi să nu faci ceea ce spui!"* (pg.172)

Deci cine a început războiul? *"Cel ce a tras primul foc, atunci când şi tu erai cu mâna pe trăgaci!!"* Încă din 1940, gen. de aviaţie Baidukov, scria în *"Pravda"*: *"CE FERICIRE, CE BUCURIE vor exprima privirile celor ce vor întâmpina în palatul Kremlin, **ultima republică în frăţia popoarelor lumii întregi! Îmi reprezint ca şi cum le-aş vedea, bombardierele care vor distruge uzinele, nodurile feroviare, podurile şi depozitele adversarului; avioanele de asalt care vor revărsa un potop de foc pe coloanele trupelor şi peste poziţiile artileriei; avioanele de transport care vor debarca divizilile noastre în profunzimea dispozitivului inamic. Puternica şi teribila flotă aeriană a Sovieticilor, cu infanterie, blindate şi artilerie, îşi vor îndeplini datoria sacră, şi astfel va ajuta popoarelor inamice să se debaraseze de călăii lor!***

În 1940, la o reuniune de partid, Brejnev a fost întrebat ce credea despre pactul Molotov-Ribbentrop, şi dacă el era serios, la care a răspuns: ***"Până când nu va mai rămâne piatră pe piatră din Germania fascistă!"*** (pg.285)

Gen. maj. P.V. Sevastianov, relata: *"Trupele NKVD se plasau în spatele formaţiunilor de luptă, care le rezistau Germanilor FĂRĂ care de luptă, în vreme ce NKVD-iştii rămâneau în spatele tancurilor lor!"* (pg.286).

Gen. loc. Petrovski, găsit de Germani mort pe câmpul de luptă, a fost înmormântat de aceştia cu onoruri militare şi i s'a pus la cap o cruce: *"Gen. loc. Petrovski, comandant al "Corpului negru"* (foştii deţinuţi din *"Gulag"* care purtau uniforme negre avute în lagărele lor) pg.298.

Pentru noi cei de azi, rămâne de lămurit, dacă atacul germano-român din noaptea de 22 Iunie 1941 a salvat realmente Europa, de invazia imperialistă slavo-comunistă, plănuită pe 6 Iulie 1949 (realizată în 1945 cu sprijinul Occidentului până la Berlin), ori ea a fost doar amânată cu câteva decenii... ca să se desfăşoare ulterior sub altă firmă, până la Atlantic...!

Mihai DELCESCU

NOI, CEI DE-ATUNCI

Pe sufletul mamei, pe oasele tatii,
au stat închisorile noastre cu gratii.

Ce spaimă ne-a fost, ce'ntuneric, ce foame,
în ţara cu lapte, cu miere, cu poame.

Acum, toleraţi de mai-marii gheenii,
primim generoasele lor milostenii.

Mai murim câte unii - un bărbat, o femeie,
mai scriu despre noi simţitoare condeie.

Ne scuipă, rânjesc fariseii, fălcoşii,
care-atunci se mândreau cu cravatele roşii.

Noi, tot cu nădejdea'n izbavă şi'n soare,
ne doare şi credem - iertăm şi ne doare...

Andrei CIURUNGA

Bucureşti, 15 Ianuarie 1995

Cântecul legionar

expresie a sentimentului naţional românesc

Omagiu profesorului Ion Baciu, pentru strădania sa, întru nemurirea cânteculul legionar.

Erast CĂLINESCU

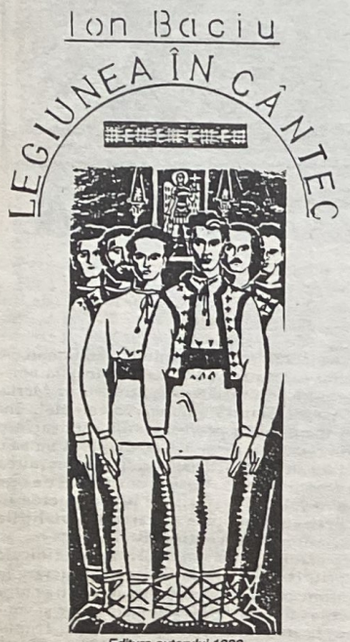

Editura autorului 1986
Montreal P.Q. Canada

Sentimentul naţional este o componentă a firii româneşti, pe care nici bunătatea, nici ospitalitatea şi nici toleranţa, care o caracterizează, nu îl pot anihila sau măcar estompa. Căci sentimentul naţional românesc este rezultanta instinctului de conservare a unui neam, aşezat la răscruce de credinţe şi culturi, la răscruce de interese, la răscruce de lumi diferite şi care este înconjurat de neamuri rânvnitoare la ce este, dintotdeauna, al său.

Cuvintele lui Mircea-Vodă, adresate sultanului Baiazid, din Scrisoarea a III-a a lui Eminescu, sintetizează, în mod magistral, acest sentiment:

"Eu? îmi apăr sărăcia şi nevoile şi neamul!
Şi de-aceea tot ce mişcă'n ţara asta, răul, ramul,
Mi-e prieten numai mie, iară ţie duşman este;
Duşmânit vei fi de toate fără prinde chiar de veste.
N'avem oşti, dară iubirea de moşie e un zid
Care nu se'nfioreză de-a ta faimă, Baiazid!"

Cântecul legionar este, prin forţa expresivă şi prin lirismul său, cea mai complexă expresie a acestui sentiment naţional. Expresie complexă, pentrucă cuprinde toată gama sentimentelor umane, dela credinţă şi dragoste de ţară la iubirea pământească, dela vitejie şi eroism până la trădare, dela vis şi veselie şi până la dor şi suferinţă. Dar ori din care categorie ar face parte un cântec legionar, finalul său este chemare şi speranţă în biruinţa binelui şi adevărului, în viitorul fericit al neamului românesc. Căci numai această credinţă nestrămutată i-a ajutat pe Români să reziste la toate încercările, în decursul istoriei lor frământate.

Autorii cântecelor legionare nu au fost întotdeauna poeţi sau muzicieni consacraţi, dar, fiecare dintre ei a avut **ceva de spus.** Această însuşire a conferit, fiecărui cântec expresivitate, precum şi un conţinut precis şi distinct. Iar prin forţa sa, fiecare cântec legionar este mărturia unui eveniment şi a sentimentelor răscolite de acesta.

"Cântecul e vorba sufletului, căci izvorăşte din suflet şi se adresează sufletului", spunea regretatul profesor Ion Baciu (1915-1991), pe când lucra la opera cea mai dragă a vieţii sale *"Legiunea în cântec"* (Montreal, Canada, 1986). *"Pentru a putea să cânţi"*, scria Corneliu Zelea Codreanu, *"îţi trebue o anumită stare sufletească. O armonie în sufletul tău. Cel ce merge să fure pe cineva, acela nu poate cânta. Nici cel ce merge să facă o nedreptate. Nici cel al cărui suflet e ros de patimi şi de vrăjmăşie şi nici acela al cărui suflet e sterp de credinţă... De nu veţi cânta, să ştiţi că este o boală care vă roade în adâncul fiinţei voastre sufleteşti sau că vremea v'a turnat păcate peste sufletul curat; iar dacă nu le veţi putea vindeca, să vă daţi la o parte şi să lăsaţi locul vostru celor ce vor putea cânta"* (*Pentru Legionari*, 1936, pag. 303).

Este firesc ca o mişcare care are drept scop formarea unui tineret credincios, drept, cinstit şi curajos, neînfricat în faţa prigonirilor, hotărît să clădească o nouă ţară, în care Românul să fie la el acasă, - este firesc ca o asemenea mişcare să cultive, ca virtute supremă, vitejia. *"Din această şcoală legionară va trebui să iasă un om nou, un om cu calităţi de erou... Un om în care să fie dezvoltate, până la maximum, toate posibilităţile de mărire omenească ce se află sădite de Dumnezeu în sângele neamului nostru"* (*Pentru Legionari*, pag. 307).

Un cântec de vitejie, care a apărut cu prilejul mişcărilor studenţeşti dela Cluj, în anul 1922 şi care a fost adoptat, mai târziu, ca imn al Legiunii Arhanghelul Mihail, este *"Sculaţi români"*, de Iustin Ilieşiu şi Istrati.

"Sculaţi Români la luptă, bate ora / Din urmă pentru Neamul Românesc. / Poporul geme sfâşiat în lanţuri. / Călăi aprinşi de ură-l gătuiesc. / Răsună aspru cântec de alarmă, / Ne clocoteşte sângele în piept..."

Este de remarcat stilul extrem de expresiv, precis şi concis al acestei strofe, care exprimă în numai opt versuri, evenimentul, sentimentul răscolit de eveniment, hotărîrea de a lupta şi chemarea la luptă.

Un cântec de luptă foarte expresiv este *"Cântecul de pe Rarău"*, compus de Pr. Cucuietu.

"Urlă duşmanii în cărare / Şi-şi arată'n rânjet colţii, / Noi păşim cu nepăsare / Şi voioşi în faţa morţii. / Las'să urle, las'să geamă / Şi să zdrapţene cu gheara, / Nouă nu ne este teamă / Atunci când ne cheamă Ţara!.. /.../ Tinde spada, Căpitane, / Inimi de viteji aşteaptă / Să porească, milioane, / Pentru lupta ta cea dreaptă!"

Asemănarea alegorică a duşmanului cu o fiară, nu reuşeşte să-i înspăimânte pe viteji, care aşteaptă, disciplinaţi, doar semnalul de luptă.

Într'o circulară din 18 Iunie 1937, Corneliu Zelea Codreanu proclama: *"Suntem un milion! Un milion de suflete de femei, de copii, de bărbaţi şi bătrâni, care trăiesc şi luptă, care jertfesc sub steag legionar, care aşteaptă România legionară şi cred într'însa."* (*Circulări şi manifeste*, ed. a 5-a, pag. 147). Era momentul culminant când Mişcarea legionară devenise o realitate şi o speranţă, pentru tot neamul românesc. Mărturie stau şi cântecele care, preluate din gură în gură, răsunau pe tot cuprinsul Ţării.

"Ştefan Vodă al Moldovei / Fost-a pe la noi prin munţi / Şi-a găsit în codrii noştri / Şoimi viteji, războinici mulţi. / Tot aşa tu, Căpitane, / Urcă pe-ale Putnei văi / Şi-ţi vom da batalioane / De legionari flăcăi" (Al Popescu-Vrancea)

•••

"De sus de pe Olt, din poiene, / Din vârfuri de munţi cozieni, / Sub verzile ceruri vâlcene, / Se strâng legionarii olteni, / De sus de pe Lotru coboară, / Din Bistriţa, Râmnic, Hurez, / Şi'n tânăra lor primăvară / Ard stelele-aceluiaşi crez /.../ Cu frunţile-aprinse de-o rază / Se strâng cărturari şi ţărani; / Şi tabere sfinte aşează / La Arnota şi Drăgăşani." (R. Gyr - I. Jelescu)

•••

"Prin braţe aprige de muncă / Se'nalţă drept şi sfânt altar / Se'nalţă din frânturi de stâncă / Ardealul tânăr legionar / Clădim din zori şi până'n seară, / Clădim ca'n vremuri strămoşeşti / Clădim pe piatra unghiulară / Altarul vrerii româneşti" (Ş. Curca)

•••

"De prin satele răzleţe, / Din al Tecuciului plai, / Au pornit cete măreţe, / La al buciumului grai..." (A. Pompiliu)

•••

"Părinteasca dimândare, / Na sprigiură cu foc mare. / Fraţi di mumă şi di tată / Noi Armâni dieta toată. / Di sum plocile şi mrminţi, / Strig'a noştri buni părinţi: / Blestem mare s'aibă'n casă / Care limba lui ş'alasă" (C. Belimace)

În etica legionară, educaţia muncii ocupă un loc de seamă. *"Munceşte, munceşte în fiecare zi. Munceşte cu drag. Răsplata muncii să-ţi fie, nu câştigul, ci mulţumirea, că ai pus o cărămidă la înălţarea Legiunii şi la înflorirea României"*, spune Legea muncii (*Pentru legionari*, pag. 338). Această optică nouă, cu totul dezinteresată, şi-a afl at ca primă materializare organizarea taberelor de muncă, în care legionarii clădeau o şcoală, o biserică sau măcar un dig protector, - într'un cuvânt, clădeau ceva pentru ţară. În acest sens este edificator *"Marşul taberelor de muncă"* (M. Gaftoiu, S. Zeana).

"Noi, legionarii lui Codreanu, / Din muncă ne-am făcut un crez, / Şi'n toate părţile pornitam, / Echipele de cămăşi verzi. / Din Cluj, în zi de sărbătoare / La Dealul Negru am pornit, / Să ajutăm pe Moţii care / Atât amar au suferit. / Din zori şi până înserează / Cu toţii noi cu drag muncim, / Sub cerul ce ne priveghează, / O şcoală mândră să clădim..."

Mişcarea legionară a fost, la început, o mişcare studenţească, o mişcare cu nuanţă intelectuală, având însă o doctrină caracterizată printr'o mare deschidere înspre rădăcinile sale ţărăneşti şi muncitoreşti. Corneliu Codreanu, Ionel Moţa, precum şi un mare număr de legionari, purtau cu mândrie costumul naţional, ca haine de sărbătoare. Încă din anul 1919, Corneliu Codreanu a luptat umăr la umăr cu muncitorimea creştină din Iaşi, condusă de Constantin Pancu, împotriva pericolului bolşevic, care devenise ameninţător. În anul 1936 ia fiinţă Corpul muncitoresc legionar. Iată un extras din *"Imnul muncitorilor"*:

"În trudă ne-am zbătut şi'n umilinţă, / Tiranii pâinea ne-au luat / Destul ne-am încleştat în suferinţă, / Cu neamu'ntreg am sângerat / Din greu şi aspru vuiet de ciocane / Încovoiaţi de foame şi nevoi / Din zgură de furnale şi cazane, / Flămânzi ne ridicăm şi goi! / La luptă, muncitori! / Veniţi, Legiunea ne adună! / La luptă muncitori! / Veniţi în crâncena furtună! / La luptă, muncitori, / Zidari de veacuri viitoare! / Cu frunţile în soare, / Ne'nălţăm biruitori!" (R. Gyr - I. Mânzatu).

Ca mişcare de tineret, Mişcarea legionară cultiva disciplina liber consimţită, lăsând însă un mare loc atributelor tinereţii: voioşia, avântul, puritatea sufletească, abnegaţia, eroismul. Radu Gyr şi Ion Mânzatu sintetizează acest complex de sentimente în *"Imnul tinereţii legionare"*:

"Sfânta tinereţe legionară, / Cu piept călit de fier şi sufletul de crin. / Iureş ne'nfricat de primăvară, / Cu fruntea ca un ţezer carpatin! / Cu braţele suim în soare / Catapeteşme pentru veac, / Le zidim din stânci, din foc din mare / Şi dârz le tencuim cu sânge dac. / Garda, Căpitanul, ne preschimbă'n şoimi de fier. / Ţara, Căpitanul şi Arhanghelul din Cer!"

Prospeţimea şi voioşia tinerească îşi află o exprimare simplă dar dinamică în *"Hora legionarilor"*, de Simion Lefter:

"Legionari, să'ntindem hora pe'ntregul zăvoi, / Că suntem la noi acasă şi'n ţară la noi! / Vine timpul haiduciei, codrul să'dragim, / Numai codru-şi plânge frunza când noi suferim".

Educaţia primită în şcoala legionară, în spiritul respectului datorat părinţilor, este ilustrată, în mod impresionant, în *"Visul unui legionar"*, de A. Colibaba:

"Mamă dragă, astă noapte / Am visat un vis frumos. / Se făcea că stam pe-o stâncă / Şi priveam spre Ţară'n jos / Şi vedeam trecând pe vale / Trupe de legionari, / Toţi în verde, cu centură, / Ori bondiţă şi iţari /... / Dela Nistru pân'la Tisa, / Dela Mare la Hotin, / Nu'ncăpeau atâtea trupe / Şi părea că tot mai vin /.../ Mamă dragă, iartă-mi pasul, / Sunt şi eu legionar; / Nu ţi-am spus-o pân'acuma, / Să nu crezi că-ţi fac amar. / Am intrat în rând cu alţii, / Vreau să lupt şi chiar să mor / Dară vreau să fiţi ferice, / Tu, Ţara şi-acest popor."

Atitudinea eroică a legionarilor în faţa morţii pentru Ţară apare ca o moştenire dela străbunii daci, pentru care moartea vitejească era o sărbătoare:

"Moartea, numai moartea legionară / Ne este cea mai scumpă nuntă dintre nunţi. / Pentru Sfânta Cruce, pentru Ţară, / Înfrângem codrii şi supunem munţi. / Nu-i temniţă să ne'nspăimânte, / Nici chin, nici viforul duşman. / De cădem, cu toţi, izbiţi în frune, / Ni-e dragă moartea pentru Căpitan." (R. Gyr - I. Mânzatu)

•••

"În noi frica morţii tace, / Căci născuţi suntem din fulger, / Din strămoşi ce la lupoaice / Au supt laptele din uger." (Pr. Cucuianu)

"În folclorul românesc predomină cântecul trist", spun străinii, ascultând doinele şi romanţele noastre.

Prigoanele şi suferinţele îndurate în închisori şi-au lăsat amprenta asupra cântecului legionar, dând naştere la producţii lirice de o mare sensibilitate umană. Imaginea plaiurilor natale, cât şi dorul de cei lăsaţi acasă, revin mereu, ca un leitmotiv al cântecelor legionarilor prigoniţi pentru credinţa şi dragostea lor de ţară:

"Spune legenda că a fost o ţară / Cu holde de aur şi cer fermecat, / Cu freamăt de codri şi cântec de ape, / Cu sfinte troiţe pe uliţi de sat. / Erau cosânzene cu bucle de aur, / Prin crânguri haiducii de fier, viforoşi / Şi vuiet de bucium şi lacrimi de doină, / Sihastre altare şi cruci de strămoşi". (S. Lefter)

•••

"Du-te dorule cu bine / La părinţii mei din sat / Şi le spune că feciorul / Lor a fost întemniţat. / De-i vedea plângând pe mama, / Lângă vatră, în pridvor, / Şterge-i ochii cu năframa, / Spune-i că de ea mi-e dor." (S.Lefter)

Un cântec de dor de o mare duioşie este *"Cântecul de leagăn"*, de Radu Gyr şi Ion Mânzatu:

"Dormi, copilul mamei, nani, nani, / A plecat şi ultimul lăstun, / Ruginiră plopii şi tufanii / Dar din temniţa ce-i surpă anii / Nu s'a mai întors tătucul bun /.../ Nani, Nani, tata nu mai vine, / Maica stă cu sufletul răpus, / Cine să-ţi mai spună basmul, cine, / Să-ţi sărute pleoapele senine? / Maica plânge şi tătucu-i dus."

În închisori, legionarii cântă jalea Ţării şi invocă ajutorul străbunilor, în mod cu totul dezinteresat, nu pentru salvarea lor, ci pentru salvarea Ţării:

"Haite de bestii crude, flămânde, / Au năpădit al Ţării pământ /... / Geme pământul, apele, vântul, / Munţii şi codrii noştri străbuni, / Geme Jilava, neagra'nchisoare, c'a fost făcută pentru Români." (I. Niţu).

•••

"Peste mormântul tău sfânt dela Putna / Lacrimi vărsat-am şuvoi, / Că ţara'ntraegă se zbate'n lanţuri, / Ştefane, vino la noi!" (S. Lefter).

O altă chemare patetică o aflăm în *"Imnul Românilor secuizaţi"*:

"Te-am aşteptat cu sete, Căpitane, / Să'nvii în noi străbunele simţiri, / Căci ne-am pierdut şi limba şi credinţa / Sub biciul crunt al fostei stăpâniri. / O, vino la noi, Căpitane! / Ne zbatem în trudă şi-amar, / Pierdut-am şi limba şi legea! / O vino, re'nalţă-un altar! (H. Comăniciu).

Trădarea apare, în etica legionară, ca şi o cauză majoră a tuturor nenorocirilor care s'au abătut asupra neamului românesc. *"Trădarea ne-a măcinat puterile neamului. Noi, Românii, nu ne-am aşezat niciodată cu arma în mână în faţa ei; de aceea trădătorii s'au îmulţit pe toate cărările, de aceea toată viaţa noastră de stat nu e decât o trădare permanentă de neam"* (*Pentru legionari*, pag.190).

"O, neam al meu, bătut de viscol şi cenuşe, / În lanţuri, sub zăvoaie ai gemut. / Şi când au vrut să frângi robie şi căluşe, / Trădarea a venit şi te-a vândut /.../ S'a'nvolburat Mihai ca un puhoi de munte, / La Turda, prin trădare a căzut. / Şi Tudor, când porni Fanarul să-l înfrunte, / Trădarea a venit şi l-a vândut. / Se frânse Horia pe roată, / Muri Ion Vodă sfârtecat. / Panduri şi Moţi creştean din flăcări şi din piatră, / Dar Iuda, mişeleşte i-a trădat" (R. Gyr - I. Mânzatu).

De o deosebită profunzime sunt imnurile închinate eroilor Legiunii. *"Imnul eroilor Moţa-Marin"*, capodoperă eroică a lui Radu Gyr şi Ion Mânzatu, slăveşte jertfa legionarilor căzuţi pe frontul spaniol, în apărarea Crucii, acolo unde *"Se trăgea cu mitraliera în obrazul lui Christos"* (Testamentul lui Ion Moţa):

"Sunt ruguri şi flăcări, e Spania'n scrum, / Gloanţele cad în altar. / În negrele şanţuri de sânge şi fum / Plouă cu schije şi jar. / Dar prin obuze, gloanţe şi spuze / Par legionarii nişte munţi. / Rănită'n zare, Crucea le-apare / Şi Ceru-i mângâie pe frunţi / Noaptea'n tranşeu, legionarii / În ploaie îşi fac rugăciunea. / Mintea lor trece fruntarii / Şi'n gând li s'aprinde Legiunea! / Şi văd Căpitanul şi Ţara / Cu sfântu-i destin legionar."

"Nimeni nu se naşte legionar, dar cel ce devine legionar, moare în credinţă legionară", spunea cineva, - adevăr care nu s'a dezminţit până acum. Acestor morţi în credinţă legionară le-a închinat Simion Lefter *"Imnul legionarilor căzuţi"*, ca să-i însoţească pe ultimul lor drum:

"Plânge printre ramuri luna, / Nopţile's pustii. / Căci te-ai dus pe totdeauna / Şi n'ai să mai vii /.../ Ca o lacrimă de sânge, / A căzut o stea. / Drum de foc şi biruinţă / Pentru Garda ta. / Bate vântul peste ape, / Trece timpul greu. / Noi, mereu, te plângem, frate, / Iar tu dormi mereu."

•••

Acesta este cântecul legionar, aşa cum a fost cântat şi aşa cum a fost trăit. În închisori şi afară, prin munţi şi prin câmpii, la şezători, în tabere şi în luptă, în oraşe, în sate, în libertate şi în prigoane.

Sumara trecere în revistă pe care v'am oferit-o, stimaţi cititori, nu are pretenţia să acopere, nici pe departe, vastitatea acestui fenomen specific românesc, care a făcut epocă şi care va rămâne mereu prezent în patrimoniul liricii noastre naţionale.

BISERICA CREŞTINĂ

ÎNVĂŢĂTURA CREŞTINĂ NU ADMITE CONCEPŢIA DESPRE REÎNCARNARE

Preot Nicolae CĂNĂNĂU

I. Dela început reţinem faptul că această concepţie despre reîncarnare, formează unul din capitolele cele mai controversate ale religiilor. Veche - cu uşoare încercări de afirmare. Nu există motive pentru care să fie acceptată deşi se pare că aduce o logică uşoară asupra inegalităţii native asupra unor afinităţi sau ostilităţi spontane şi să atragă o anumită naivitate. Cele motivate mai sus îşi au înlănţuirea lor poate mai puţin descifrabilă, dar în domeniul clar cu preocupări permanente în sector psihologic şi sociologic.

Varietatea nuanţelor pe care concepţia aceasta a îmbrăcat-o în unele curente religioase sau filosofice prin confruntarea corectă cu un fond de idei şi cu o doctrină sistematică, arată cât de vagă a fost prezentată în circulaţia pe care şi-o pretinde. Poate că interesează nu aspectul ei istoric, vechimea prezenţei în religii anterioare creştinismului şi iudaismului, ci mai ales reluarea ei de către societăţile şi cercurile teosofice ca şi de unele categorii de spiritişti. Virulenţa cu care a circulat şi circulă între aceste categorii de oameni contaminaţi de o anumită formă de dezechilibru psihic şi religios până la pretenţia de convingere logică firească că îngrijorează. Are în ea o anumită putere de seducţie. Trebue privită însă critic şi confruntată în cazul nostru cu ideile de bază ale doctrinei creştine care o condamnă şi deci o respinge ca iluzorie, confuză şi contrară învăţăturii creştine.

Ideile fundamentale care formează şi justifică calitativ doctrina creştină - respinge cu totul ideile reîncarnării sub toate înfăţişările şi cu toate variantele ei.

II. Se face o distincţie între ideea de reîncarnare răspândită de cercurile teosofilor şi ideea de reîncarnare prezentă în religiile şi filosofiile indiene, de unde se afirmă că şi-ar avea o parte de justificare.

Religia indiană vorbeşte şi presupune o transmigrare a sufletului prin diferite etape de existenţă cu întrupări succesive, dar cu schimbări în starea de fiinţă încorporată ca entitate - stil metempsihoză - migrare prin diferitele forme de animale sau plante până la om.

Teosofii concep reîncarnarea ca o succesiune de întrupări în mai multe vieţi omeneşti, cu unitatea trecutului nu şi cu anularea lui - dar cu schimbarea trupurilor în scopul perfecţionării şi deci a corectării permanente, prin recuperări de deficienţe anterioare, până la intrarea în marele Tot, în consumarea ca fiinţă în ***divinul*** iluzoriu din care am fi plecat ca oameni. De ce?

Dumnezeu ca fiinţă absolută nu stă sub imperiul necesităţilor intime - în sine - şi nu putem admite că se fărâmiţează în fracţiuni de existenţă, pentru experienţa în materie (trupuri) pentru a se reîntoarce după aceste experienţe din nou în sine, consumându-se astfel în nefiinţă propriile noastre fiinţe. Sunt aici aspecte şi nuanţe care presupun precizări logice inerente - şi pe care numai o pregătire filosofică le poate confrunta în amănunt.

Omul ca şi cosmosul, după concepţia teosofiei moderne, stau sub acţiunea implacabilă a evoluţiei prin cele două legi - legea Karmei şi legea reîncarnării.

Karma, care în limba sanscrită înseamnă *"faptă"* primeşte în teosofie sens de cauzalitate imanentă şi de indefinită, cenzură a deficitului moral şi spiritual din fiecare existenţă umană, impunând automat prin ispăşire un corectiv, pentru recuperare prin reîncarnare succesivă. Ar însemna deci că omul se autoperfecţionează prin repetate întrupări, adică în sens creştin se automântuieşte?!

Dumnezeu - indefinit pentru această concepţie - s'a multiplicat pe sine în creaţiune, coborînd în materie prin divizare în exemplare ale fiinţei şi trăieşte existenţa acestei experienţe pentru perfecţionare. Există chiar o expresie ridicolă dar jenantă în literatura teosofică: *"Dumnezeu merge la şcoală"* (**Le Cler. *"La Theosophie en 25 Leçon"***). Astfel, Dumnezeu prin involuţie (ieşire spre micşorare - faţă de evoluţie - care implică sporire şi perfecţionare) se toarnă în univers, se identifică cu acesta în diferitele planuri de existenţă şi lumea apare în continuitate de substanţă cu El. (O altă concepţie - panteism - pe care creştinismul nu o admite). Lumea după creştinism, nu stă în continuitate de substanţă cu Dumnezeu, ci este creată de El printr'un act din afară, constituind altceva în sine, decât Dumnezeu.

Revenind la concepţia teosofică, materia este o realitate care ne înlănţuie, ne încarcerează dar care dispare şi de care deci trebue să scăpăm iar omul este grupat cu multe corpuri în diferite stări în chiar aceeaşi existenţă.

III. Teoria reîncarnării neagă puritatea şi rolul materiei - inclusiv a trupurilor, neagă personalitatea deşi vorbeşte de ea. *"Personalitatea inferioară* - spun adepţii teoriei - *şi personalitatea superioară"* se dizolvă până la urmă în marele Tot. Creştinismul vorbeşte cu respect de materie *"Sfânta materie"*, care formează elementul de bază al lumii materiale creată de Dumnezeu nu din sine ci prin porunca Sa, din nimic. Este un act al puterii Lui.

Dogma fundamentală a creaţiei în creştinism este aceasta: *"Dumnezeu a creat lumea din nimic prin Cuvântul Său; a zis şi s'a făcut"*. Această lume este însă expresia voinţei şi înţelepciunii Lui şi ea conţine energii care se desfăşoară după legi fixate de înţelepciunea dumnezeiască, concretizate în ceea ce numim legi naturale proprii naturii şi elementelor din cosmos, proprii însă şi rosutului lor în planul larg al universului creat. Se face o distincţie netă între Dumnezeu şi făptura Sa; nu se confundă cu ea.

Misterul unicităţii, a ceea ce nu se poate repeta este straniu şi de neconceput pentru adepţii acestei concepţii. Personalitatea ca dezvoltare morală a condiţiilor ce fac din exemplarele omeneşti ca unităţi morale, exemplare de valoare sporită este cu totul de neînţeles în teoria reîncarnării care micşorează responsabilitatea morală şi lezează aspiraţiunea şi angajarea de înaintare morala valorică. În teoria reîncarnării omul este jenant readus mereu înapoi prin întrupări repetate la şcoala suferinţei. Reîncarnarea apare ca un corectiv care în ultimă formă anulează persoana ca exemplar moral - ca entitate spirituală - pentru a o anihila în oceanul impersonal al cosmosului, care ar fi una cu divinitatea pulverizată în experienţele întrupărilor.

În teoria reîncarnării nu mai poate exista mântuire ca intervenţie a factorului divin prin întruparea Fiului lui Dumnezeu - ci numai automântuire, eliberare şi corectare prin sine nu mai poate exista iubire între Dumnezeu şi om pentrucă legea karmei te aduce mereu înapoi pentru a te autoperfecţiona şi corecta prin reîncarnări.

Dar la ce bun, dacă până la urmă ne întoarcem la marele Tot, ne desfiinţăm ca entităţi exemplare umane, ca persoane şi indivizi într'o Nirvană care este desfiinţarea existenţei de sine?

Teoria reîncarnării priveşte cu dispreţ la trupuri după care se îmbracă ca nişte haine de sezon, desfiinţează rudenia dintre oameni, această puternică lege a iubirii şi legăturilor de sânge şi sufleteşti, devalorizează istoria şi sensul ei.

În religia creştină istoria nu este o vale a plângerii ci cadrul propriu de angajare şi validare pe exemplare, pe generaţii, pe neamuri şi perioade de timp - în care se angajează conştient şi valoric, moral energiile capacităţii creatoare ale geniului uman, în afirmarea înţelepciunii pentru cunoaşterea naturii care deţine în ea raţiuni divine, în folosirea conştientă a legilor naturii pentru perfecţionarea vieţii omeneşti şi uşurarea condiţiilor de viaţă şi prin aceasta în descoperirea şi cunoaşterea înţelepciunii şi bunătăţii lui Dumnezeu, care le-a creat şi le proniază cu puterea Lui.

La vagile teorii ale reîncarnării - cu confuzii şi consecinţe doctrinare multiple care dizolvă fatal sistemul de convingere cu motive clare de echilibru raţional, logic şi spiritual - religia creştină face următoarele precizări:

1. Nu admite reîncarnarea pentrucă aceasta contestă existenţa lui Dumnezeu ca fiinţă personală, spirituală, de sine stătătoare.

Dumnezeu nu se poate confunda cu natura, universul, cu legile lui, cu o energie cosmică sau universală, în planul existenţei în totalitatea lui. Aceasta duce la panteism - direcţie filosofică de mult învinsă.

În mod necesar, logic - inclusiv revelaţia dumnezeiască, se impune convingerea că Dumnezeu este o fiinţă personală (nu în sens de configuraţie fizică) spirituală, absolut perfectă, de sine stătătoare, în măsură să intre şi să poată sta în relaţia cu lumea, omul etc. Fără atributul de persoană conştientă - în stare de relaţie voită - nu poate fi conceput şi înţeles Dumnezeu ca fiinţă în sine. Atributul de persoană - repet - nu implică înfăţişare similară persoanei omeneşti, ci atribute care deschid posibilităţi asemănătoare persoanei ca entitate spirituală. Numai unui Dumnezeu personal te poţi ruga. El poate intra în relaţii voite cu lumea şi cu o infinitate de alte posibilităţi. Dumnezeu poate fi prezent în viaţa noastră atât prin energiile puse iniţial în actele creaţiunii Sale, cât şi prin asistenţa providenţei Lui sau prin acte ale harului dumnezeiesc a energiei necreate proprie Lui. Mântuitorul spune clar: *"Dumnezeu este spirit"* (Duh) (Ev. Ioan 4,24) prin natura lui. Prin lucrarea lui *"Dumnezeu este iubire"* (I Ioan cap.IV, vers 8).

Reîncarnarea vorbeşte vag de o divinitate care se supune unui proces de ieşire în creaţie (universul material) pentru a se transforma în experienţele unor fragmente de fiinţe ce preiau materia pentru evoluţie şi după care se readună în marele Tot, în fiinţa sa dela origine. Dumnezeu însă conceput în mod logic - ca fiinţă perfectă, nu poate fi supus nici unei necesităţi în sine, care să-i determine ieşirea în fiinţe - inclusiv omeneşti - nu are nevoie de experienţe pentrucă deţine în sine cauza existenţei şi condiţia perfecţiunii.

Un Dumnezeu necesitat de experienţa prin materie sau prin orice altă condiţie n'ar mai fi dumnezeu, ci ar sta sub legea necesităţii şi a determinării cauzale: este deci atrofiată ideea de divinitate. În creştinism Dumnezeu crează lumea din dragoste pentru a o face părtaşe la perfecţiunea şi fericirea Sa.

2. Reîncarnarea loveşte direct în actul mântuirii, învăţătura esenţială a religiei creştine. Suferinţa din lume şi inegalitatea nativă presupun o cauză care a determinat pe plan natural şi istoric o dereglare cu consecinţe universale. Este ceea ce creştinismul numeşte păcatul originar. Pentru ştergerea acestui păcat originar în vina lui şi în consecinţele lui morale (răspunderea de pedeapsă) vine în lume, în planul istoric, prin întrupare Fiul lui Dumnezeu - Iisus Hristos. El este Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut din veci din Tatăl, persoana Sfintei Treimi, dar păstrându-şi calitatea de Fiu al Tatălui, se întrupează preluând natura noastră omenească prin naşterea din Sf. Fecioară Maria. Această natură omenească este dela întrupare unită pe veci cu divinitatea Sa o persoană cu două naturi, divină şi umană. Prin întrupare Hristos ridică la preţuirea deosebită natura noastră omenească pe care şi-a asumat-o sieşi, iar prin naşterea în Betleem, deci prin intrarea în condiţiile noastre de viaţă a sfinţit istoria.

Natura umană şi istorică sunt ridicate prin Hristos la condiţii de conlucrare şi afirmare a voinţei sale demnezeieşti pentru cea mai largă formă de manifestare şi concretizare a dragostei dumnezeieşti. Trupul omenesc este adus deci prin Hristos lângă Dumnezeu şi cu Dumnezeu în Persoana Lui, iar istoria este transformată în condiţie de afirmare a iubirii lui sub raza şi puterea căruia noi ne asigurăm apropiat colaborarea cu El pentru depăşirea stării de păcat. Colaborarea cu Hristos venit în maximă apropiere de noi prin întrupare, prin asumarea în Sine a naturii noastre omeneşti ca şi prin trăirea pe pământ cu noi în anii activităţii Sale pământeşti asigură realizarea idealului suprem al conştiinţei creştine: mântuirea.

Prin mântuire se înţelege ieşirea din starea de deficienţă morală, ieşirea din păcat, din rău, - având mijloace de sfinţire şi ridicare morală în tainele aducătoare de har care se primesc prin Biserică. Biserica este aşezământul istoric care îl ţine pe Hristos prezent în lume, prin învăţătura sa, prin mijloacele de transmitere a darurilor Sale, după condiţia de trăire şi afirmare natural istorică a neamului omenesc.

Continuare în numărul viitor

În duh şi adevăr

TURNUL DE PAZĂ

Sergiu GROSSU

Viaţa spirituală este o viaţă de zidire, de necurmată activitate constructivă. Zidirea noastră, ca să devenim *"un locaş al lui Dumnezeu, prin Duhul"* **(EFESENI, 2.22)**, nu poate avansa decât dacă ne păzim de duşmanii sufletului cu arma în mână, ***dacă veghem înarmaţi,*** aşa cum a procedat poporul în vremea lui Neemia: *"Cei ce zideau zidul şi cei ce duceau sau încărcau poverile, cu o mână lucrau iar cu alta ţineau arma (...) Aşa făceau lucrarea: jumătate din noi stând cu suliţa în mână din zorii zilei până la ivirea stelelor..."* **(NEEMIA, 4.17,21)**. Deci, în tot timpul, în toate împrejurările, chiar şi în cele mai neînsemnate acţiuni, trebue să avem o stare de veghe, gata să tragem cu arma, întru apărarea interiorităţii noastre înduhovnicite.

Noi veghem şi ne păzim sufletul ***cu o mână lucrând, iar cu cealaltă ţinând arma,*** deoarece inamicul este puternic şi ne atacă dinăuntru şi dinafară: ***dinăuntru,*** sub forma poftelor firii pământeşti care *"se războiesc cu sufletul"* **(1 PETRU, 2.11)**; ***dinafară,*** sub forma necazurilor, a prigonirilor, a foametei sau a lipsei de îmbrăcăminte, a primejdiilor fără număr, a morţii **(ROMANI, 8.35)**, toate urmărind să ne înfrângă vigilenţa morală, să ne despartă de Iisus.

Armele vegherii sunt *"armele de lovire şi de apărare, pe care le dă neprihănirea"*, sunt armele panopliei lui Dumnezeu, pe care le-au folosit şi apostolii, când au fost *"necăjiţi în toate chipurile: de afară lupte, dinlăuntru temeri"* **(2 CORINTENI, 6.7; 7.5)**. Şi sunt recomandate călduros, de Ap. Pavel, fiilor zilei, atunci când scrie: *"Dar noi, (...) să fim treji, să ne îmbrăcăm cu platoşa credinţei şi a dragostei, şi să avem drept coif nădejdea mântuirii"* **(1 TESALONICENI, 5.8)**.

Pedagogia divină foloseşte, ca simbol al vegherii, ***turnul,*** adică trăirea în duh, altitudinea spirituală. ***Turnul vegherii*** este locul de strajă al luptătorului creştin, face parte din obişnuinţa conduitei sale morale, reprezintă foişorul de comunicare cu Dumnezeu, după cum citim: *"M'am dus la locul meu de strajă şi stau pe turn ca să veghez şi să văd ce are să-mi spună Domnul..."* **(HABACUC, 2.1)**. ***Pe turn,*** ca să veghez şi să văd; ***în turn,*** ca să mă apăr: *"Doamne, am stat mereu în turnul meu de pază..."* **(ISAIA, 21.8)**.

* * *

Să studiem, acum, aspectele vegherii din turn, organizarea educaţiei acestei vegheri, indispensabilă în procesul nostru de desăvârşire:

1. ***Vegherea continuă,*** *"mereu"* în turnul de pază, fără repaus: *"Vegheaţi dar în tot timpul..."* **(LUCA, 21.36)**. De ce *"în tot timpul?"* Fiindcă *"hoţul"* casei noastre sufleteşti atacă pe ascuns, la o neştiută strajă din noapte şi *"dacă ar şti stăpânul casei la ce strajă din noapte va veni hoţul, ar veghea şi n'ar lăsa să-i spargă casa"* **(MATEI, 24.43)**. Şi-apoi, cum rânduiala şi, în acelaşi timp, taina lui Dumnezeu este să murim fără ca să ne cunoaştem ceasul plecării - căci *"omul nu este stăpân peste suflarea lui ca s'o poată opri şi n'are nici o putere peste ziua morţii"* **(ECLEZIASTUL, 8.8)** -, nu se cade, oare, să veghem ***în tot timpul*** asupra noastră, ca să ne păstrăm curaţi şi să strălucim ca nişte lumini, în lume - în lumea pribegiei, care nu mai are sfârşit şi care ne apasă ca o povară a blestemului şi-a nedreptăţii? De unde îndemnul Evangheliei: *"Ferice de robii aceia, pe care stăpânul îi va găsi veghind la venirea lui..."* **(LUCA, 12.37)**.

2. ***Vegherea integrală,*** trezia *"în toate lucrurile"* **(2 TIMOTEI, 4.5)**. Căci în orice lucru, cât de mic ar fi el, poate interveni ispita căderii. Cel mai banal gest poate duce la păcat şi, ca atare, se cere atenţie, control, veghere, *"în toate lucrurile"*. Reţineţi: *"Chiar pentru o bucată de pâine poate un om să se dedea la păcat"* **(PROVERBE, 28.21)**. Ba păcătuim şi fără să facem răul, dacă nu veghem la ceea ce se întâmplă împrejurul nostru, conform axiomei: *"Cine ştie să facă bine şi nu face, săvârşeşte un păcat"* **(IACOV 4.17)**.

3. ***Vegherea reciprocă,*** în comunitatea de dragoste, prin altruismul faptelor bune: *"Să veghem unii asupra altora, ca să ne îndemnăm la dragoste şi la fapte bune"* **(EVREI, 10.24)**. Întotdeauna, unii creştini vor fi *"mai mari"* în credinţă decât alţii. Întotdeauna vor fi oameni tari şi oameni slabi în credinţă. De aceea, întotdeauna trebue să veghem unii asupra altora şi, mai cu seamă, cei puternici asupra celor neputincioşi: *"Ascultaţi de mai marii voştri şi fiţi-le supuşi, căci ei priveghează asupra sufletelor voastre, ca unii care au să dea socoteală de ele"* **(EVREI, 13.17)**.

Un copil al lui Dumnezeu este ***un străjer pe zidurile Ierusalimului,*** care nu poate să tacă niciodată, *"nici zi nici noapte"* **(ISAIA, 62.6)**, ci veghează asupra societăţii sale, avertizează şi mustră poporul pentru păcatele în care trăieşte; veghează şi printr'o simplă vorbă, sună din trâmbiţă, ca un străjer viteaz, care ascultă de Cuvântul Domnului şi-l face cunoscut mulţimii ignorante **(EZECHIEL, 33.7)**.

4. ***Vegherea şi rugăciunea,*** *"cu toată stăruinţa"* **(EFESENI, 6.18)**. Mai bine zis: a) Vegherea împreunată cu rugăciunea, sau vegherea prin rugăciune **(MARCU, 13.33)**; b) Vegherea în vederea rugăciunii **(1 PETRU, 4.7)**; c) Vegherea pentru întărirea noastră sufletească, ştiut fiind că, însoţită de rugăciune, ea duce la putere sau desăvârşeşte credinţa **(LUCA, 21.36 şi 1 CORINTENI, 16.13)**.

5. ***Vegherea cu Iisus,*** împreună cu El, în eternul Ghetsimani al eternelor suferinţe omeneşti. *"Rămâneţi aici, şi vegheaţi împreună cu Mine"*, ne îndeamnă Domnul **(MATEI, 26.38)**. Fără Iisus, respectiv noi singuri, prin propria noastră strădanie, nu putem veghea nici *"tot timpul"*, nici *"în toate lucrurile"*.

* * *

După ce am fixat principiile fundamentale ale ***vegherii din turn,*** să căutăm să surprindem, în câteva rânduri, ***sfaturile de străjuire*** aplicabile în viaţa de credinţă a fiecărui exilat român, căruia i se cere, din partea lui Dumnezeu, *"să facă de strajă... înaintea casei lui"*, păzind-o de orice rău **(NEEMIA, 7.3)**.

A. ***La ce să veghem?***

- ***La neîntinare:*** *"Vegheaţi să nu fie între voi nimeni curvar sau lumesc ca Essau"* **(EVREI, 12.16)**, pentru ca, prin veghere, să ne păzim neîntinaţi într'o societate tot mai mult desfigurată de vicii şi abateri imorale.

- ***La căderе:*** *"Cine crede că stă în picioare, să ia seama să nu cadă"* **(1 CORINTENI, 10.12)**, şi căzând, să-şi murdărească hainele sufleteşti.

- ***La facerea binelui:*** *"Luaţi seama ca nimeni să nu întoarcă altuia rău pentru rău, ci căutaţi totdeauna să faceţi ce este bine"* **(1 TESALONICENI, 5.15)**.

- ***La iertarea aproapelui:*** *"Luaţi seama la voi înşivă. Dacă fratele tău păcătuieşte împotriva ta, mustră-l. Şi dacă-i pare rău, iartă-l!"* **(LUCA, 17.3)**.

- ***La vorbirea noastră,*** deoarece *"cine îşi păzeşte gura, îşi păzeşte sufletul"* **(PROVERBE, 13.3)**.

B. ***Când să veghem?***

Răspunsul l-am dat, de altfel, în paragraful precedent, vorbind despre vegherea continuă, *"în tot timpul"*. Repetăm, ca subliniere a unui adevăr ce nu trebue dat uitării. Să veghem ***zilnic*** la porţile înţelepciunii, de care ne aminteşte Solomon: *"Ferice de omul care veghează zilnic la porţile mele şi păzeşte pragul uşii mele"* **(PROVERBE, 8.24)**.

* * *

Fiţi treji! Vegheaţi! Iată ce ne cere Evanghelia tuturor celor care vrem să trăim, cu adevărat, o viaţă de biruinţă în Hristos Iisus. Când eşti treaz, când veghezi în turnul tău de pază, poţi gândi, poţi privi, poţi lupta, poţi fugi, te poţi păzi de orice gând trufaş, de orice simţământ făţarnic. Eşti conştient de orice lucru dăunător. Îşi cunoşti duşmanul şi poţi avea o atitudine fermă în faţa vrăjmăşiei lui, oricând şi în toate lucrurile, realizând, prin lucrarea sfinţitoare a Duhului Sfânt, deplinătatea spiritualităţii creştine.

Citiţi lunar "Cuvântul Românesc"!

O MÂNĂSTIRE ROMÂNEASCĂ ÎN MICHIGAN

Maica GABRIELLA

De sute de ani au existat mânăstiri în toată lumea şi au funcţionat în diferite feluri. Unele au avut şi au mai multă legătură cu lumea din afară decât altele, însă toate au aceeaşi menire: să ofere oamenilor mijloace de mântuire. Aici, în liniştea din Sudul statului Michigan, 64 de kilometri la apus de oraşul Ann Arbor, am găsit cel mai potrivit loc de rugăciune şi promovare a Ortodoxiei şi a tradiţiilor monastice, punând astfel bazele unei mânăstiri Ortodoxe după modelul celei pe care am lăsat-o în urma noastră - mânăstirea *Adormirea Maicii Domnului* din Văratec.

În Ianuarie 1988 planul s'a concretizat şi prima parte a visului nostru a devenit realitate; prin harul Domnului şi datorită multor prieteni iubitori de Dumnezeu, care, cu dragoste şi cu evlavie ne-au ajutat şi ne ajută, am putut deschide porţile mânăstirii *ADORMIREA MAICII DOMNULUI* pentru închinători şi vizitatori. Acum, după opt ani, mânăstirea a devenit un loc unde sute de pelerini vin continuu să se roage, să se odihnească, să mediteze, şi să guste câteva ore sau câteva zile din simplicitatea vieţii monahale.

Aşa după cum spune Domnul nostru Iisus Hristos în Evanghelia Sfântului Ioan: *"...pe cel care vine la mine nu-l voi scoate afară"* (6:37), aşa şi noi, încercăm să oferim suport moral şi spiritual tuturor celor preocupaţi şi îngrijoraţi; suntem aici ca să împărtăşim dragostea noastră tuturor celor care vin la noi pentru odihnă, rugăciune, vindecare sufletească şi reînvigorare. Mânăstirea Adormirea Maicii Domnului nu serveşte numai ca locuinţă pentru surori, ci este un loc unde maicile sunt în slujba lui Dumnezeu şi a oamenilor, urmând astfel principiul filocalic fundamental de muncă şi rugăciune. Primirea de oaspeţi este un alt aspect al vieţii noastre călugăreşti, cum spune însuşi Sf. Apostol Pavel în epistola către Evrei: *"Primirea de străini să nu o daţi uitării, căci prin aceasta unii au primit în casele lor pe îngeri"* (13:2). Primirea de *"străini"* şi promovarea credinţei Ortodoxe, sunt deci preocupările noastre principale. Credincioşii de pe întreg cuprinsul Statelor Unite şi al Canadei, cât şi de peste ocean, vin să se roage dimpreună cu noi şi să dea slavă lui Dumnezeu.

Mânăstirile sunt centre importante în viaţa Bisericii şi în viaţa duhovnicească a oamenilor. Ele sunt un dar dela Dumnezeu care ne ajută să descoperim şi să sporim în noi acea dragoste şi bunătate care este însuşi Iisus Hristos. Întemeierea acestei mânăstiri reprezintă unitatea de nezdruncinat a credinţei Ortodoxe şi continuitatea ei în această ţară. Vrem ca această mânăstire să fie şi să rămână pentru totdeauna un loc sfânt pentru toţi creştinii ortodocşi; un aşezământ duhovnicesc cu temelii puternice, pe care timpul cu toate curentele lui schimbătoare să nu o poată distruge, pentrucă s'a născut dintr'o profundă credinţă în Dumnezeu. Ne rugăm şi sperăm ca mânăstirea aceasta să crească, ca prin ea, creştinii să se ridice la înţelegerea vieţii spirituale.

Clădirile pe care le avem acum nu sunt de ajuns pentru a acomoda satisfăcător pe cei care vin la mânăstire în număr din ce în ce mai mare, şi nici chiar pentru obştea mânăstirii, care în prezent numără zece maici şi doi preoţi călugări. Planurile de construcţie sunt în curs. Noua sală de mese va acomoda o sută de pelerini şi va servi în acelaşi timp ca sală de conferinţe şi de retrageri spirituale. Bucătăria cea nouă va fi echipată să prepare mâncare pentru numărul mare de vizitatori, eliminând situaţia incomodă din prezent, când mâncarea se pregăteşte în două clădiri diferite. Pentru creşterea continuă a numărului de musafiri care vin să petreacă o zi sau mai multe la mânăstire, se va clădi o casă de oaspeţi mai încăpătoare. Spaţiul de locuit şi de lucru al maicilor va fi sporit prin adăugarea unui nou corp de chilii. În centrul curţii este plănuită o biserică de stil bizantin, în care vor încăpea până la două sute de credincioşi. Construcţiile vor începe în primăvară. Prima parte a acestui proiect include sala de mese, bucătăria, precum şi mult necesarele chilii pentru maici.

Întreaga construcţie va accentua şi va spori dezvoltarea mânăstirii, atât prin înţelegerea misiunii ei cât şi prin confirmarea spiritualităţii acestui loc. Reuşita proiectului va îndruma pe oameni către interior, adică către Dumnezeu şi îi va identifica cu mediul înconjurător. Acest mediu va însemna ceva şi pentru cei care locuiesc aici. Ne amintim astfel de spusele marelui nostru istoric Nicolae Iorga: *"...o mânăstire... nu e numai un lăcaş pentru călugări şi nu înfăţişează numai un gând de închinare. Clădirea de cărămidă şi de piatră e o îndeplinire a Frumuseţii..., frumoase odăjdiile, frumoase crucile, frumoase potirele, vasele sfinte, frumoase clopotele... Frumuseţea, ca şi sfinţenia, stăpâneşte biserica întreagă şi casele de locuinţă şi zidurile împrejmuitoare şi turnurile de pază... Şi călugărul... robit de nevoia lucrurilor frumoase, care se desfac din tot ce se vede, se supune unei chemări mai înalte şi întingând pana în aur, în albastru, în roşu, în cerneală cernită, scrie şi zugrăveşte pe vălul tainic al pergamentului luciu..."* ***Rugul Aprins,*** jurnalul monastic publicat de trei ori pe an este tocmai pergamentul luciu pe care maicile acestei mânăstiri aştern cu modestie gândurile lor legate de viaţa de călugăr, de învăţătura Sfintei Scripturi, de învăţăturile Sfinţilor Părinţi. Această publicaţie este trimisă gratis tuturor celor interesaţi.

Fiind obligaţi să cerem suport financiar, nu este un lucru uşor. Noi, călugări fiind, am făgăduit să trăim în sărăcie şi să ducem o viaţă simplă, lipsită de lux. Am fi fericiţi dacă am putea extinde complexul mânăstiresc numai cu lucrul mâinilor noastre, nu avem însă suficient timp şi ajutor pentru acest lucru. Suntem deci puşi în situaţia de a trebui să cerem ajutor în afară. Ajutorul dumneavoastră ne este preţios şi fără de el nu putem realiza planul nostru de dezvoltare al unui centru spiritual şi cultural pe aceste meleaguri.

Avem încredere în generozitatea dumneavoastră, dar în acelaşi timp vă rugăm să nu credeţi că numai contribuţiile mari au valoare. Aşa cum Domnul Iisus a primit contribuţia modestă a văduvei sărace - dăruită însă cu dragoste şi generozitate - aşa şi noi apreciem contribuţia dumneavoastră, indiferent cât de modestă. Dumnezeu binecuvântează şi răsplăteşte înmulţit ceea ce este dat cu dragoste.

Vă invităm să ne vizitaţi şi să participaţi la slujbele noastre care au loc zilnic la orele 7.00 a.m., 5.00 p.m. şi 10.00 p.m. Sfânta Liturghie este oficiată Miercurea la ora 8.00 a.m., Sâmbăta la ora 9.00 a.m. şi Duminica la ora 10.00 a.m. În fiecare Sâmbătă seara şi ajun de sărbătoare la ora 6.00 p.m. se fac slujbe de priveghere. Hramul mânăstirii are loc la 15 August al fiecărui an. Pentru orarul liturgic al sărbătorilor de Crăciun şi Paşte vă rugăm să ne telefonaţi.

Donaţiile dumneavoastră, care sunt scutite de taxe, pot fi făcute în memoria celor dragi, plecaţi dintre noi, sau pentru sănătatea şi prosperitatea celor vii. Vă rugăm adresaţi cecul sau mandatul poştal (money order): ***Holy Dormition Monastery - Building Fund,*** trimis pe adresa: Holy Dormition Monastery, 3389 Rives Eaton Road, Rives Junction, Michigan, U.S.A. 49277. (Tel/Fax: (517) 569 - 2873).

FARA ARMÂNEASCĂ

EVOLUŢIA CONTEMPORANĂ A VIEŢII PASTORALE LA AROMÂNII DIN MUNŢII PINDULUI

-III-

ULTIMII TRANSHUMANŢI DIN EUROPA

Vasile TEGA

Satele din Pindul septentrional, aşezate la o mare altitudine, pustii în timpul iernii, primesc în cursul anotimpului frumos, nu numai pe păstori cu turmele lor, care constituie de altfel un grup social pe cât de omogen pe atât de viguros, ci şi numeroşi negustori, artizani şi vilegiaturişti. Celulă socială cu o structură solidă, aceste aşezări din Pind sunt totuşi foarte deschise lumii exterioare. Datorită acestui fapt, mişcările pastorale se transformă ca urmare a micşorării păşunilor de iarnă, a stabilirii crescătorilor de vite la câmp, şi constituie un tip original de migraţiune, unic în Europa în prezent, intermediară între transhumanţa din Mediterana occidentală şi seminomadismul din Asia Mică.

Din această categorie de sate fac parte următoarele centre aromâneşti: Samarina, Perivoli, Avdela şi Smixi.

Iată un cântec popular în care se exprimă bucuria locuitorilor acestor sate de a urca la munte:

Bate cuclu ş' pul'i tuţ
fug Armâ'nili nsus tu munţ,
un-spri-un ţi l'ea haraua
l'i-zilipsesc tută durieaua.
Deade iarba cu lilice
*es fumel'ile sus n **Smixe**.*
Deade iarba şi 'tindilina
*es fumel'ile **Samarina**.*
Muşeaţ munţâ şi-pascu oile
*es fumel'ile **Perivole**.*
Loclu an'iurzeaşte canelă
*es fumel'ile nsus la **Avdelă**.*
Deade iarba, ştirigoanea
gioacă ml'erile la Buboanea.

(Cântă cucul şi păsările toate,
pleacă Aromânii sus, la munte,
un-după-un te ia bucuria (= o plăcere)
îi jinduieşte lumea întreagă.
Răsări iarba cu flori -
*ies familiile sus, la **Smixi**.*
Răsări iarba şi sulfina -
*ies familiile la **Samarina**.*
Frumoşi munţi îşi pasc oile -
*ies familiile la **Perivole**.*
Pământul miroase a scorţişoară -
*ies familiile sus, la **Avdela**.*
Răsări iarba, şteregoaia -
femeile dansează la Buboanea.)

Vorbind despre locuitorii acestor patru sate, **Assimina Stavron** (***Tissus Valaques du Pinde***, Paris, 1982) spune: *"Este vorba de crescători de vite transhumanţi care urmează până în zilele noastre ritmul vieţii strămoşilor lor. În ciuda invaziei civilizaţiei burgheze până în regiunile cele mai îndepărtate, a dorinţei de a se instrui şi a frecventa instituţiile de învăţământ superior, Aromânii nu rup uşor legăturile între ei şi tradiţiile lor populare. Ei îşi iubesc cu pasiune regiunea lor natală, şi ceea ce este şi mai important, ei se consideră totdeauna drept oieri transhumanţi."*

"Ei îşi păstrează viaţa lor tradiţională, obiceiurile şi datinile lor şi ceea ce este şi mai important este faptul că trecerea lor prin oraşe nu i-a atins în mare măsură. Chiar şi tinerii joacă încă un rol organic, deşi limitat din punct de vedere cronologic, în societatea aromână. Alături de ei, există un număr important de Aromâni instalaţi în marile oraşe care-şi adoră regiunea natală şi care urcă în satele lor ca să-şi petrecă lunile de vară."

"Oamenii sunt în general inteligenţi, muncitori, perseverenţi, şi, fapt surprinzător, numărul tinerilor instruiţi, posedând o diplomă sau frecventând instituţii de învăţământ superior este foarte mare. Cu toate acestea, aceşti tineri şi tinere, fără deosebire, respectă tradiţiile ancestrale. Astfel, am avut ocazia să văd tinere cu diplome universitare, executând munci tradiţionale, obositoare şi puţin agreabile, ca de exemplu spălatul şi scărmănatul lânii".

Caracteristica principală a acestor comunităţi de munte este aceea de a fi sezoniere. Populaţia lor este compusă dintr'un nucleu central de oieri transhumanţi, prezenţi la munte din Iunie până în Septembrie. În jurul acestui nucleu se găseşte un grup de negustori şi de meseriaşi, care procură păstorilor şi proprietarilor de turme serviciile indispensabile. Dar aceşti comercianţi şi meşteşugari trăiesc de asemenea de pe urma prezenţei în toiul verii a unui număr considerabil de vilegiaturişti, veniţi în deosebi pentru sărbătorile dela 15 August.

Conform informaţiilor obţinute din registrul fiscal, care serveşte la stabilirea impozitului comunal asupra turmelor, există la Samarina 172 de familii de proprietari de turme, transhumanţi, la care se adaugă încă 30 de familii care urcă cu turmele lor, fără însă a fi înscrise în registrul comunei. Smixi numără 43 proprietari de turme, Avdela 100, iar Perivoli 80. Există deci în aceste patru sate aproape 420 de turme care pasc în fiecare vară pe păşunile Pindului. Păstorii şi proprietarii de turme constituie însuşi sufletul acestore sate de munte (**M. Sivignon, *Les pasteurs du Pinde, septentrional, Revue de géographie de Lyon***, vol.43).

Locurile pentru iernat sunt aceleaşi de foarte mulţi ani. În ce priveşte Sanmarina, dispunem de studiul lui **Wace** şi **Thomson** (***The Nomads of the Balkans***, Londra, 1914): există o concordanţă aproape totală între indicaţiile lor şi situaţia prezentă.

Sărmăniaţii iernează aproape în totalitatea lor în Tesalia, cel mai mare număr instalându-se în împrejurimile oraşelor Larisa, Târnova, Elasona şi Calabaca. Celelalte trei sate vecine coboară de asemenea în Tesalia. Majoritatea locuitorilor din Smixi se instalează la Târnova şi în satele vecine. Tot la Târnova coboară două treimi din locuitoriiAvdelei, restul preferând împrejurimile oraşului Larisa. Perivoliaţii dau dovadă de mai multă varietate în alegerea locurilor de iernat: cea mai mare parte se duce la Veleştin şi în comunele din împrejurimi, iar restul la Târnova şi Larisa.

Urcarea turmelor la munte se face încă, în majoritatea cazurilor, pe jos, acestea fiind însoţite numai de păstori, în timp ce familiile lor, femei, copii şi bătrâni, vin mai târziu, în maşini.

Popasurile zilnice sunt de câte patru sau cinci ore, deoarece oile trebue să aibă timpul necesar să se hrănească, să nu se epuizeze prea mult şi să fie mulse. Din această cauză, suirea durează dela zece la cincisprezece zile, pentru a ajunge dela Larisa la Samarina. În această perioadă, oile sunt mulse de două ori pe zi, iar laptele este vândut unor comercianţi care însoţesc pe păstori şi care-l desfac în localităţile pe unde trec.

La 29 Mai, toţi sărmăniaţii se regrupează la Padea Mşată, trecătoare care le permite accesul pe versantul ionian, de unde, pentru prima dată, se poate zări Samarina. Ultima etapă este efectuată în comun şi intrarea solemnă în sat are loc în ziua următoare. De acum înainte îşi regăsesc păşunile de vară. De altfel, la această dată ele nu pot urca prea sus, deoarece zăpada este încă abundentă pe povârnişurile muntelui Smolca, ca şi pe ale celorlalţi munţi, care pretudindeni depăşesc înălţimea de 2.000 de metri. Ea se va topi progresiv, dar va mai dăinui până în August, în mici căldări glaciare.

După primele zile ale instalării, când se deschid casele, se tund oile, începe activitatea obişnuită a păstorului. Fiecare are în grija sa aproape o sută de oi. Munca cea mai importantă este mulsul, care are loc chiar pe terenul de păşunat, într'un loc împrejmuit, unde vitele sunt conduse dimineaţa şi seara. Această intensă activitate nu durează decât până la 10 Iulie, după care mulsul se face numai o dată pe zi. La muls, păstorul este ajutat fie de un alt păstor salariat, ori de fiul proprietarului sau chiar de proprietar însuşi, care de obicei vine la stână cu un catâr pentru a lua laptele şi a-l transporta în comună, unde-l vinde unor brânzari.

Mulsul este în mod practic singura sarcină importantă, întrucât fabricarea brânzei este încredinţată aproape totdeauna brânzarului satului, care urcă şi coboară cu turmele.

Numai proprietarii de turme foarte mari fabrică ei înşişi brânza, deoarece numai ei pot dispune de o cantitate de lapte suficientă pentru a justifica instalarea a ceea ce Aromânii numesc *"o strungă"*. Brânza produsă este aproape exclusiv o varietate de caşcaval, chefalotiri, o brânză coaptă, foarte asemănătoare cu parmezanul, a cărei fabricare necesită numai un minim de utilaj şi un cuptor pentru copt.

Aceste instalaţii constituie marca puterii celnicului, cuvânt care indică marele proprietar de turme, dar care exprimă de asemenea autoritatea şi consideraţia socială care derivă din ea. Primarul comunei este adesea un celnic sau cel puţin un celnic va figura totdeauna în consiliul comunal. Celnicul poate să ofere de lucru la zeci de familii de păstori. Există o netă diferenţă între situaţia sa şi aceea a păstorului, deşi acest fapt nu-i perceptibil în modul lor de viaţă: aceeaşi cumpătare, aceeaşi îmbrăcăminte din stofă de lână, de culoare albastră închisă, acelaşi cârlig de care nu se separă niciodată.

Începutul lui Octombrie înseamnă pentru toată lumea pregătirea în vederea plecării. Coborârea este eşalonată în timp, contrar urcării, data acesteia depinzând de situatia păşunilor: ea variază deci dela un an la altul în funcţie de climă. Totusi, în curând satul se goleşte; secretarii primăriilor îşi strâng dosarele şi o pornesc spre Elasona, Târnova sau Veleştin, depinzând de fiecare sat. Învăţătorul închide şcoala: şcolile aici sunt de fapt şcoli de vară, practicând deci şi ele transhumanţa. Paznicul satului îşi face provizii pentru iarnă; zăpada începe să cadă şi lupii se apropie de sat.

Aromânii sunt tot atât de bine cunoscuţi pentru calităţile lor de a prelucra lâna, cât şi pentru activităţile lor pastorale. De altfel, între ambele activităţi există o strânsă legătură.

Iată ce spune în această privinţă **A. Stavron:** *"Dacă bărbaţii se ocupă de creşterea vitelor, femeile au ca ocupaţie principală - în afara gospodăriei - arta ţesutului. La drept vorbind, pentru societatea aromână, arta ţesutului constituie prelungirea naturală a creşterii vitelor şi ea ocupă după părerea tuturor un loc egal cu acela al oieritului. Fiecare femeie, chiar şi cea mai «necunoscătoare», posedă criterii estetice pentru aprecierea frumuseţii unei opere. La întrebarea «care este ocupaţia oamenilor de aici» răspunsul lor este clar «oieritul şi ţesutul». Această situaţie a determinat crearea unei cooperative de ţesătoare profesionale la Samarina şi Smixi; femeile ies astfel din cadrul unei ocupaţii domestice pentru a pătrunde pe terenul profesional".*

Continuare în pag. 16

-AŞEZĂRILE AROMÂNILOR PINDENI-

Continuare din numărul trecut

Ocupaţia străveche a furchiaţilor a fost creşterea vitelor, având în trecut celnici vestiţi, dar în acelaşi timp mulţi dintre ei s'au înstrăinat în Vlahia, unul dintre aceştia fiind tatăl lui C. Esarcu, iniţiatorul întemeierii preţiosului monument arhitectural din Bucureşti care este Ateneul Român.

Pe versantul estic al Pindului, în judeţul Grebena, se găsesc patru celebre comune aromâneşti, frecvent vizitate în trecut de călători străini. Este vorba de ***Samarina, Avdela, Perivoli*** şi ***Smixi***. Pentru moment le semnalăm numai existenţa, urmând ca în numărul viitor să le acordăm atenţia meritată.

Semnalăm, de asemenea, în treacăt, trei aşezări aromâneşti, în Vestul Zagrebului, locuite de fârşeroţi sedenterizaţi: ***Kriovrisi, Liaskoviţă*** şi ***Migidei***.

La Nord-Estul Aminciului, aşezată la poalele muntelui Ghioni, se află importantul centru aromânesc ***Turia***, înconjurat de satele ***Ameru, Kipurio, Lăbăniţă, Bozovo*** şi ***Velenişte***.

Între Aminciu şi Calabaca găsim un lanţ neîntrerupt de vechi comune aromâneşti, o parte dintre ele fiind aşezate în apropierea râului Pinio: ***Malacaşi, Baltinu, Dzeneradzâ, Struja, Trigon, Ciorani, Burghicu, Cuţufleani*** şi ***Guduvajda***.

Dar cea mai importantă concentrare de sate aromâne în această regiune, cunoscută sub numele de ***Aspropotam*** (Arâulu Albu) se găseşte pe partea superioară a Arâului Albu şi a afluenţilor acestuia: ***Pertuli, Veternicu, Pira, Ndeşli, Hamia, Muciară, Giurgea, Gardiki, Milia, Dragovişti, Viliciani, Koturi, Lepeniţa, Hălichi, Cornu*** şi ***Doliana***.

Menţionând comuna ***Veternicu***, în greceşte Hagiperi, nu pot rezista tentaţiei de a reproduce un foarte interesant text legat de această localitate.

Este vorba de vestitul arheolog francez **Léon Heuzey**, membru al Şcolii franceze din Atena, care în cursul vizitei sale în Tesalia în 1858 a vizitat şi Veternicu: *"... Acest drum ne va duce în curând în importanta comună valahă Veternicu, care prezintă un interes particular deoarece este locul de naştere al faimosului Hagi-Petru, general-şef al forţelor armate greceşti formate dincoace şi dincolo de frontiera turcă, în timpul răscoalei din 1855. Când admiram cu camarazii mei din Atena acest fastuos aghiotant al regelui Oton, splendidul său costum de palicar, umerii largi, pieptul său bombat şi puternica sa statură herculeană, nu ne îndoiam niciodată de faptul că el nu era Grec, dar că era un robust om de munte, de origine aromână, aparţinând triburilor de păstori din Pind. Aşa se explică în acelaşi timp atât aspectul său fizic, precum şi alegerea făcută în persoana sa pentru a comanda trupele care trebuiau să-şi găsească sprijinul lor principal în această barieră muntoasă."*

Dela ***Hălichi*** sau ***Gardichi*** se poate ajunge uşor, pe jos, traversând muntele Kakardiţa, în celebrele comune aromâneşti ***Săracu*** şi ***Călarlu***, care împreună cu ***Maţuchi*** şi ***Paliohori***, reprezintă extremitatea sud-vestică a Pindului locuit de Aromâni. Este vorba de târguşoare care au jucat un rol preponderent în viaţa economică şi politică a regiunii în trecut. Au excelat în prelucrarea metalelor preţioase.

Călarlu a fost patria celebrului numismat P. Lambru, a fiului acestuia Spiru, savant, publicist, poet şi fost prim ministru al Greciei, precum şi a lui Sava Paşa, ministrul de externe al Turciei în 1880, în timp ce Săracu a dat pe marii poeţi Zalocosta şio Cristali, precum şi pe primul prim ministru care l-a avut Grecia după ce şi-a câpătat independenţa în 1827, Ioan Coletti, considerat ca întemeietorul Greciei moderne.

Vom termina aceste câteva consideraţii asupra acestor aşezări din Pind, cu unele observaţii ale unui bun cunoscător al regiunii: *"Călarlu este cocoţat în mod superb deasupra părţii sudice a râului Kalaritikos. Una dintre cele mai sudice aşezări ale Aromânilor din Pind, acest sat aproape gol în zilele noastre, a fost un veritabil El-Dorado până la finele secolului trecut. Faima şi bogăţia erau bazate pe specializarea sa în prelucrarea aurului şi a argintului, şi chiar în zilele noastre cei mai mulţi giuvaergii din Ianina sunt originari din Călarlu, aşa cum este de altfel şi Bulgari, unul dintre cei mai celebri bijutieri contemporani din lume"* (**M. Ellingham**, p.288).

La capătul acestui rapid voiaj prin aşezările aromâneşti din Pind, credem că dacă o constatare s'ar impune, ar fi aceea că, în ciuda hemoragiei şi a pierderilor lingvistice suferite de Aromâni în ultimele două secole, povârnişurile prăpăstioase ale Pindului, cât şi văile încântătoare ale râurilor acestuia gem încă sub povara aşezărilor aromâneşti.

MARILE PUTERI ŞI ROMÂNIA

- 1856 - 1947 -

- IV -

Prof. Nicolae CIACHIR

Recapitulând, în urma celor două telegrame, trimise dela marele Duce Nicolae, care cerea insistent cooperarea întregii armate române, Plevna a capitulat la 28 Noembrie 1877. Ea i-a costat pe Turci, 6.000 morţi şi răniţi, 77 tunuri capturate şi 34.000 prizonieri, în frunte cu muşirul (mareşalul) Osman Paşa. Căderea Plevnei a avut un răsunet enorm atât pe front, cât şi în Rusia, România, Bulgaria, Serbia, Grecia etc. Cucerirea Plevnei a fost sărbătorită în România pe tot cuprinsul ţării (*Memoriile regelui Carol*, vol.XII, p.12)

Armata rusă urma să înainteze spre Adrianopol, armata română să neutralizeze cetăţile Vidin şi Belogradgik, iar Serbia reintra în război la 2 Decembrie 1877.

Guvernul otoman aflat în faţa unui dezastru militar, cere armistiţiu, care a fost semnat la 19 Ianuarie 1878, la Kazanlâk. Prinţul Carol se adresa la 10 Ianuarie 1878, marelui Duce Nicolae, comandantul şef al trupelor ruseşti din Peninsula Balcanică, rugându-l ca şi România, care a contribuit la război, să participe la tratativele de armistiţiu (Arh.St.Buc., fond Casa Regală, dos. 16 (1877), f.133).

Între timp, Austro-Ungaria cerea convocarea unui Congres european, ca să diminueze din pretenţiile ruseşti, iar Marea Britanie, prin Disraeli, să pătrundă flota engleză în Strâmtori, iar regina Victoria, să preia titlul de împărăteasă a Indiei (W. Miller, *The Ottoman Empire and its successors*. 1801-1922, Cambridge, 1923, p.378).

Istoricul englez A.J.P. Taylor, aminteşte că Anglia ar fi început războiul cu Rusia, dar n'avea trupe suficiente să ducă un război pe uscat şi căuta ca aliat Austro-Ungaria, dar aceasta se eschiva dela un răspuns precis, socotind că înţelegerea cu Rusia i-ar aduce avantaje mai mari.

În acest context, Ruşii iscălesc la 19 Februarie / 3 Martie 1878, la San Stefano, tratatul de pace cu Otomanii, iar delegaţii României, Serbiei şi Muntenegrului, ţinuţi în anticamera Congresului.

Istoricul rus Serghei Tatişcev preciza că tratatul dela San Stefano a schimbat radical harta politică a Peninsulei Balcanice, lăsând Turciei în Sud-Estul Europei *"doar Constantinopolul, Adrianopolul, Salonicul şi provinciile Epir, Tesalia, Albania, Bosnia şi Herţegovina"* (*S. Tatişcev, Imperator Alexander II. Ego jizni i ţarstvovanjie*, Petersburg 1903, p.442).

Tratatul semnat prevedea recunoaşterea independenţei României, Serbiei şi Muntenegrului şi crearea unui mare principat autonom al Bulgariei, cu ieşire la Marea Neagră şi la Marea Egee.

România şi Serbia, deşi independente, erau profund nemulţumite, mai ales ţara noastră, căreia i se lua Sudul Basarabiei, deşi Convenţia româno-rusă parafată de ţar, prevedea integritatea teritoriului.

Pentru Grecia, crearea unei Bulgarii mari şi includerea în aceasta a Macedoniei, echivala cu o catastrofă, tot atât de mare ca desfiinţarea Imperiului Bizantin în 1453 (**Evangelos Kofos**, *Greece and the eastern crisis 1875-1878*, Thessaloniki, 1975, p.191).

Diplomatul rus Ignatiev, argumenta în memoriile sale că scopul ieşirii Bulgariei la Marea Egee era motivat de faptul că: *"o Bulgarie comercială nu se putea dezvolta niciodată fără ieşirea la această mare"* (**N.P.-Ignatiev**, San Stefano, Petersburg, 1915, p.97), dar tocmai această ieşire a indispus Marea Britanie, căci o flotă rusă prezentă în porturile prietene bulgăreşti, periclita situaţia Angliei în Mediterana răsăriteană. Tratatul a indispus la culme Austro-Ungaria, care nu primise spre administrare Bosnia şi Herţegovina, aşa cum stipula Convenţia secretă rusă-austriacă dela Buda-Pesta din 15 Ianuarie 1877.

Marile puteri se agită şi cer revizuirea tratatului dela San Stefano prin convocarea unui Congres European.

La 16/28 Martie 1878, Mihail Kogălniceanu, Ministrul Afacerilor Externe, cerea printr'o notă circulară adresată agenţilor diplomatici români din străinătate ca aceştia să protesteze împotriva hotărârilor tratatului dela San Stefano *"...dispunând de noi fără noi şi împotriva noastră, guvernul şi naţiunea l-au declarat din capul locului lipsit de orice valoare obligatorie pentru România"* (Doc. oficiale. Din corespondenţa diplomatică (1878-1880), Bucureşti, 1880, p.130).

În aceeaşi zi, agentul diplomatic român acreditat la Belgrad, arăta guvernului sârb clauzele cu care România nu era de acord şi cerea o coordonare comună a acţiunilor (Arhiv. Inst. ist. Beograd, Sign.XXII/2 doc. 173).

Marile puteri considerau doleanţele Românilor, Sârbilor şi Grecilor, cu totul minore, socotind că îndepărtarea Bulgariei de Marea Egee, ar limita pretenţiile Rusiei spre Mediterana răsăriteană. Numai în parlamentul italian, glasurile deputaţilor Pandolfi, Micelli şi Cavallotti, au cerut satisfacerea intereselor româneşti (**R.V. Bossy**, *Politica externă a României între anii 1873-1880, privită dela Agenţia diplomatică din Roma*, Buc., 1928, p.70). Rusia a acceptat ca la Berlin în vara anului 1878, să se ţină un Congres, al marilor puteri, care să revizuiască tratatul dela San Stefano, iar României, Serbiei şi Greciei să participe cu vot consultativ şi într'una din şedinţe să-şi expună doleanţele. Iranul a trimis şi el o delegaţie pentru a-şi exprima doleanţele (*Diplomaticeski slovar*, Moscova, 1971, p.200).

Subtitlul diplomat sârb, Jovan Risticim aflat la Berlin, făcea următoarea remarcă: în lume s'au ţinut multe congrese şi de fiecare dată se ştia ce urămreau: principiul legitimităţii, al recunoaşterii naţionalităţilor, etc. Numai felul în care se desfăşoară Congresul dela Berlin nu se poate spune ce principiu urmăreşte, ci doar faptul că marile puteri caută să profite cât mai mult pe seama celor mai mici, iar cele puternice pe seama celor slabe (**Iovan Ristici**), *Diplomatska istorija Srbije*... tom.II, p.231).

Congresul nu s'a oprit prea mult asupra problemelor româneşti. Având în vedere aportul militar al ţării noastre, toţi delegaţii, inclusiv ai Turciei, au fost de acord cu recunoaşterea independenţei de stat. Dar această recunoaştere, era condiţionată de două clauze: înlăturarea discriminărilor confesionale (art.44, vorba de împropietărirea Israeliţilor) şi cedarea către Rusia, a Sudului Basarabiei, hotarul stabilindu-se pe talvegul braţului Chilia. În schimb i se oferea Dobrogea cu Delta Dunării (art.45 şi 46). Bismarck a accentuat, că această mică fâşie de pământ (Sudul Basarabiei), contează extrem de puţin pentru marele Imperiu Rus, însă nu trebue supărat prea mult ţarul, care ţine la acest lucru, adică la anularea clauzelor umilitoare pentru Rusia, ale Congresului dela Paris din 1856. Franţa, ca să nu supere Rusia, n'a îndrăznit să susţină doleanţele româneşti, dar în acelaşi timp, ca să nu-şi piardă popularitatea printre Români, a cerut ca Dobrogea românească să se întindă dincolo de Silistra, până la Kavarna. Pe poziţii similare şi urmărind acelaşi scop s'a situat şi Corti, delegatul Italiei. (*Documents diplomatiques français*, I, p. a II-a, p.350 şi urm.)

Congresul dela Berlin a constituit un insucces al dilomaţiei ţariste, în sensul că a redat Macedonia Imperiului Otoman, a împărţit Bulgaria în două şi a dat spre administrare Bosnia şi Herţegovina, Austro-Ungariei.

Disraeli a considerat tratatul dela Berlin, ca triumful politicii sale. El declara cinic în Camera Lorzilor că *"a întors sultanului 30.000 de mile pătrate engleze din pământul cel mai fertil şi populat cu locuitorii cei mai harnici, cei mai bogaţi, mai talentaţi şi mai credincioşi supuşi ai sultanului"*. Dar nu spunea nici un cuvânt, că în urma acestei tranzacţii au primit insula Cipru. De fapt, politica balcanică a Marii Britanii a fost determinată de numeroşi factori, care depăşeau cu mult sfera zonei respective. Lupta pentru supremaţie în Mediterană, în Africa şi pentru drumul de acces spre Indii. Astfel Englezii nu sprijineau doleanţele popoarelor balcanice, ci integritatea Imperiului Otoman. Unul din marii istorici englezi, G.M. Trevelyan, tradus-şi în limba română, scria că păcat că Anglia n'a insistat la Berlin, ca Macedonia să fie pusă sub cârmuirea unui guvern creştin, care să asigure o bună guvernare şi bănuim că cel puţin un asemenea aranjament ar fi putut îmblânzi ferocitatea patimilor naţionale dezlănţuite în arena balcanică în secolul al XX-lea (**G.M. Trevelyan**, *Istoria ilustrată a Angliei*, ed. română, Buc.1975, p.773).

Un alt istoric englez, A.P.J. Taylor, afirmă că Congresul dela Berlin, chiar dacă a avut rezultate negative pentru Rusia, n'a constituit triumful deplin al Austro-Ungariei sau chiar al Angliei. Macedonia şi Bosnia purtau germenii viitoarelor catastrofe. Problema Macedoniei a atras atenţia diplomaţiei europene timp de o generaţie, apoi a dus la dezlănţuirea războaielor balcanice. Criza bosniacă din 1908 a răbufnit în 1914, fiind pretextul Primului Război Mondial, război care a dus la dispariţia Imperiului Habsburgic.

România a fost neîndreptăţită, smulgându-i-se Sudul Basarabiei (Ismail, Cahul şi Bolgrad), dar câştigarea independenţei de stat, însemna egalitate juridică cu toate statele suverane, creindu-se condiţii mai favorabile pentru întregirea naţională.

Integrarea Dobrogei la statul român, aflată sub directă stăpânire otomană din 1417, a oferit populaţiei române, care forma majoritatea locuitorilor acestei provincii, să se dezvolte mai bine. N. Iorga, formula concluzia, că din cele mai vechi timpuri, fenomenul de transhumanţă practicat neîntrerupt spre aceste locuri a reimprospătat în permanenţă spiritul de viaţă românească, făcând din Valahi elementul autohton cel mai numeros şi dinamic (**N. Iorga**, *Cele trei Dobrogi pe care le-am găsit. Sate şi oameni din Dobrogea românească în 1859*, în *"Analele Dobrogei"*, 1922).

La 6 Noembrie 1878, Consiliul de Miniştri a aprobat comisia pentru luarea în stăpânire a Dobrogei (Arh. MAE, vol. CI, dos.71, D.4, 1878, f.11).

La 18 Noembrie 1878, Nicolae Catargi, telegrafia din Tulcea că în oraş a sosit armata română în frunte cu generalul Anghelescu; ea a fost primită la debarcader, de o numeroasă populaţie cu mult entuziasm. Apoi armata a defilat pe strada Babaci *"cu steagurile împodobite de cununi oferite de damele din Tulcea, cu strigări de urări ale populaţiunei:"* (Arh. MAE, dos. 71, D.4,1878, f.356).

Din punct de vedere administrativ, teritoriul Dobrogei a fost împărţit iniţial în 3 judeţe, în fruntea fiecăruia era câte un prefect. Prefectul de Constanţa, raporta ataşamentul populaţiei musulmane din Dobrogea faţă de administraţia română (Arh. St.Buc., fond MAI, dos.223 (1878). Din 37 primari numiţi în judeţul Constanţa, în 1880, 22 erau de origine turcotătară (*Farul Constanţei*, din 17 August 1880).

Unirea Dobrogei cu ţara, cu un teritoriu de 15.623 km, pătraţi şi un litoral de 220 kilometri, constituia un mare câştig din punct de vedere economic şi politic pentru dezvoltarea ulterioară a României. Aici exista şi o cale ferată de 60 kilometri între Cernavodă şi Küstenge (Constanţa). Restabilirea autorităţilor statului român asupra Dobrogei în 1978, este etapa între Unirea din 1859 şi desăvârşirea Unităţii naţionale din 1918.

Continuare în numărul viitor

Pentru a vă ţine la curent cu ultimele ştiri din România, echipa noastră redacţională lucrează fără încetare... Nu rămâneţi în urma timpului... Citiţi lunar

"Cuvântul Românesc"

şi participaţi la viaţa exilului românesc pentru a forma un puternic front de luptă anticomunistă.

ULTIMII TRANSHUMANŢI DIN EUROPA

Urmare din pag. 15

August este luna când sărmănaţii, ca şi de altfel şi locuitorii celorlalte comune, vin să-şi regăsească rudele şi un cadru familial. Numărul lor este greu de evaluat: numai la Samarina se pot număra peste 10.000 de suflete în jurul lui 15 August, sărbătoarea Sf. Marii (Stâ-Mâria Mari), lună în care au loc un şir neîntrerupt de sărbători. Păstorii participă la ele în măsura posibilului. Este momentul când îşi vând mieii rezervaţi pentru aceste sărbători, iar măcelăriile improvizate se înmulţesc. Fiecare familie pune cel puţin un miel la frigare. Se poate spune, fără exagerare, că peste 2.000 de capete de vite sunt sacrificate pentru Sf. Marie, vinul şi uzul din Târnova venind în ajutor.

Importanţa socială a acestor regăsiri este tot atât de însemnată ca şi aspectul său economic pentru comunitate, care-şi recapătă astfel conştiinţa originilor sale şi care găseşte în acelaşi timp ocazia de a-şi întări legăturile familiale.

Faptul cel mai remarcabil în această regiune este menţinerea graiului Aromânilor, existenţa lor în Peninsula Balcanică fiind semnalată încă din secolul al VI-lea după Hristos. Păstorii aromâni din regiunea noastră sunt prin urmare foarte vechi locuitori ai ţării. Dezvoltarea unei mişcări naţionaliste la Aromâni nu a avut loc decât pe la 1867.

Şcoli elementare aromâne au fost fondate atunci în mai multe sate şi apoi şcoli secundare la Ianina, Grebena, Salonic şi Bitolia. În 1905, Aromânii au fost chiar recunoscuţi de către Turci ca formând o naţionalitate aparte sau *"milet"*.

Aromânii şi-au conservat şcolile elementare şi secundare, precum şi bisericile unde slujba era celebrată în limba lor până la război, adică până în 1939. După război, aceste instituţii au primit lovitura de graţie.

În stadiul actual al evoluţiei sale, societatea pastorală prezintă câteva paradoxuri. Este vorba de o lume foarte bine structurată, unde păstrarea limbii merge mână în mână cu practici matrimoniale în care endogamia este regula generală, comunitatea manifestând o vitaliate remarcabilă.

Consideraţiile de mai sus ne îndreptăţesc să ne punem întrebarea asupra viitorului acestor comunităţi, sau mai bine zis, asupra menţinerii unui mod de viaţă tradiţional într'o economie şi într'o societate în plină mutaţie.

În final, în loc de a încerca să categorisim aceste comunităţi de munte din Pind în grupuri determinate, mi se pare mai de grabă de dorit să încercăm a degaja originalitatea profundă a acestora. Aici, mişcările de transhumanţă nu interesează numai păstorii, ci şi comercianţii, meşteşugarii, cooperativa pentru covoare, secretarul primăriei, şcoala şi învăţătorii. Nici aşezarea de iarnă şi nici cea de vară nu poartă marca provizoratului; altădată războaiele de ţesut erau demontate în Octombrie, pentru a fi transportate la şes; în schimb acum Aromânii găsesc că este mult mai comod să aibă două războaie. (**M. Sivignon**, ibid, pp.35-42).

Vasile TEGA

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - *Mihail Eminescu*

PAGINĂ REALIZATĂ DE NICOLAE LUPAN

SPRE CUNOŞTINŢA ROMÂNILOR DIN EXIL

La 20 de ani de activitate unionistă a *"Pro Basarabiei şi Bucovinei"* Mondiale, la Bucureşti, în zilele de 10 şi 11 Iunie 1995, se va ţine un colocviu ştiinţific pe tema Reîntregirii Neamului cu circa 1.000 de participanţi din ţară şi de peste hotare.

În acest sens, îi rugăm pe toţi compatrioţii din străinătate, care pot şi doresc, să participe la acest For cu adevărat naţional. Să participe şi chiar să ia cuvântul, printr'o scurtă comunicare sau la discuţii, pe marginea temelor expuse. Comunicări, deci, şi sugestii care să răspundă la întrebarea: de ce, după 5 ani dela zisa revoluţie din Decembrie '89, nu se face Reîntregirea?

Înscrierile pentru Colocviu se fac în timp cât mai util la adresa: Nicolas LOUPAN, 13 rue des 4 Vents, GARCHES, 92380, France.

Comitetul de organizare

MĂRTURIE

——Vasile VARVARIUC——

Pe data de 1 Aprile 1941, în jurul orei 10, a venit un călăreţ din satul Ropcea şi ne-a anunţat că toată lumea să se adune la Suceveni (mai aproape de graniţă) la un gospodar ce locuieşte la marginea satului şi că de acolo va fi plecarea spre Romănia pe la Fântâna Albă.

Aşadar, au sosit oameni din Carapciu, Suceveni, Prisăcăreni, aducând cu ei trei cruci (prapuri) scoase din biserică.

Eram împreună cu unchiul meu Nicolae Corduban şi aşa am pornit cu toţii spre Suceveni, dar n'am apucat să ieşim din sat că ne-au înconjurat soldaţi călări, care strigau ruseşte la noi, dar noi nu înţelegeam ce spun şi am luat-o la fugă care încotro, prin livezi, prin curţile oamenilor, pe câmp deschis, iar soldaţii au început să tragă în noi.

Mulţi morţi şi răniţi au rămas pe câmp între care şi unchiul Nicolae Corduban, care înainte de a muri mi-a spus să fug cât mai repede şi să merg în sat să spun ce s'a întâmplat să nu păţească şi alţii ce am păţit noi.

Cei ce au fugit înainte şi s'au strecurat prin văi şi şanţuri au fost urmăriţi şi împuşcaţi fără a mai fi somaţi.

Din aceştia au scăpat foarte puţini. Dar şi cei ce au scăpat prin fugă, precum şi rudele lor au fost deportaţi la 13 Iunie 1941 şi nu s'au mai întors din gulagurile Siberiei.

NIVEL DE . . . PRIM-MINISTRU

A doua zi după publicarea în ziarul *"Ţara"* a articolului *"O arătare în vis a premierului Sangheli"* domnul prim-ministru şi-a făcut apariţia în Parlament. Aici a avut loc următoarea discuţie:

"SERGIU MOCANU: - Domnule prim-ministru, săptămâna trecută m-am adresat Cancelariei de Stat, cu rugămintea să-mi prezinte dispoziţia nr.202 din 27 Iunie a Guvernului. Domnul Gusac, ministru secretar de stat, a refuzat să-mi prezinte acest document făcând trimiterea la o dispoziţie orală a Dumneavoastră prin care interziceţi subalternilor să dea vreo informaţie. Întrucât aceasta vine în contradicţie cu legislaţia în vigoare, aşi dori să ne explicaţi ce se întâmplă.

ANDREI SANGHELI: -Bini, eu o si lămuresc, da di şi Tu eşti aşa di ni corect în faţa lumii dor în "Ţara" singur ai scris unu la unu cum îi scris în dispozoţii, însamnî c-o ai.

S.M.: - Domnule prim-ministru, vă rog...

A.S.: - Asculti-mă pi mini.

S.M.: - Domnule prim-ministru, vă rog foarte mult să respectaţi formulele de politeţe.

A.S.: - Iar eu mai spun încî o datî. În "Ţara" mata ai scris di alaltaeri în "Ţara" unu la unu cum îi dispoziţia. Toati documentili, noi am primit aşa hotăriri, dat fiind faptul cî dumneavoastră vreţ toati documentili si li primiţi, nu numai dumneavoastră da şi alţii, toati documentili cari o si fii primiti şi care îs primiţi la Guvern, noi acum am pus oamini special, absolut toati, scoatem copii, li dăm aici în Parlament undi a si spunî, lu Olaru ori cui, ca dumneavoastri si nu mai îmblaţi si luaţ documenti cî vrem noi si li dăm sau nu vrem. Absolut nici un secret nu avem, însî vreau si spun cî eu az îs prim-ministru şi-n Guvern eu răspund di reguli, şi dacî o si vii în ficari zi ficari deputat ş-o si zicî dă-mi acealalti dă-mi ceea ci eu dovidesc sau nu dovidesc, asta nu-i reguli, hai si facim reguli, iaca o si fie nu ştiu la cini aicia undi-i Cancilaria ceea aici, toati documentili li dăm aici, iaca asta-i prima parti.

S.M.: - Domnule prim-ministru, daţi-mi voie să vă întreb ce facem atunci cu legea? Este Constituţia şi Legea despre statutul deputatului care stipulează clar obligaţiunea dumneavoastră de a ne prezenta orice informaţie.

A.S.: - Da, iaca eu vreau si vă uşurez lucru şi si li dau toati în Parlament.

S.M.: - Dar dispoziţia nr.202 era numai la Guvern, şi nicăieri în altă parte. Eu nu am putut s-o obţin.

A.S.: - Dapî di undi Tu ai, dacî era numa acolo?

S.M.: - Domnule prim-ministru, eu v-am rugat şi vă mai rog încă o dată, să respectaţi formulele de politeţe.

A.S.: - Dapî di undi o ai, dacî e o fost numa acolo? Di undi o ai de-i scris-o în "Ţara"?

S.M.: - Nu contează. Eu am vrut să am originalul.

DUMITRU MOŢPAN (preşedinte-adjunct al Parlamentului dela Chişinău):

- Domnu Mocanu, eu vă rog domnu prim-ministru, terminaţ, vă rog polemica întri doi. Eu pot faci, eu pot supliment la ceea ce dumneavoastri aţ vorbit şî vă spun, în primu rând, afarî di dispoziţia zero două suti cît o numiţ, eu singur nu ştiu ci conţinut are e, cu păreri di rău n-am citit "Ţara", cu adivărat aşa, dacî vrei sî afli ceva, un document, în "Ţara" îl găseşti, la Guvern şi-n Parlament, fiicari dispoziţie a Guvernului, documentili sînt prezentati în Parlament, trec pi la un şir de demnitari, şi spunim, undi îi şi semnezi cî s-au făcut cunoscut cu textu, restu ele sînt toati la Cancelaria noastră, ari dreptu orici deputat sî vă duceţi sî vă luaţi, şi videţ şi esti acolo, mai diparti sî terminăm cu solicitarea la problemi... etc, etc."

Pentru conformitate,
"Ţara" - publicaţie săptămânală a Frontului Popular dela Chişinău din 29. II. '94.

Notă: Orice comentariu ar fi de prisos. Mă întreb doar: Dacă Basarabia este un stat, cum pretind impostorii dela Chişinău, cât mai poate fi tolerată, din punct de vedere penal, imbecilitatea injurioasă şi defăimătoare a unor agramaţi sus-puşi la adresa limbii oficiale a statului-fantomă pe care îl guvernează cu neobrăzare. Mai mult, cum pot admite aşa ceva cele două academii de ştiinţe *"frăţeşti"* dela Chişinău şi Bucureşti, institutele lor de limbă şi literatură română, miile de savanţi, scriitori, ziarişti, jurişti, profesori de limbă de pe cele două maluri ale Prutului?!

Aştept sugestii din partea cititorilor la adresa: 13 Rue des 4 Vents 92.380 Garches, France.

Nicolae LUPAN

O NOUĂ TRĂDARE A INTERESELOR NAŢIONALE ÎN BASARABIA

——Nicolae D.RUSU——

Basarabia, Bucovina de Nord şi Ţinutul Herţei sunt din cele mai vechi timpuri pământ românesc şi nimeni nu are dreptul să-l înstrăineze: atâta timp cât nu sunt încă una cu restul ţării se cheamă că sunt ocupaţie.

Ocupaţia poate fi directă (Nordul şi Sudul Basarabiei) sau indirectă, prin marionete străine de interesele ţării (restul Basarabiei, cunoscut sub numele de *"Republica Moldova"*). Aceste marionete, foşti conducători comunişti, având în faţă exemplul Germaniei s'au prefăcut mai întâi că ar vrea şi ei reîntregirea ţării, dar nu aşa dintr'o dată, ci pe etape. Tot poporul a fost alături de ei, închipuindu-şi că vorbesc sincer. Încet, încet, însă, adevăraţii unionişti cinstiţi au fost înlăturaţi din guvern şi posturile de conducere şi înlocuiţi cu elemente fripturiste, oportuniste, insensibile la durerea neamului şi oştile cauzei reîntregirii. Spun reîntregirii, fiindcă unirea a fost odată pecetluită în 1918. Cel mai vinovat de ceea ce se petrece astăzi în *"Republica Moldova"* este însuşi Preşedintele ei, Mircea Snegur, care nu avea altă datorie decât una singură: să iubească poporul român din ambele părţi ale Prutului mai mult decât orice pe lume: încununarea acestei iubiri ar fi fost desigur reîntregirea ţării, în concordanţă vitală cu restul intereselor României.

În loc de aceasta, a numit ca prim-ministru pe Andrei Sangheli (găgăuţ) iar preşedintele parlamentului este acum Piotr Lucinski, ambii antiunionişti. Mai mult, anti-românismul a fost ridicat la Chişinău la rangul de politică de Stat. Imnul naţional *"Deşteaptă-te Române"* a fost înlocuit, iar însăşi limba română a fost rebotezată (în ciuda opoziţiei Academiei de Ştiinţe din *"R. Moldova"*) drept limbă moldovenească; ar mai rămâne ca oficialităţile dintre cele două state româneşti să discute prin interpret româno-moldovenesc pentru ca să ne facem de râs în faţa străinilor, încă un mileniu de acum încolo. Trist şi mai ales penibil.

De curând, Marco Bela, preşedintele U.D.M.R. s'a întors dintr'o vizită la Chişinău unde a avut întrevederi cu Andrei Sangheli. F.D.C.D. a refuzat să primească această delegaţie pe motiv că este ostilă intereselor poporului român. Într'adevăr, într'un Comunicat reprodus de presa română se spune că liderii U.D.M.R. ar fi susţinut în timpul vizitei la Chişinău ideea Moldovei mari prin anexarea unei părţi a Estului României; dacă aşa stau lucrurile şi există o asemenea dovadă, acest partid alcătuit pe baze etnice şi nu pe criterii politice, trebue imediat desfiinţat, fiind împotriva intereselor vitale ale poporului român, partid pus în slujba unei alte puteri. Şi c'un astfel de partid cochetează cei dela Chişinău despre soarta României.

La 23 Decembrie 1994 fracţiunile parlamentare ale P.D.A.M., Partidul Socialist şi Edinstvo, au adoptat cu 68 de voturi legea privind statutul juridic al Gagauz-Yeri-Gagauzia. Prin acest act, contrar intereselor Moldovei şi în general ale României, au fost puse bazele dezmembrării teritoriale ale *"Republicii Moldova"*, fiind satisfăcute pretenţiile regimului separatist dela Comrat. Unui grup etnic de cca. 125.000 de locuitori reprezentând 2,5% din populaţia ţării - grup de Turci trecuţi la creştinism colonizat de ţarismul rus acum un secol şi ceva în Basarabia, i s'au acordat mai mult de 10% din teritoriul *"R. Moldova"*. Astfel, minoritatea turcă are mai multe privilegii politice: drept de a avea organ legislativ, drept de a-şi croi frontiere în interiorul statului şi de a-şi administra în exclusivitate acest teritoriu. Dar ceea ce contează cel mai mult, aş spune vital pentru viitor, are dreptul la *"autodeterminare externă"* în cazul în care populaţia *"R. Moldova"* îşi va restabili unitatea naţională.

Adaptarea acestei legi, ascunde raţiuni strict politice contrare intereselor *"R. Moldova"* şi constituie un atentat la unitatea statului român, potrivnică aspiraţiilor legitime, normale şi sacre de independenţă, unitate şi libertate a neamului nostru.

Este un act iresponsabil de trădare şi abandonare a populaţiei româneşti din ţinut, de vânzare a pământurilor străbune.

Renaşterea naţionalismului şi tendinţa Rusiei de a-şi redobândi statutul de mare putere mondială sunt vizibile de mai mult timp.

Singura independenţă posibilă pentru *"R. Moldova"* este cea care ar putea fi dată de apropierea de România şi de structurile europene. Şi asta dacă se grăbeşte, înainte ca Rusia să poată din nou să pună stăpânire pe ea.

Coşmarul Moldovei este armata a 14-a rusă, staţionată pe teritoriul său, care prin reunificarea cu România retragerea sa s'ar putea negocia de un stat românesc întărit, care să opteze ferm pentru întregirea în structurile europene şi în NATO.

Bunul Dumnezeu să aibă milă şi să apere neamul românesc şi să ne ajute să ne reîntregim ţara.

LUNA BUCOVINEI

——Gellu CARAZA——

La 76 de ani dela reunirea Bucovinei cu patriamamă, Filiala Bucureşti a *"Societăţii pentru Cultură şi Literatură Română în Bucovina"* a lansat de una singură un program de solemnităţi şi simpozioane.

Toate bune şi la locul lor. Grupuri restrâne de invitaţi dela Cernăuţi şi o pleiadă de bătrâni dela Bucureşti au audiat conferinţe şi-au depănat amintiri, poate şi dureri.

Or, numai atâta putem face Domnule Profesor George Muntean?

Da, aveţi dreptate! Nu putem face mai mult, căci fiecare avem reduta noastră pe care o apărăm cu tunurile dela Navarin.

La acest timp în Nordul Bucovinei autorităţile locale nu respectă nici pe departe legile privind dreptul la învăţământ al Românilor. Şcolile româneşti din Nordul Bucovinei, Herţa, Transcarpatia şi din Basarabia de Sud sunt ţinute în greutăţi şi dezorganizate chiar. Nu există cele mai elementare condiţii de instruire în limba maternă; manuale şi literatură şcolară, programe de învăţământ, cadre didactice.

Elevii, studenţii şi doctoranzii români din Ucraina, care studiază în România, nu au un viitor asigurat, pentrucă nu există o legislaţie ucraineană care să recunoască diplomele româneşti.

Procesul de ucrainizare al Românilor din Nordul Bucovinei, Basarabiei de Sud şi Ţinutul Herţei merge spre culmi. Ca exemplu putem lua şi şcolile româneşti din zisa Transcarpatie.

Deci am avea ce face, Domnule Preşedinte George Muntean. Dar înainte de toate ar trebui să înceteze bubuiturile tunurilor dela Navarin şi să facem front comun întru salvarea românismului din teritoriile ocupate.

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

REVELIONUL '95 LA "CÂMPUL ROMÂNESC"

Conform obiceiului străbun, Anul Nou este întâmpinat cu cântec şi voie bună, cu mese îmbelşugate şi cu noi speranţe de prosperitate în viitor.

Ca şi în iernile precedente şi anul acesta Asociaţia Culturală Română din Hamilton a organizat şi a găzduit petrecerea Revelionului la Câmpul Românesc.

Dar de această dată, Anul Nou a adus cu el şi ceva deosebit - multe vlăstare tinere - fapt ce dă speranţe celor vârstnici că viitorul asociaţiei şi ideea de românism sunt asigurate şi împrospătate de suflu tânăr, entuziast. Spre deosebire de petrecerile anterioare, media de vârstă a invitaţilor, precum şi a celor care au ajutat la organizarea şi buna desfăşurare a banchetului a fost între 30-35 ani.

Împodobită în straie de sărbătoare, cu ghirlande de brad, cu beculeţe colorate şi panglicuţe roşii, sala dela Câmpul Românesc îşi aştepta oaspeţii. Invitaţii au început să curgă valuri, valuri, astfel că pe la ora 9.00 sala gemea de lume.

Banchetul a fost deschis, cu un program de café-concert de către formaţia *Nimbus* - din Piteşti - special invitată pentru acest eveniment. Tradiţionalele bucate româneşti (piftie, icre, brânză, măsline, salata à la boeuf etc.) au început să se adune sub privirile pofticioase ale mesenilor.

Conversaţiile, glumele şi plăcerea revederii au făcut ca timpul să zboare pe nesimţite şi iată că ora 12 a sosit. Şi am păşit cu toţii în Noul an 1995.

Pe fundalul muzical al cântecului *"Mulţi ani trăiască!"* rude, prieteni, soţi, părinţi şi copii, cu lacrimi de emoţie, schimbau urări de sănătate şi prosperitate, ciocneau cupe de şampanie, se îmbrăţişau şi se sărutau. Până şi natura a participat la acest moment, acoperind totul cu o mantie imaculată de zăpadă.

La puţin timp după miezul nopţii am avut plăcerea să asistăm la un scurt spectacol tradiţional românesc - *Jocul Caprei* interpretat de *Dl. George Bălaşu* - în rolul moşului, şi al *D-lui Vasile Atanasoaie* - în rolul caprei. A urmat apoi *"Pluguşorul."* În pocnetul bicelor şi mugetul buhaiului, bărbaţi vânjoşi, îmbrăcaţi în frumoase straie populare, au făcut urări pentru Anul Nou, după străbuna datină românească. Urătorii au fost: *Florian Săndulescu, Dorian Popescu, Florinel Săndulescu, Rene Goioane, Lucian Efanov, George Bălaşu.*

Cele două momente au amintit celor vârstnici de copilărie, iar celor tineri le-au arătat că tradiţia şi obiceiurile străvechi nu se uită şi nu se opresc la graniţă, ci ele se învaţă şi se perpetuează din tată'n fiu şi oriunde am trăi, simţim şi ne purtăm româneşte.

După încheierea scurtului spectacol, formaţia *Nimbus* a trecut la un repertoriu de cântece şi dansuri tradiţionale româneşti. Ringul s'a dovedit neîncăpător atunci când au început sârbele şi horele din toate regiunile ţării, lanţul dansatorilor întinzându-se dintr'un capăt în altul al sălii. Cu mic cu mare, Românii (chiar şi cei mai tineri, născuţi pe continentul nord-american) s'au prins în străbunul lanţ al înfrăţirii - hora strămoşească.

Pe masă şi-au făcut apariţia şi mult doritele sarmale, urmate mai târziu de friptura de curcan şi cărnăciori, garnisite din belşug cu gogonele, conopidă, castraveţi - puse la murat după reţeta românească de către gospodinele Asociaţiei Culturale din Hamilton. De altfel meritul deosebit pentru prepararea bucatelor se datorează aceloraşi doamne, gospodine ale asociaţiei, care întotdeauna au fost la înălţime şi au ştiut să satisfacă gusturile variate ale tuturor.

O altă surpriză a Revelionului '95 a reprezentat-o focul de artificii - oferit asistenţei de către *Dl. Costică Ungureanu* din Toronto. A fost un moment în care invitaţii indiferent de vârstă s'au simţit din nou copii şi s'au bucurat de jocul de lumini sub căderea feerică a fulgilor de zăpadă.

Spre lauda organizatorilor, barul a fost bine asortat cu băuturi pentru toate gusturile şi vârstele.

În tot acest răstimp ringul de dans n'a stat o clipă gol. S'au ascultat şi dansat şlagăre de altădată (*Sanie cu zurgălăi, La căsuţa cu zorele, Du-mă acasă măi tramvai* etc.), melodii care au trezit nostalgii celor vârstnici şi zâmbete pe chipurile celor tineri.

Formaţia *Nimbus* şi-a demonstrat încă o dată talentul în selecţia unor melodii de succes din clasamentele internaţionale cele mai recente (Statele Unite, Anglia, Italia) care au animat şi *"încălzit"* publicul adolescent şi tânăr.

De un deosebit succes s'au bucurat reprizele de muzică de dans (disco, tropical, rock) oferite de subsemnata, în calitate de disc-jockey al Revelionului.

Un alt moment surpriză al serii a fost tombola. Premiul surpriză a fost un bilet de călătorie dus-întors în România, oferit gratuit de agenţia *"The European Connection"* (TEC). În plus, compania TEC a mai oferit şi alte premii, ce au constat în reduceri substanţiale de preţuri la serviciile pe care le oferă.

Spre dimineaţă s'a servit tradiţionala ciorbă de potroace, iar pe ringul de dans hora *"s'a învârtit"* în ritmul alert al clasicei *"Perinişe"*.

Noaptea a trecut pe nesimţite şi iată că oaspeţii se îmbrăţişează cu gazdele şi îşi iau rămas bun până la ivirea unui nou prilej de revedere.

Acesta a fost Revelionul 1995 la Câmpul Românesc din Hamilton.

Mulţumim încă o dată şi pe această cale organizatorilor pentru buna desfăşurare a petrecerii, precum şi oaspeţilor pentru participare şi îi aşteptăm şi altă dată! Totodată, mulţumim formaţiei *Nimbus*, compusă din: *Gabriel Calotescu* - şeful formaţiei şi instrument cu clape, *Radu Florea* - chitară solo, *Dan Podeanu* - saxofon, percuţie şi *Floarea Grăjdan* - solistă vocală, formaţie care a avut un rol covârşitor în reuşita banchetului. Iar pe cei care dintr'un motiv sau altul nu au putut să vină, îi asigurăm că au avut de pierdut o bună ocazie de a sărbători un adevărat Revelion românesc.

Roxana EFANOV

CHICAGO

ACTIVITATEA CERCULUI CULTURAL "MIHAI EMINESCU"

(1 Noembrie 1994 - 1 Februarie 1995)

1. Duminică 13 Noembrie 1994, ora 5 p.m., a avut loc în sala Bisericii *"Naşterea Domnului"* din oraşul Chicago, o seară culturală, închinată filosofului şi profesorului român *NAE IONESCU*. Cuvântul de deschidere şi prezentarea programului au fost făcute de Ing. John Pop, Director cultural şi artistic, al Centrului Cultural *"MIHAI EMINESCU"*. S'au citit fragmente din *"Logica"*, *"Metafizica"* şi *"Îndreptarul ortodox"*, ale lui NAE IONESCU. Şi-au dat concursul Lucia Pop, Jean Bukiu (secretarul cercului) şi Lidia Nicolau. S'a prezentat conferinţa *"Filosofie şi Religie în concepţia metafizică a lui NAE IONESCU"*, de către Prof. Dr. Gheorghe Rădulescu, - Preşedintele Cercului Cultural *"Mihai Eminescu"*. S'au interpretat cântecele religioase *"Taina Creştinătăţii"* şi *"Acum slobozeşte"* de către Preotul Protopop Simion Pavel. În încheiere s'au citit două poeme religioase de Gheorghe Rădulescu *"La poarta veşniciei"* şi *"Cântarea Cântărilor"*.

2. Duminică 4 Decembrie 1994, după Sfânta Liturghie, în aceeaşi sală a Bisericii *"Naşterea Domnului"*, din Chicago, într'un cadru festiv s'au sărbătorit 76 de ani dela Unirea Transilvaniei cu Patria Mamă - ROMÂNIA (1 Decembrie 1918), a Basarabiei (27 Martie 1918) şi a Bucovinei (28 Noembrie 1918), UNIREA ÎNTREGULUI POPOR ROMÂN, ROMÂNIA MARE. Au conferenţiat Eugen Bârsan despre *"Unirea Transilvaniei"* şi Prof. Dr. Gheorghe Rădulescu despre *"Unirea Basarabiei şi a Bucovinei cu România"*. S'au recitat poezii cu factură naţional patriotică, de către Lucia Pop, Doina Vârcol, Corina Ardelean, Jean şi Florian Buchiu, Lidia Nicolau şi Elena Lazăr. S'au interpretat cântece naţionale. Programul a fost prezentat de către Valeriu Moraru, Preşedintele comitetului Bisericii *"Naşterea Domnului"*.

3. Duminică 15 Ianuarie 1995, ora 5 p.m., a avut loc în sala Bisericii *"Naşterea Domnului"* din oraşul Chicago, Preot Protopop Simion Pavel, sărbătorirea a 145 de ani dela naşterea lui Mihai Eminescu şi ***comemorarea a 106 ani dela moartea marelui poet naţional***. Cuvântul de deschidere şi prezentarea programului despre Mihai Eminescu, au fost făcute de către Ing. John Pop, Director cultural şi artistic al Cercului *"MIHAI EMINESCU"*. Au urmat: *"Note şi comentarii despre Mihai Eminescu"* de Eugen Bârsan, Preşedinte de onoare al Cercului Cultural. S'a interpretat critic *"Scrisoarea a III-a"* de Mihai Eminescu de către Jean Bukiu, Secretarul Cercului Cultural. S'au citit poezii de Mihai Eminescu, de către Lucia Pop, Elena Lazăr, Lidia Nicolau, Corina Ardelean şi Georgeta Bectaş. S'au interpretat vocal din repertoriul poetului, de către Preotul Protopop Simion Pavel şi de Preotul Vasile Susan, mai multe cântece. S'a făcut o informare, privind numeroasele traduceri în limbi străine din opera poetului de către Prof. Dr. Stella Rădulescu şi s'au citit două poeme în limba engleză şi limba franceză, de Lucia Pop şi Prof. Dr. Stella Rădulescu. S'a prezentat conferinţa *"MIHAI EMINESCU ŞI EPOCA SA"*, de către Prof. Dr. Gheorghe Rădulescu. Au mai contribuit la reuşita serii culturale: Mugur Simionov şi Octavian Cojan. A participat şi a luat cuvântul, Părintele Arhimandrit Sofian Boghiu, Starețul Mănăstirii *Antim din* Bucureşti.

4. Duminică 22 Ianuarie 1995, după Sfânta Liturghie, în sala Bisericii *"Naşterea Domnului"* din oraşul Chicago, s'au sărbătorit 136 de ani dela *"Unirea Principatelor Române"* Moldova şi Ţara Românească (Muntenia) 24 Ianuarie 1859 - 24 Ianuarie 1995. A conferenţiat Prof. Dr. Gheorghe Rădulescu, Preşedintele Cercului Cultural *"MIHAI EMINESCU"*, despre *"Istoricul Unirii Principatelor Române şi Domnia lui Al. I. Cuza"*. S'au recitat poezii cu caracter patriotic de către Corina Ardelean, Cornelia Tipescu şi Elena Lazăr. S'au intonat cântecele *"Hora Unirii"* şi *"Pe-al nostru steag"*. Programul a fost prezentat de Valeriu Moraru, Preşedintele Comitetului Bisericii *"Naşterea Domnului"* din Chicago.

În întregime această activitate culturală s'a bucurat de un deosebit succes, Cercul Cultural *"MIHAI EMINESCU"*, luând o mare amploare, atât în comunitatea românească din Chicago, făcându-se cunoscut şi în celelalte comunităţi româneşti din Statele Unite, cât şi în ţară.

Corespondent

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

SIMBOLUL STATUII MAREŞALULUI ANTONESCU

La Piatra Neamţ s'a ridicat Statuia Mareşalului Ion Antonescu. Omagiul adus nu-i pentruc'a fost aliatul lui Hitler, nu pentru c'ar fi fost antisemit, antilegionar ori contra Franţei, Angliei sau Americanilor, ci pentru un singur motiv ce nu trebue uitat şi pentru care nu dăm socoteală nimănui şi nu cerem scuze nimănui.

Mareşalul Ion Antonescu e cel care a spus lumii că Basarabia e pământ românesc. Statuia lui ne reaminteşte de târgul dintre Ribbentrop-Molotov. Dacă România e acuzată c'a fost aliată cu criminalul Hitler, să nu se uite că Anglia şi Statele Unite - care respectă şi azi târgul dintre un nazist şi un comunist - au fost şi ele aliate cu *"Unchiul Joe"*. Deci, să ridice piatra cel fără de păcat sau, cum ar spune Machiavelli, scopul scuză alianţele.

•••

ERA ŞI TIMPUL

Anglia nu va mai cheltui 7.8 milioane de dolari anual ca să vâneze pe cei bănuiţi c'ar fi fost criminali nazişti. Până la terminarea proceselor ei vor fi răposaţi, iar o judecată pripită nu este întotdeauna dreaptă.

•••

ÎI INSULTĂ MEMORIA

Bocitoarele care aprind lumânări la mormântul impuşcatului, în loc de omagiu îi insultă memoria. O cruce, o candelă ori o rugăciune îl fac pe odiosul ateist să se învârte în coşciug.

•••

CU MUSCA PE CĂCIULĂ

O lege, ce-ar permite ca fiecare să-şi poată citi dosarul încheiat de Securitate, a fost respinsă de Comisia Senatului pentru Drepturile Omului pe motivul că *"denunţarea informatorilor va produce multă suferinţă acestoara"*.

Trei, din cei patru senatori care apără pe turnători, reprezintă guvernul, iar al patrulea PUNR!

•••

PARALELE CE SE DESPART...

Geometric este imposibil, dar politiceşte este o realitate. Ne referim la Canada şi actuala Rusie!

Într'un colţ al Canadei este o minoritate catolică ce vorbeşte limba franceză, spre deosebire de restul Canadei unde majoritatea sunt protestanţi şi vorbesc limba engleză. Iar într'unul din colţurile Rusiei Ortodoxe există o minoritate musulmană, cu altă limbă şi cultură. Cele două regiuni doresc să devină ţări independente şi aici paralelele se despart:

În Canada se discută avantajele şi dezavantajele divorţului, dar în Rusia în loc de discuţii avem tancuri, avioane şi mii de civili ucişi. Washingtonul susţine că Rusia e democrată şi să nu supărăm pe Dl. Elţin, că de necaz ar putea să nu se mai îmbete.

Vă puteţi imagina ca Ottawa să bombarderze Montrealul?

•••

AU MAI RĂMAS 10.999

În România la o populaţie de 22 milioane avem 18 milioane de Ortodocşi şi 11.000 atei. Cum Dl. Iliescu s'a ortodocsit, au mai rămas 10.999 de atei!

•••

RECLAMA-I SUFLETUL DOLARULUI

Ziaristul Lance Gray, călătorind prin Europa, a cules exemple de reclame scrise în limba *"engleză"*:

Un doctor din Roma: *"Specialist in women and other diseases"* (Specialist în femei şi alte boli);

O casă de mode din Paris: *"Dresses for street walking"* (Rochii pentru 'femei de stradă').

La Aeroportul din Copenhaga: *"We take your bags and send them in all directions"* (Vă luăm bagajele şi le expediem în toate direcţiile).

Un restaurant din Bucureşti oferă: *"Chicken soup with droppings"* (Supă de găină... cu ce te lovesc în pălărie păsările din zbor).

•••

DUPĂ CARITAS, CREDIT BANK

Directorul Băncii *Credit Bank*, Dl. Mircea Ivan, a fost arestat şi acuzat de fraudă, fals intelectual, bancrută falsă, acordare preferenţială de credit. Este suspect faptul că cei care doreau să-şi cumpere un apartament trebuiau să aibă cont la Credit Bank. Se bănuieşte că în afară de Mircea Ivan vor fi şi alţi vinovaţi.

•••

AUZITE ŞI CITITE

Un pensionar, fost avocat, se întâlneşte cu un prieten şi, din una în alta, îi spune că acuma e procuror.

- Te-a reangajat şi avansat preşedintele?

- Nu! M'au angajat şi avansat copiii şi nepoţii: stau zilnic la coadă şi le "procur" alimente.

•••

Avem economie de piaţă şi fiecare învaţă cum să numere până la un bilion. -

- M'am privatizat, spune Bulă plin de mândrie: *am oi, am capre, am vaci, le cresc, le vând, fac bani şi'n curând voi cumpăra la Snagov o vilă alături de cea a premierului.*

- Bravo, îl felicită prietenul care-l întreabă cu invidie:

- Dar câte oi ai?

- Păi oi, spune Bulă scărpinându-se în cap, *am numai una.*

- Dar capre şi vaci câte ai?

- Păi, de-ălea, am mai puţine.

•••

Victor CORBUŢ

(1914 - 1994)

S'a născut în 16 Martie 1914 în Comuna Ceica, judeţul Bihor, în partea Nordvestică a Ardealului, ceea ce avea să-i imprime personalităţii sale un caracter de redutabilitate, constanţă şi loialitate. A urmat cursurile liceului greco-catolic Josif Vulcan, din Beiuş între 1923-1930 şi apoi studii de Drept la Oradea, 1930-1934, când şi-a luat licenţa în Drept. Diploma de avocat şi-a luat-o în 21 Iunie 1938.

Încă din universitate, Corbuţ s'a încadrat şuvoiului de tineret naţionalist şi şi-a făcut o completă educaţie pe baza principiilor spirituale ale Generaţiei din 1922, cu caracterele specifice ardeleneşti, pe care mai târziu le-a definit şi articulat Dr. Ion Banea, în cadrul Mişcării Legionare.

Prin integrarea lui în epoca aceea în Mişcarea Legionară, Victor Corbuţ a devenit parte din legenda Ardealului legionar, care a cucerit sufletele şi cugetele curate ale ţăranului din acea parte a ţării, pentru credinţa legionară. Aceasta s'a văzut bine în alegerile generale din Decembrie 1937. Dela bun început a cunoscut botezul prigoanelor anti-legionare şi a suferit ilegalităţile dictatoriale ale lui Carol al II-lea şi mai târziu ale comuniştilor instauraţi la putere prin cizma armatei roşii care a ocupat ţara.

Sub dictatura lui Carol al II-lea caracteristica arestărilor şi întemniţărilor sale a fost că, absolut toate, în 1933 şi 1938 au fost fără mandat de arestare, cu sfidarea celor mai elementare proviziuni legale ale Constituţiei.

Acelaşi lucru în regimul dictaturii comuniste, acumulând un număr de 18½ de închisoare, dintre care numai 9 au fost pe bază de sentinţă (în regimul comunist).

În felul acesta, Victor Corbuţ a fost martor la toate abuzurile şi maşinaţiile de ilegalitate din aşa zisa democraţie din România, care erau *"acoperite"* şi *"apărate"* de ocultele internaţionale, în toate aberaţiile lor, abuzive.

Astfel după venirea lui Corbuţ în Statele Unite, aceste oculte au încercat o manevră de deportare a lui în România comunistă, pe motivul că în ţară nu i s'ar întâmpla nimic, şi mai mult decât atât dosarul de azil politic a fost declarat pierdut. Securitatea lui Ceauşescu ştia acest lucru şi ameninţa că odată cu reîntoarcerea în România va suporta rigorile legii.

Numai intervenţia Consiliului Naţional de securitate a Preşedintelui Regan a făcut ca toate încercările de deportare să fie anulate şi el să primească azil politic. Aceasta este o mărturie a legăturilor oculte ale lui Ceauşescu cu segmente americane, care operau în afară de sfera lor legală a autorităţilor oficiale.

Corbuţ s'a integrat în viaţa americană, unde a demonstrat o deosebită onestitate şi omenie specifică românească şi a continuat să lupte pentru idealurile lui din tinereţe, căroara le-a fost loial şi credincios. Şi a muncit enorm ca să păstreze o bună parte din patrimoniul istoric al Mişcării, care va vedea în curând lumina tiparului prin grija partenerului său, care era de mult angajat pe calea unei documentări fabuloase istorice şi politice în exilul românesc.

În viaţa zbuciumată a lui Victor Corbuţ s'a oglindit toată viaţa generaţiei sale, din rândurile Mişcării Legionare cu frământările, opintirile, suferinţele şi amărăciunile veacului său, care însă au fost luminate de puritatea sufletească, de tăriile de credinţă şi de idealurile care voiau să clădească o lume nouă generată de sacrificii, al căror exemplar a fost Ion Moţa şi Vasile Marin şi însuşi Căpitanul lor.

Corespondent

EMIGRANTUL ROMÂN !

Mihai GHEORGHIU

Pe Marian, l-am cunoscut întâmplător, în urmă cu mai bine de trei ani, atunci când mi-a fost prezentat cu ocazia unui *"picnic"* românesc la care am luat parte şi unde şi el ca şi ceilalţi Români participanţi la tradiţionala festivitate, venise împreună cu soţia pentru a petrece câteva momemte pur româneşti.

Atunci, în toiul desfăşurării pitorescului eveniment, când toată lumea încerca din greu să epuizeze imensul volum de impresii, fapte şi amintiri, acumulat pe perioada unui an întreg, perioadă scursă dela *"picnicul"* trecut, nu prea am avut şansa de a afla prea multe despre el şi trecerea extrem de fulgerătoare a timpului, pe fondul trepidant al vieţii americane avea să mă facă să uit oarecum de el, până când într'o zi, prietenul meu Costi Prisecaru, avea să mă pună oarecum la curent cu situaţia dificilă şi de neinvidiat a familiei Mustaţă Marian, situaţie pe care am hotărît să o împărtăşesc prin intermediul ziarului nostru, întregii comunităţi româneşti din America.

Mustaţă Marian, originar din Constanţa, de profesie mecanic, reuşeşte cu ajutorul sorei sale Ţiripen Vasilica, să obţină o viză de vizită, pe o perioadă de un an de zile, viză căreia îi dă curs dar bineînţeles că ajuns aici, scăpat din ghearele puţin slăbite ale unui sistem diabolic, hotărăşte încă din primele clipe să nu se mai reîntoarcă şi deci acţionează petiţia legală de solicitare a aprobării de stabilire definitivă în America.

Prin ajutorul nemijlocit al surorii şi cumnatului său, Marian începe să înveţe puţin câte puţin limba engleză şi urmare acestui fapt, reuşeşte pozitiv să se încadreze încet şi constant în labirintul sistemului occidental, angajându-se mai întâi la un *"junck-yard"*, unde face faţă greutăţilor de limbă şi sistem dar totuşi nu apelează la ajutorul social, fiind încă dela început hotărît să ia viaţa în piept, indiferent de obstacolele impuse de aceasta şi într'adevăr într'un timp relativ scurt reuşeşte să se adapteze destul de bine, noilor condiţii de viaţă, obţinând succese semnificative, din numeroase puncte de vedere dar în pofida acestor incontestabile beneficii, situaţia familiei sale, se află încă sub semnul nefast al incertitudinii.

În Aprilie, 1992, familia lui Marian se măreşte, prin venirea pe lume, a micuţei Corina, care întăreşte şi mai mult hotărîrea tinerei familii de a rămâne aici, mai ales că tot cam în aceeaşi perioadă, Marian este ajutat şi angajat în compania proprie a lui Costi Prisecaru, unde lucrează şi actualmente ca mecanic, dând dovadă de o deosebită seriozitate şi răspundere fiind extrem de apreciat.

În luna Septembrie anul trecut se naşte Gesica Malisa, mărind astfel, pentru a doua oară, tânăra familie care acum mai mult ca niciodată, doreşte să-şi continue viaţa aici, pe pământ liber, unde el şi soţia şi cele două fetiţe, pot trăi, cel puţin decent şi mai ales fără grija chinuitoare a zilei de mâine şi a unui viitor incert.

Din nefericire, în pofida celor menţionate, familia Mustaţă Marian a primit deja un răspuns negativ la cererea de stabilire în America iar eventualitatea de a fi trimişi înapoi îi sperie, fiind pe deplin conştienţi că legea emigrării în America, a devenit din ce în ce mai strictă, încercând să stopeze valul de emigranţi, veniţi de pretutindeni, care asaltează zilnic serviciile de imigrare, invocând şi manipulând diverse motive, în dorinţa vitală de a scăpa de nedreptate şi sărăcie.

Totuşi, actuala legislaţie în vigoare în acest domeniu, permite azilul politic, în cazul în care, persoana aplicantă, face dovada că este nemulţumită sau persecutată politic de sistemul (ţara), din care se refugiază, ba mai mult că în cazul unei eventuale reîntoarceri, acesta va suferi repercursiuni şi tocmai din acest punct de vedere, Românii, sunt vizibil şi net defavorizaţi, căzând victime propriilor lor greşeli, prin faptul că în urma aşa zisei Revoluţii, cei implicaţi în noul sistem, continuă cu profundă ipocrizie şi grotesc sarcasm să se autodeclare democaraţi şi izbăvitori, uitând parcă instantaneu că de altfel nu fac decât să continue ceea ce s'a întâmplat cu aproape cincizeci de ani în urmă, când sub *"umbra"* protectoare a *"tancurilor roşii"* au instalat în România, cel mai odios şi brutal sistem, din toate timpurile.

Şi atunci, cum oare mai pot bieţii oameni, sătui de minciună, sărăcie şi mai ales nedreptate socială, să mai scape, decât încercând care cum poate, să fugă din *"braţele"* lungi şi de fier, devenite aberente şi cu atât mai oarbe şi hidoase, pe fundalul unei degringolade şi haos economico-politic şi de conştiinţă nemaiîntâlnit?

Bineînţeles că în acest caz, al cel al unei Românii, *"eliberate"* de comunism, problema unor aşa zişi *"emigranţi politici"*, devine din ce în ce mai dificilă, America nedorind căutşi de puţin să facă jocul actualilor *"dirijori"* care încearcă diverse *"tonuri"*, care duc la producerea unor *"melodii"* penibile şi din ce în ce mai false şi ca deobicei, cei care rămân să plătească oalele sparte, sunt tot cei nedreptăţiţi, tot cei săraci şi de cele mai multe ori persecutaţi, care încercând să scape, lăsând în urmă poate, agoniseala de o viaţă dar mai ales părinţii, fraţii şi surorile şi mai ales pământul natal, iau în piept viaţa, refugiindu-se care pe unde poate şi devenind victime ale sistemului aşa cum este cazul mai sus descris al familiei Mustaţă.

Ce se va întâmpla oare, cu această tânără şi frumoasă familie de emigranţi granţi români?

Vor fi ei oare obligaţi, în cele din urmă, să se reîntoarcă, împreună cu cei doi copii, născuţi aici, pe pământul american, înapoi în România sau, printr'un consens firesc vor primi aprobarea de a se stabili definitiv aici?

Răspunsul poate fi extrem de greu de scontat, deşi eu înclin şi-mi place de altfel să cred că în cele din urmă lucrurile se vor rezolva şi pentru această familie şi asta în contextul adevăratei democraţii americane binecunoscute.

Pe de altă parte, trebue însă să realizăm că actualmente când supremaţia în Congresul American, a fost preluată de *"republicani"*, trebue să ne aşteptăm conform binecunoscutului obicei republican, la o oarecare înăsprire a legislaţiei privitoare la acest dureros şi totodată de actual subiect, care este actualul exod de emigrare spre *"pământul făgăduinţei"*.

Oricum, eu personal, până în acest moment, nu am văzut şi nici nu am auzit de vreun caz de deportare forţată, împotriva cuiva, exceptând bineînţeles situaţiile celor care încalcă şi nesocotesc legile, intrând în conflict direct cu acestea.

Cazul lui Maria Mustaţă, cazul familiei sale, nu este altceva decât cazul tipic al *"Emigrantului român"*, al meu, al tău, al tuturor, cazul unuia care sătul de promisiuni gratuite, minciună, comunism mascat şi mai ales ipocrizie, a ales calea disperării, a exodului, a ostracizării sufleteşti, în contextul dureros al părăsirii neamului şi pământului natal.

EUROPA ŞI DESTINUL

-Consideraţii asupra destinului Europei prefigurat în 1945-

Nicolae BRĂDEANU

Fără să rostim cuvântul, este suficient să ne gândim numai la noţiunea de destin şi imaginaţia noastră ne prezintă conlucrarea unor forţe tainice care ne conduc acţiunile pe parcursul întregii vieţi. Chiar dacă nu se dă crezare jocului făcut de aceste forţe, sunt totuşi momente când anumite solicitări psihice îl copleşesc pe om şi înclină să creadă în puterea destinului.

Dacă o astfel de situaţie întâlneşte o comunitate de oameni unde din anumite motive starea de spirit este descurajantă, sentimentele care domină între oameni sunt lugubre, aşa cum s'a dovedit în timpul războiului în Germania, când la diferite afişiere era anunţat că ministrul american Henri Morgenthau urmăreşte realizarea unui plan de distrugere completă a poporului german. Lângă aceste afişe erau altele arătând o femeie tânără ridicând în braţe un copil sănătos surâzător, iar deasupra acestui afiş era scris: *"victorie sau haos bolşevic"*.

Mulţi din cei ce citeau aceste afişe le considerau o simplă propagandă combinată cu o mobilizare pentru stimularea la un eroism general pe câmpul de luptă. Ele au avut totuşi o anumită influenţă asupra populaţiei, deoarece bărbăţii mai în etate care nu se mai găseau în evidenţa armatei şi erau acasă, sau alţii care erau mobilizaţi pentru lucru spuneau între ei că în vreme de război, cea mai grea suferinţă pentru un popor este aceea de a-şi vedea ţara călcată de duşman.

Planul fostului ministru al Statelor Unite, se vede că avea în vedere nu numai Germania, ci şi statele aşezate la Est de Elba. În cercurile intelectualilor germani se exprimau adesea păreri că dacă Germania va fi învinsă, Rusiii vor trece cu tăvălugul peste Europa, fiindcă nu va fi cine să-i oprească.

Planul elaborat de ministrul Morgenthau prevedea la sfârşitul războiului distrugerea totală a industriei grele a Germaniei, închiderea minelor din Ruhr şi restricţii draconice privind restul industriei germane. Germania trebuia transformată într'o ţară agricolă cu o mică industrie accesorie. În August 1944, fostul preşedinte Roosevelt a aprobat planul Morgenthau, cu toate obiecţiile seriose făcute la acest plan de secretarul de stat Cordell Hull şi de ministrul de război Stimson. La 15 Septembrie 1944 Primul ministru britanic W. Churchill, cu ocazia celei de-a doua conferinţe dela Quebec, îşi dă acordul său la planul Morgenthau, ceea ce face şi fosta URSS la 11 Septembrie 1945 la Conferinţa dela Yalta. În Mai 1945 au început transformările politice care au adus o soartă tristă pentru Europa de Est. Nu este de mirare, deoarece în prima parte a războiului, Germania bătuse Franţa şi Anglia, iar în a doua parte a lui, a fost bătută Germania.

În consecinţă Europa pustiită de război, nu se putea redresa singură din nici un punct de vedere. Nici una din ţările apusene aliate nu deţinea autoritatea morală şi politică pentru a-şi impune punctul de vedere în scopul armonizării intereselor comune având ca scop o pace reală, clădită pe fundaţiile unei democraţii autentice şi în spiritul libertăţii la care aspira oricare popor civilizat. Singura fosta Uniune Sovietică dispunea de o mare putere militară prin care îşi putea impune voinţa, ceea ce a şi făcut, dar nu în scopurile arătate mai sus, ci pentru cele care s'au văzut şi sunt cunoscute de toată lumea.

La conferinţa Puterilor Aliate din Teheran şi Yalta a fost impus poporului german ca şi condiţie pentru un început nou de democraţie între altele, administraţia silită a aliaţilor în cele patru zone de ocupaţie, iar ţărilor din Europa de Est regimuri comuniste.

Europa şi-a văzut aşadar destinul croit de trei conducători de popoare: Roosevelt, Churchill şi Stalin, ajutaţi de câţiva experţi. Dintre cei trei, Roosevelt era grav bolnav, chiar în Februarie 1945 când avea loc Conferinţa dela Yalta, pe el moartea îşi pusese deja pecetea. La opt săptămâni după această conferinţă, Roosevelt a murit de un atac de apoplexie, iar fostul ambasador al SUA pe vremea aceea la Moscova, William C. Bullit, spunea despre el: *"deseori îi era greu să-şi formuleze ideile şi mai ales îi era greu să şi le exprime într'o formă coerentă"* (După cartea *"Nimeni nu a râs de Columb"* de Gerhard Prause *Edit. Politică*, Bucureşti, 1969, pg. 197). Cu câteva luni înainte de Conferinţa dela Yalta, Roosevelt avea caracterul schimbat, memoria slăbită, dificultăţi de vorbire, vorbea neclar, scrisul i se schimbase, mâinile îi tremurau şi obosea tot mai repede. Nu trebue scăpat din vedere, că dintre aliaţi, el era persoana cea mai influentă, deoarece Statele Unite ale Americii dispuneau de cea mai mare putere militară şi economică. Din cauza bolii lui Roosevelt, Stalin şi-a putut realiza orice ambiţii, deoarece nu era cine să-l aducă la realitate şi să-i tempereze pofta de stăpânire.

În cartea *"Weltmacht Öl"* de Anton Zischka, se arată că Europa occidentală este cea mai activă din spaţiile economice ale lumii: o zecime din omenire pe a treizecea parte din lume produce o treime din bunurile necesare planetei noastre.

Pe Europa Occidentală cade jumătate din comerţul lumii, în timp ce pe SUA şi Europa de Est, numai câte o şesime. Danemarca este mai bogată ca Brazilia care este de 200 de ori mai mare ca ea, tocmai datorită febrilei activităţi, hărniciei şi potenţialului ştiinţific din ţările apusene.

În 1700, Gottfried Wilhelm Leibnitz a lansat în toată Europa prin Societatea Oamenilor de Ştiinţă din Berlin aforismul călăuzitor: *"Theoria cum praxi"*. În urma lui, a apărut un nou tip de şcoli pe lângă universităţi, anume şcolile politehnice, unde se învăţa aplicarea practică a tuturor relizărilor ştiinţifice. În această situaţie, tehnica a luat un mare avânt, iar prin descoperirea în Anglia a maşinii de abur, omul nu mai era avizat numai la forţa sa singură, ci şi la *"sclavii de fier"* adică la maşini.

Dezvoltarea maşinilor a dus la mecanizarea muncii, la creşterea cantităţii de bunuri necesare lumii şi totodată la hegemonia Europei.

Acest continent care a contribuit enorm la crearea culturii şi civilizaţiei şi care de asemenea a adus strălucirea prin creaţiile sale spirituale din toate timpurile, a fost lăsată pradă unui destin de pierzanie, datorită lipsei unor conducători de popoare cu vederi largi şi cu spirit de discernământ. De altfel se vorbea pe vremea aceea, atât în Germania cât şi în Franţa despre existenţa unei crize în conducerea statelor, care se manifestă din 1929 în întreaga lume, ceea ce ar putea duce la criză şi instabilitate politică la nivel mondial.

Au existat însă câţiva oameni politici în America, care şi-au dat seama de consecinţele grave pe care le-ar avea respectarea hotărârilor luate la Conferinţele dela Teheran, Yalta şi Potsdam şi au cerut să se facă unele modificări în conţinutul lor.

Astfel fostul preşedinte al Statelor Unite H. Hoover, a cerut la 26 Martie 1948 creşterea producţiei germane. La 8 Mai 1947 vice-ministrul american de Externe Dean Acheson se pronunţa pentru restabilirea Germaniei, deoarece ea este *"marele atelier al Europei"*. În mod similar, multe cadre inginereşti din Franţa s'au exprimat că Germania a avut o contribuţie valoroasă la progresul tehnic din Europa, deşi împăcarea franco-germană nu avusese loc.

Aceste intervenţii conjugate cu prestigiul culturii şi realizărilor tehnico-ştiinţifice ale Europei, au dus în cele din urmă la anumite corecturi ale hotărârilor luate de aliaţi referitoare la destinul Europei, după cel de-al Doilea Război Mondial. Nu s'a schimbat şi nici corectat nimic din măsurile care se refereau la Europa de Est. Ea a fost şi este aceea care a avut cel mai mult de suferit de pe urma acestor hotărâri, deşi era cea mai puţin vinovată de ducerea războiului.

Apariţia pe scena politică a doi bărbaţi de stat în Franţa şi Germania, cu un înalt prestigiu moral şi politic, Charles de Gaulle şi Konrad Adenauer, a orientat destinul Europei spre un viitor mai senin, mai plin de speranţă. Amândoi au fost creştini catolici, iar baza politicii lor o constituia filosofia creştină. Ei au cerut unirea tuturor celor ce cred în Dumnezeu, oricare ar fi dumnezeul lor, adică toţi cei ce se împotrivesc materialismului.

Un stat creştin, este un stat deschis şi dinăuntru şi dinafară. Au urmărit apoi convingerea Americii de pericolul pe care-l prezintă comunismul şi de faptul că nici o ţară europeană nu poate garanta viitorul poporului său. Şi-au dat seama că Franţa şi Germania stau la temelia securităţii Europei şi de acest lucru şi-au convins popoarele lor. Adenauer a convins pe Germani că numai împăcarea lor cu Francezii poate asigura viitorul Europei şi numai aşa îşi vor putea recâştiga independenţa. Ca simbol al acestei împăcări, a avut loc rugăciunea comună a lui Adenauer şi de Gaulle în catedrala dela Reims. S'a ajuns la o împăcare istorică între două popoare care reciproc se învinuiau de duşmânie seculară. Luând în considerare moştenirea culturală a Europei pe care şi-a pus amprenta o tradiţie religioasă de 2.000 de ani, filosofia antică şi umanismul, împăcarea lor nu poate să aducă pentru Europa, ca de altfel pentru întreaga lume, decât beneficii morale, armonie şi progres. Convingerea aceasta o inspiră şi faptul că va avea loc o completare reciprocă a omului latin cu cel germanic.

Încă în antichitate, la Roma, adică omul latin nu considera sclavul ca un simplu obiect aşa cum era considerat în Grecia Antică, ci era preţuit ca o persoană care putea să fie eliberată din scalvie, iar în a treia generaţie devenea cetăţean roman. Concepţia latină despre om, desigur mult mai evoluată, a stat la baza drepturilor şi libertăţilor omului, introduse de Revoluţia Franceză.

Tot prin această revoluţie a fost întreprinsă reforma organizării ştiinţifice franceze care deschide cu adevărat al XIX-lea secol ştiinţific, creind noi condiţii de progres. Sistemul de educaţie francez adaptat la situaţia socială a epocii şi la realizările cele mai recente ale ştiinţei, a fost imitat sub diferite forme de numeroase ţări. Primele trei decenii ale secolului al XIX-lea au făcut din Paris centrul necontestat al ştiinţei mondiale.

Concepţia popoarelor germanice despre om şi libertăţile lui din antichitate este cunoscută de mai puţină lume la noi.

Din antichitate, popoarele germanice au avut contacte strânse cu poporul roman şi cu cultura lui, făcând chiar schimb de informaţii. Astfel Germanii aveau plug tras de boi montat pe două roţi, prevăzut cu brăzdar şi coarne, care ara nu numai despicând pământul, ci îl şi întorcea. Acest model de plug a fost preluat şi de Romani. În secolul I al erei noastre, sub influenţa Romanilor, au fost introduse la Germani zarzavaturile.

Poporul Germanilor era format în imensa lui majoritate din oameni liberi. (Tacitus, opera *"Despre originea şi ţara Germanilor"*). Nu era barieră între clase, nici chiar regele nu avea mai multe drepturi decât ceilalţi: era doar un *"primus inter pares"*. În afară de clasa oamenilor liberi, era aceea a liberţilor, a căror membri proveneau din membrii triburilor învinse şi supuse, iar dintre aceştia foarte puţini deveneau sclavi.

Tot după Tacitus (opus citat) lepădarea scutului în timp de război şi părăsirea câmpului de luptă era cea mai mare ruşine la Germani şi mulţi dintre ei chiar dacă au scăpat teferi din războaie, *"cu ştreangul au pus capăt ruşinii lor"*.

Continuare în numărul viitor

JOHANN URWICH

Luni, 19 Decembrie 1994, la orele 18.30, s'a stins din viaţă, după o operaţie grea, în Germania, marele luptător Johann Ulrich.

Johann Ulrich s'a născut în Moreni, jud. Dâmboviţa, unde a copilărit până la vârsta de 15 ani. *"Până la 15 ani n'am ştiut altceva decât că sunt Român"* - mărturiseşte Johann Ulrich în scurta autobiografie pe care şi-o face la începutul trilogiei sale, *"Fără paşaport prin URSS"*.

Johan Ulrich a fost Român, tatăl său fiind din Nordul Ardealului (deşi din sânge amestecat: român, german şi maghiar), iar mama din Banat.

La începutul războiului, după o pribegie prin Ungaria cu familia sa, fuge în Germania la vârsta de 16 ani şi, ascuzându-şi vârsta, se înrolează în armata germană. Luptă pe frontul de Vest, unde este grav rănit şi decorat cu medalia *"Crucea de Fier"*.

La terminarea războiului este luat prizonier de Americani. Scăpat din acest prizonierat, se stabileşte în Franţa. În Aprilie 1947, trece în zona de ocupaţie sovietică, pentru a-şi căuta părinţii. Este arestat de Ruşi, judecat şi condamnat pentru *"spionaj"*. Este trimis dincolo de cercul polar, în gulagul sovietic. Este eliberat în Decembrie 1955, când se stabileşte în Germania de Vest. Aici va scrie cumplita trilogie *"Fără paşaport prin URSS"* în limba română, tradusă apoi în limba germană.

Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Corespondent

CARTI-ZIARE-MUZICA-VIDEO-ARTIZANAT

din ROMANIA *LA DVS. ACASA PRIN* ARTIMMEX

Marcati cu "X" in casuta comenzii dorite si completati pretul respectiv in ultima coloana din dreapta. Romania libera(RL), Evenimentul zilei(EZ), Adevarul, Cotidianul, Gazeta sporturilor, se livreaza in set de 6 pe o saptamana sau numai ultimul ziar (de marti) sosit joi. RL si EZ exista si in set de 3 (ultimele 3 zile). Pentru produse neilistate, scrieti/telefonati/FAX. Preturile sunt in US$.

Intrebari de reviste pt. copii!	Bucati in set,	Abonament 1 luna/4 sapt.		Abonament 3 luni		Abonament 6 luni			VALOARE $
ZIARE / SAPTAMANALE:									
Daca sint 2ziare/carti,incercuiti doar cel dorit:			X		X		X		X
1. Romania Libera sau Evenimentul Zi	Sase	$34.95		$99.95		$199.00		Incercati	
2. Rom.Libera sau Evenimentul Zilei	Trei	$27.95		$77.00		$150.00		revista	
3. Rom.Libera sau Evenimentul Zilei	Unu	$15.95		$47.88		$96.88		Ilustrata	
4. Expres Magazin or Bursa orCapital	Unu	$15.99		$39.89		$79.49		Bucuresti	
5. Gazeta Sporturilor sau Fotbal (Plus	Unu	$13.95		$43.88		$86.78		Match	
6. Gazeta Sporturilor in set	Sase	$29.98		$67.86		$135.86		pe o	
7. Academia Catavencu, saptamanal	Unu	$12.95		$38.85		$77.68		luna!!	
8. Bucuresti Match, lunar-senzational	Unu	$6.95		$23.65		$46.50		<--"X" aici	
9. Rebus?:15 felurt:Rebus Flacara:				$13.96		$27.49		*$	

*spatiu pentru comenzi de alte ziare neilistate: *pentru re-listare, de confirmat pretul prin Artimmex*

Pentru alte ziare: dati telefon/FAX/scrieti la Artimmex SUBTOTAL ZIARE:

CARTI:	AUTOR	TITLU	EDITURA	PRET	X	$
1.	Ion Mihai Pacepa -	Mostenirea Kremlinului (cantitate limitata)	VENUS	$14.50		
2.	Fantomele lui Pacepa	Ghe. Ionescu Olbojan (best seller-USA/Canada)	CORIDA	$12.99		
3.	Am fost ciopliitor de hime	re-Dumitru Popescu ("Dumnezeu") (marturisiri!)	ALBATROS	$11.99		
4.	Sanda Marin -	Carte de bucate (da, renumita carte!)	ORIZONT	$12.99		
5.	Eu l-am salvat pe evreil din Romania -	Radu Lecca-uluitoare dezvaluiri!	ROZA VANT.	$12.99		
6.	Pavel Corut -	Culisele spionajului/"adevarului": 11 titluri ("seriale"),buc.:	MIRACOL etc.	$8.99		
7.	Nostradamus -	Rusia si Romania in profetia lui Nostradamus!	ROZA VANT.	$9.99		
8.	Eliade sau Vulcanescu sau Noica sau Cioran sau Blaga		HUMANITAS	$10.99		
9.	Maresal I. Antonescu -	Epistolarul infernului (scrisori Bratianu-Antonesc	ALBATROS	$12.99		
10.	Marele Dictionar al viselor (taimacire pe subiecte),s.a.-Autori renumiti		DALSI	$11.99		
11.	Clasici - de la Eminescu, Caragiale..Toparceanu..Radu Tudoran (simplu/lux)		ALBATROS	$7.99...34.99		
12.	Dictionare: Englez-Roman SAU Rom.-Engl-fiecare 558p.		GRAMAR buc.	$13.99		
13.	Romane de dragoste sau detective (in traducere sau romanesti)		diverse	$7.99...12.99		
14.	Carti pentru copii de Petre Ispirescu si multi altii (Revista "Mickey Mouse", "Univers")			$2.49...10.99		
15.	"Cronica Secolului XX": stiri reproduse din presa anilor 1939,1940 etc. De n		diverse	*$ 3.99		
16.	*spatiu rezervat pentru comenzi neilistate, la cerere:		(alte 300 titluri disponibile)	*$		

*Pentru alte carti: cereti catalogul nostru prin scris/telefon/FAX *da confirmat pretul prin Artimmex* SUBTOTAL CARTI:

CASETE-MUSICA-CD-VIDEO	TITLU	PRET	$
1.	"DIVERTIS":cel mai bun! (12) comici de la Mircea Crisan incoace -vol.I/II impreuna, numai	$13.99	
2.	Muzica populara:M.Tanase,E.Gavris,I.Clobanu,D.Siminica,Joana Radu etc.Vol.I	$13.99	
3.	VIDEOURI: COMICI (M.Crisan, Birlic, A.Pelea, DIVERTIS etc.), Irina Loghin, Ciocarlia, piese de teatru	$9.99	

Pentru lista de casete/CD-uri/VIDEO si pret, telefonati, scrieti, fax la ARTIMMEX SUBTOTAL MUSICA:

Adunati subtotalurile de la ziare/saptamanale, carti si muzica - TOTAL COMANDA: $

ARTIZANAT DIN ROMANIA prin ARTIMMEX- CERETI LISTA SI PROSPECTE - VIZITATI MAGAZINUL NOSTRU DIN TORONTO

Pretul NU include livrarea ($3.50/carte pt. America).Produse ARTIMMEX se pot obtine si prin posta/abonament:pt.livrare ingaduiti 1-4 saptamani.Se vand "mmuffins" vis-a-vis "Sporting Life"inord de Eglinton Av.-tel.416-486 8915, Baxter's Fine Foods-798 Sheppard Ave.E., "Gerry's Smoke"-747 Don Mills Rd., "Forest Convenience"-105 Parkway Forest Dr., "Apollo Travel"-1500 Bathurst, TEC-1808 Danforth Ave. Dominica (12-2:00pm), biserica "St.Gheorghe"-241 Rosethorn Ave. MONTREAL: "Sucarest Deli"- 5808 Cote St. Luc.; "Soumet Inc."-5771 Victoria Ave., Biserica "Buna-Vestire"-Casa Romana"-6060 Cristophe Colomb, "ROMTRADE(TEC)", 371 rue de l'Eglise,Verdun. WINDSOR: Clubul "Unirea" Dl. G.Harbuz, 2661 Scarsdale St. Alte puncte in T.O., Cafeteria "AMADEUS"-7380 Bathurst St. et Clarke, Restaurantul "Dida's"-170 West Beaver Creek (Richmond Hill, Hwy.7/Leslie). Vancouver/Kitchener prin oficiile TEC. In DETROIT/Southfield: "American Ambassador"-14900 Ten Mile Rd.; Catedr. St.Gheorghe & Pogoarea St.Duh.

Completati mai jos si trimiteti formularul impreuna cu plata prin cheque sau Money Order la ARTIMMEX:

Name: Mr. Mrs. Miss Ms.

Street Apt.# City Province/State Code/ZIP

Telephone: Data:ziua,luna,anul:

PENTRU ORICE INFORMATII SUPLIMENTARE, LISTE DE PUBLICATII, COMENZI SPECIALE ETC. ADRESATI-VA DIRECT LA:

ARTIMMEX

Importers & distributors of exotic art, publications and giftware

3555 Don Mills Road, Unit 6-530
Willowdale, Ontario M2H 3N3 CANADA

Tel. 416-493 4098
FAX:416-493 7266

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

DICTATURĂ DEMOCRATĂ ORI DEMOCRAŢIE DICTATORIALĂ?

"Fiul Iubit" se machia cu pudră *"idipindentă"* pentru a înduioşa Vestul, care-l plimba în caleaşca regală, îi deschidea uşile la Casa Albă, oferindu-i împrumuturi, în timp ce *"savanta mondială"* colecta zapisuri academice; acum moştenitorul, în goană după valută forte, şi-a sincronizat zâmbăreala pe gustul Apusului.

Sperăm că cele spuse la recenta şedinţă a Consiliului Consultativ Naţional pentru integrarea ţărilor Euro-Atlantice sunt sincere şi nu-i un discurs care cerşeşte aplauze:

A) Decizia de a ne integra cu Vestul - afirmă Dl. Iliescu - este făcută în Bucureşti şi nu vom lua în consideraţie veto potenţial al Rusiei. (Moscova se opune integrării fostelor ţări satelite cu ţările din Europa de Vest, N.R.);

B) Integrarea noastră în organizaţia Euro-Atlantic ne dă şansa să dezvoltăm economia României;

C) E just că ne putem aştepta la sancţiuni economice, dar aceste măsuri sunt de modă veche;

D) Ne străduim să avem relaţii normale, dar Moscova nu vrea să renunţe la pactul secret din 1940 (Târgul *"Ribbentrop-Molotov"*). Acest pact, prin care ni s'a sfâşiat ţara, e respectat cu mutenia diplomatică şi de Puterile Apusului.

E) Dl. Iliescu a prezentat un program pentru accelerarea integrării României cu Vestul Europei, acceptând necondiţionat punctele adoptate la Essen, Germania, de C.C.N. şi cele şase ţări asociate din Centrul Europei.

F) Până când nu vom clădi o economie de piaţă şi ne vom alinia legile cu normele şi standardul Uniunii Europene, noi nu vom putea fi acceptaţi în Comuniunea Europeană, a încheiat domnul preşedinte.

Între timp, Opoziţia, cunoscându-i trecutul cu sacul plin de promisiuni şi văzând tărăgăneala privatizării, jefuirea ţării etc., consideră logoreea iliesciană ca un discurs din ajunul alegerilor. Vorba zboară, Iliescu rămâne! În schimb, prietenii lui intimi susţin că gâlceava dintre Bucureşti şi Moscova e autentică şi dă motivul care a spintecat tovărăşia:

Dl. Iliescu e furios pe Dl. Elţin pentrucă i-a furat originalitatea care împacă şi Capra şi Democraţia.

La umbra libertăţii presei schiloade, răguşite şi fără măsele, cu care se adoarme conştiinţa Apusului, domnii *"democraţi de recoltă necoaptă"* continuă să-şi terorizeze poporul: unul cu mineri şi securişti, celălalt cu tunuri, tancuri şi avioane.

A FOST O REVOLUŢIE?

Comisia Parlamentară *"Decembrie '89"* caută ca să nu afle, ce s'a întâmplat în timpul revoluţiei. Printre martori a fost chemat şi Dl. Preşedinte Iliescu, care a declarat că-şi aduce aminte c'ar fi fost o răscoală şi chiar a scris câteva amintiri în volumul său *"Revoluţie şi Reformă"*, ce se găseşte de vânzare. Cum a trecut un secol de cinci ani dela revoluţie, Dl. Iliescu a uitat o serie de amănunte pe care, pentru aflarea adevărului, le-a completat din imaginaţie. Unii curioşi, ar fi vrut să afle cum s'a rătăcit cu tramvaiul şi la ce oră a ajuns Dl. Iliescu la CC? De ce nu s'a comunicat arestarea lui Ceauşescu? De ce s'a dat ordin să se tragă în manifestanţi şi din al cui ordin s'a transmis la TV un apel ca să vină publicul să apere instituţia de *"teroriştii"* când, după mărturia D-lui SRI-Măgureanu, n'au existat teroriştii?

Cum anul acesta se sărbătoresc 50 de ani dela încheierea păcii, *"Comisia Decembrie '89"* se gândeşte să-şi încheie raportul în anul 2045 când se vor sărbători şi 50 de ani dela revoluţie.

•••

LA POMUL LĂUDAT

Statele Unite au investit cca. 110 milioane de dolari, în timp ce în Polonia, Ungaria şi Republica Cehă au investit 20 miliarde. Mai exact, pentru un dolar cu adresa România, 1.800 au fost trimişi celorlalte ţări foste şi ele satelite. Sunt de vină Americanii sau haosul şi jaful ce domneşte în ţară?

•••

SCURT ŞI PRECIS

Dl. Preşedinte Iliescu s'a oferit să facă pe samsarul între Patriarhia din Bucureşti şi Biserica Română din Paris. Ramura de măslin oferită de Patriarh a fost refuzată de credincioşii din capitala Franţei pentru două motive:

"Primul este faptul că dacă Românii se duc în România şi văd cu ochii lor ce este acolo, ei nu se regăsesc în actualitatea românească; a doua dificultate este trecutul".

•••

NU'S SPIONI ŞI AU DREPTATE

Se ştie că Biserica Unită - pe care comuniştii n'au putut s'o înhame la căruţa lor - a fost brutal suprimată. Acum, din aceleaşi surse cu ciocane la butonieră, Uniţii sunt acuzaţi că s'au dat de partea Ungurilor, pentrucă şi ei ascultă de Papa.

Răspunzând unor întrebări puse de senatorul PNŢCD (Părintele Matei Boilă), directorul SRI-ului a precizat că încercările unor servicii de spionaj străine, nu au infiltrat Biserica Unită, iar în ce priveşte conflictul de patrimoniu cu Biserica Ortodoxă, Dl. SRI-Măgureanu recunoaşte că cererile Bisericii Greco-Catolice sunt legitime.

•••

LEGALIZAREA PRIMEI MESERII

Pentru a opri răspândirea bolilor venerice - în special SIDA - şi a ţine prostituţia sub control, s'a hotărît legalizarea bordelelor. (Notă: nu ştim dacă se va adăuga la *"marfă"* şi taxa de extra valoare).

•••

NICU CEAUŞESCU SPUNE ŞI ADEVĂRUL

Fostul moştenitor, *"Nicuşor al Savanţei"* este supărat pe Dl. Preşedinte Iliescu pentrucă după ce i-a omorît onorabilii părinţi nu i-a oferit măcar un post în guvern; acum Nicu dezvăluie în baza cunoştinţelor ca fiu al fostului Mare, azi împuşcat, conducător următoarele:

"Personalităţile de conducere din actualul spectru politic - este cât se poate de evident - toţi au fost membri de partid, majoritatea lor în poziţii de vârf. Excepţie nu sunt decât unu la mie" (Nicu s'a mărturisit în cadrul emisiunii *"Revoluţia furată - România la cinci ani după Ceauşescu"* realizată de Detlef Kleinert şi difuzată pe posturile de televiziune din Germania).

•••

SUNTEM PLINI DE MOTORINĂ

Garda Financiară a descoperit în Gara de Nord din Timişoara 40 vagoane de motorină, dar expeditorul şi destinatarul erau societăţi fictive. Singurul fapt concret: 1.761.733 litri de motorină în valoare de 600 milioane lei cu destinaţia Iugoslavia, în timp ce la PECO din Timişoara nu găseşti carburanţi să-ţi umpli bricheta. Concomitent, o autocisternă cu 22 tone motorină şi trei poliţişti au fost depistaţi tot în drum spre Iugoslavia.

•••

PAŞAPOARTE IDEALE

Paşaport obţii, dar nimeni nu-ţi dă viză de intrare. Acum în locul paşaportului se poate călători oriunde cu'n *"Carnet de navigator"* ce-ţi permite, să vizitezi porturile din lume fără a mai solicita viza statului de destinaţie. Făcătorul de marinari şi carnete... un căpitan al portului Galaţi.

•••

AVEM CENZURĂ FĂRĂ A AVEA CENZURĂ!

Pe ecranul mic s'a arătat ultimul episod din *"Memorialul durerii"*, un documentar al crimelor săvârşite de regimul comunist. Jurnalul este incomod pentru actualii lideri, dar cum a opri *"Memorialul"* înseamnă cenzură, s'a găsit formula *"originală"* de a rula pelicula şi ocroti numele celor care timp de patru decenii au căutat să ne distrugă Neamul şi Credinţa:

"Memorialul durerii" a fost văzut în întregime dar *"din motive tehnice nepreăzute"*, nu s'a auzit un singur cuvânt!

•••

NE TÂRÂM CU TAROMUL

Ziarul *"România Liberă"* subliniază că pe lângă întârzierile de rigoare (ore întregi, N.R.)se scotocesc bagajele din care se sustrag în special alimentele.

•••

PARIS-BAGDAD VIA BUCUREŞTI

Până la restabilirea normală a legăturilor diplomatice dintre Paris şi Bagdad, interesele Franţei vor fi reprezentate de Ambasada Română din Irak.

•••

ÎMBĂTĂM LUMEA

Exportul de vinuri în 1994 a fost de cca. 2.000 de vagoane.

•••

CANCERUL ŞI HEPATITA

În 1994 numărul celor bolnavi de cancer (cazuri verificate) s'a mărit dela 183.807 la 191.933 iar numărul celor bolnavi de hepatită s'a dublat.

•••

CU ACCELERATUL MERGI PE JOS

Legea pentru *"Accelerarea privatizării"* n'a ieşit din Staţiile Parlamentului; de aceeaşi *"accelerare"* suferă şi legea învăţământului, deşi au trecut cinci ani dela revoluţie.

•••

S'A SCUMPIT PLIMBAREA

Cei care pleacă în vizită peste hotare trebue să plătească o extra taxă de 15.000 lei.

•••

PATRU ŞI TOATE PATRU

Într'o singură zi s'au judecat la Tribunalul din Bucureşti patru procese cu acelaşi subiect: traficul de droguri. S'a dovedit existenţa unui itinerariu de cocaină şi heroină: Columbia - Venezuela - România - Germania - Italia. Este vorba de sute de kilograme de stupefiante şi de faptul că pedeapsa e floare la ureche: 6 luni - 5 ani închisoare, iar câştigul e foarte mare.

•••

MAMA RUSIA

"Nici un teritoriu n'are dreptul să se separe de Rusia" - a declarat democratul Elţin - Rusia *"democrată"* de azi e ca cea ţaristă de alaltăieri şi cea comunistă de ieri:

Un conglomerat de ţări subjugate.

•••

PĂSTRAREA SECRETULUI

Un Episcop Ortodox a recunoscut că 97% din preoţi au colaborat cu guvernarea ceauşistă, iar mânăstirile serveau ca loc de întâlnire al agenţilor securişti.

Se bănuieşte că pentru a se menţine secretul, agenţii se duceau mai întâi la spovedanie!

•••

FEREŞTE-NE DOAMNE DE UN CUTREMUR

Direcţia de Protecţie antiseismică a constatat că în caz de cutremur ce-ar trece cifra 6 pe scara Richter, s'ar dărâma mai mult de jumătate de milion de locuinţe pe întreaga ţară, iar centrul Bucureştiului riscă pur şi simplu să devină un munte de moloz. În Capitală sunt ameninţate 5.655 de apartamente.

•••

SPIONAJUL CONTINUĂ

Un cetăţean german, de origină română, ing. Theodor B. care lucra ca desenator pentru compania de automobile Daimer Benz AG, a fost prins că trimitea în România planurile unui nou motor pentru automobile. T.B. era Român de origină germană.

•••

Inflaţia s'a redus dela 70,1% la 66% iar interesul oferit de bănci a scăzut la 45%. Dolarul oscilează între 1.770-1.785 lei.

•••

Societatea mixtă *"Rodae Auto-Mobile"* va lansa în 1996 primul automobil *"CIELO"*.

•••

La Cluj, Iaşi şi Timişoara se va construi câte o staţie de radiodifuziune pe unde ultra scurte.

•••

O nouă carte de telefon va apare la sfârşitul anului 1996.

•••

52% din copiii europeni bolnavi de SIDA sunt Români.

•••

Cişmigiul îşi va recăpăta frumuseţea de altădată: băncile şi bărcile vor fi înlocuite. Sperăm că nu va mai fi întrebuinţat ca un maidan unde-ţi arunci gunoiul.

•••

Revistsa *"Panorama"*: *"România este ţara unde a avut loc o lovitură de Stat fantasmagorică, travestită în revoluţie, pentru a înlocui la putere un satrap cu un altul."*

•••

În Bucureşti parcatul maşinii pe timp nelimitat: 400 lei/ora; pentru 15 minute - 200 lei.

•••

În 1995 nu se va acoperi nici jumătate din cantitatea de carne de porc necesară consumului intern.

•••

Din totalul de 1,3 milioane cereri primite de *"Romtelecom RA"*, anul acesta se vor instala doar 240.000 telefoane.

•••

Ceauşescu, pentruc'a fost comunist, a stat închis în baraca nr.01378, iar Generalul Antonescu, pentruc'a luptat contra comuniştilor, a fost închis în baraca cu acelaşi număr.

•••

TVR nu mai transmite reclame la orele de vârf, aşa că'n loc de *"Cumpăraţi gogoşi"*, vom auzi statistici oficiale.

•••

Ca prolog al anchetei parlamentare asupra evenimentelor din 1989: Dosarul *"Procesului soţilor Ceauşescu"* a dispărut.

•••

Senatorul C.V. Tudor a declarat că greviştii dela Reşiţa sunt plătiţi de agenţi străini; sindicaliştii, la rândul lor, au dat un comunicat: dacă C.V. Tudor va vizita judeţul Caraş Severin, atunci să fie prins şi trimis la casa de nebuni.

Notă: până la închiderea ediţiei Dl. C.V. Tudor n'a fost încă internat la casa de nebuni.

•••

Pentru a pleca în Israel, unii îşi cercetează bunicii să vadă dacă vor afla printre ei vreun Evreu.

•••

Împăratul ţiganilor, Iulian Rădulescu, condamnat pentru furt de cupru, a fost eliberat, dar 10 romi din suita împărătească îşi continuă executarea pedepselor.

•••

La Jilava sunt condamnaţi: corupţie 25 de inşi, violuri 300 şi omoruri 600. Se comit zilnic patru violuri şi 14 omoruri. Faptul că sunt numai 25 de *"corupţi"* spune totul.

•••

De pe lista celor mai murdare oraşe din lume, Bucureştiul a obţinut onoarea să fie pe locul 6.

•••

Placarde (Reşiţa): *"Iliescu te-am votat, ne-ai minţit şi ne-ai uitat".*

•••

L-ar înapoia, dar nu-l găseşte, a fost răspunsul Moscovei în legătură cu înapoierea tezaurului trimis, pentru a fi *"salvat"* în Rusia, în timpul Războiului Mondial nr.1.

•••

Vilele somptuoase ale noii elite neocomuniste au început să se învecineze cu vilele celorlalte noblete privatizate: ţiganii.

•••

Comerţul cu Statele Unite care atinsese $1 bilion, acum s'a redus la o treime.

•••

Oul - 220 lei bucata, cartofii - 1.000 lei/kg, ceapa - 2.000 lei/kg. Omul, când se scoală dimineaţa, nu se mai gândeşte la ziua ce de mâine, ci la foamea cea de ieri.

•••

În 1989 au murit 15% din cardiaci, iar în 1994 au murit 98%.

•••

831 de cetăţeni au înaintat plângeri la Convenţia Europeană privind Drepturile Omului, dar cererile nu supără pe Dl. Văcăroiu, pentrucă România n'a ratificat Protocolul 11, ce se referă la Drepturile Omului.

•••

Camelia Ciobanu, în vârstă de 10 ani, elevă în clasa a II-a la Şcoala Generală nr.34 *"Ion Simionescu"* din Iaşi a învins-o pe dubla campioană naţională, vicecampioană europeană şi locul V la Campionatul Mondial, Alina Moţoc. Camelia Ciobanu este în căutare de sponsori şi se pregăteşte pentru Campionatul European de şah, care va avea loc în Franţa, în Martie a.c.

•••

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

INVAZIA CECENIEI ȘI SITUAȚIA NECLARĂ A LUI ELȚIN

Războiul din Cecenia a continuat, marcat prin bombardarea masivă a capitalei Groznăi și înverșunate lupte de stradă. Luptătorii ceceni s'au retras din subsolurile palatului prezidențial, opunând apoi în continuare o dârză rezistență în periferiile orașului. Rușii au fost nevoiți să aducă întăriri și formații antrenate pentru luptele de stradă. Ei au bombardat fără discernământ și alte localități. Cecenii au reușit să doboare două elicoptere de asalt și ulterior un avion. Pierderile forțelor rusești, care conțin și formațiuni ale Ministerului de Interne, au fost evaluate până la 19 Ianuarie de monitori ruși la 4.000 de oameni, apoi retușate de Moscova întâi la 1.400 apoi la 500. După primirea de întăriri, trupele ruse din Cecenia au ajuns dela 40.000 la 60.000 oameni.

GROZNÂI

Groznâi a ajuns un oraș în ruine, fiind distruse toate clădirile, care ar fi putut adăposti luptători ceceni. Aceștia, după cum au anunțat, au început o luptă de gherilă, hărțuind pe Ruși, mai ales în timpul nopții. Ei au primit voluntari din republicile vecine, Ingușeția și Daghestan, unde s'au refugiat sute de mii de Ceceni.

Invazia Ceceniei a scăzut mult popularitatea lui Elțin, 72% din cei sondați au declarat că nu mai au încredere în el. Hotărirea lui, de a trimite forțe armate în Cecenia, a suscitat multe comentarii atât asupra cauzei acestei decizii, cât și asupra urmărilor ei.

La început s'a părut că singura justificare a invaziei Ceceniei *"pentru a stabili ordinea"* era nevoia de a-și întări poziția, scontând pe o victorie ușoară în momentul când Jirinovski ajunsese la sondajele de opinie pe locul al doilea.

Felul cum a fost pregătită și condusă campania militară a arătat că a existat în cadrul forțelor armate o puternică divergență de opine între o serie de comandanți cu prestigiu pe de o parte și conducerea dela Kremlin. După cum se știe, Gen. Vorobiov a refuzat să execute ordinul de a ataca Cecenia, din cauza lipsei de pregătire a forțelor de sub comanda sa. De notat că el era în acel moment comandantul adjunct al Armatei de Uscat a Rusiei. Gen. Gromov, Gen. Kondratiev și Gen. Mironov, adjuncti ai Ministrului Apărării Gracev, au criticat aspru felul cum forțele armate au bombardat populația civilă fără discernământ. Toți acești generali au fost demiși, iar comanda operațiunilor din Cecenia a fost luată de Gen. Gracev. După neașteptatul dezastru al forțelor ruse i s'a luat comanda, pentru ca la sfârșitul lunii Ianuarie aceasta să fie atribuită Gen. Anatoli Kulikov din Ministerul de Interne.

Deși Elțin a promis de câteva ori că se vor înceta bombardamentele devastatoare din Groznâi, acestea au continuat în ciuda protestelor repetate ale statelor occidentale și ale delegației parlamentului rus, care se ocupă cu drepturile omului și care a fost la fața locului. Președintele a refuzat orice fel de convorbiri cu liderul cecen Dudaev.

Din ce în ce a apărut mai evident că Elțin este sub influența Consiliului Securității Rusiei, format din 14 membri, printre care șefii celor mai puternice ministere ale țării, cel al Apărării, al Afacerilor Interne ca și al Serviciului Federal de Contraspionaj (fostul KGB) al cărui șef este Serghei Stepasin, unul din consilierii preferați ai lui Elțin. Majoritatea consiliului este formată din ofițeri superiori și o serie de conservatori duri. Elțin a dat acestuia o serie de puteri excepționale. În invadarea Ceceniei, Consiliul a luat toate deciziile cheie. Majoritatea problemelor Rusiei au început să fie definite ca probleme de securitate sau militare, ca în timpul erei comuniste. S'au intentat proceduri juridice cu clauza de pe vremea lui Stalin, care condamnă la 15 ani pe toți cei care *"slăbesc statul"*. O serie de fundații străine de cercetare sau filantropice au început să fie considerate ca centre de spionaj ale puterilor vestice, iar schimburile culturale *"o amenințare pentru securitatea națională a Rusiei"*. Forțele democrate consideră că acest consiliu controlează Kremlinul și este chiar mai puternic decât era Biroul Politic al URSS.

A apărut din ce mai evident o atitudine agresivă a Rusiei față de Occident, care s'a putut vedea încă din Decembrie, când Kozârev a refuzat să semneze un plan, care facilita cooperarea Rusiei cu NATO. După câteva zile, la ședința dela Budapesta a liderilor celor 53 de națiuni ale OSCE (Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa), Elțin a declarat că expansiunea NATO este antirusă și a avertizat asupra existenței numai a unei supraputeri, care vrea să dirijeze politica lumii... După puține zile, Rusia a invadat Cecenia.

La întâlnirea dela Geneva din 18 și 19 Ianuarie cu Warren Christopher, Kozârev a respins critica americană asupra brutalei represiuni din Cecenia, susținând că în ultimii 20 de ani, președinții Statelor Unite au dat de cinci ori instrucțiuni de utilizare a forțelor armate în interiorul Statelor Unite (?!) El a refuzat să dea informațiile promise de Elțin lui Clinton asupra vânzării de arme Iranului, ca și asupra situației programului de arme chimice ale Rusiei. Mesajul lui Kozârev a fost că Rusia are paritate cu America, ca supraputere mondială.

CHRISTOPHER KOZÂREV

Evenimentele și situația din Rusia au dus la scăderea credibilității lui Elțin în Apus în privința continuării reformelor sale.

Încă din Decembrie, după invazia Ceceniei, CIA a ajuns la concluzia că Elțin s'a retras într'un cerc restrâns de consilieri și sunt posibile patru scenarii negative: Elțin va deveni o figură fără autoritate înconjurat de conservatori duri, care vor dicta politica; Elțin va fi răsturnat de conservatori, care vor impune o stare de urgență și vor suspenda Constitutia; Elțin va deveni el însuși un autoritar, care va decreta starea de urgență; sau își va demite mai mulți consilieri, pentru a demonstra că este stăpân pe situație.

PROCESUL DE PACE ISRAELO-PALESTINIAN DIN NOU SABOTAT

Drumul spre o pace israelo-palestiniană este în continuu subminat de grupările extremiste palestiniene, prin acte teroriste, care se poate spune că au culminat pe data de 22 Ianuarie, când două bombe sinucigașe au explodat în stația unui autobuz încărcat cu militari israelieni. Explozia a avut loc lângă localitatea Nordiya din NV-ul Israelului, ucigând 21 de militari și rănind 60 de persoane, majoritatea soldați.

Răspunderea acestui act, care a fost condamnat de Arafat, și l-a luat organizația extremistă *Jihadul Islamic* (Războiul Sfânt Islamic).

Premierul Rabin a anunțat că vor continua convorbirile de pace, dar a apărut ideea de separare. Construirea unui gard între Malul de Vest și Israel a căzut, deoarece ar fi însemnat schițarea unui stat palestinian, tocmai când urmează să se discute problema unei frontiere permanente. Ministrul Poliției, Moshe Shalal a propus utilizarea la barierele de control a câinilor, care să depisteze purtătorii de explozivi. În același sens, a cerut utilizarea unei tehnologii avansate, care să utilizeze sensori speciali.

YASSER ARAFAT

Din punct de vedere palestinian, această separare pare

acceptabilă, dacă este menită să ducă la crearea unui stat palestinian, idee până acum respinsă de Israel.

După atacul terorist, au fost închise punctele de trecere între zonele ocupate și Israel, ceea ce a dus la blocarea a zeci de mii de lucrători palestinieni, cărora li s'a interzis trecerea.

Problema așezărilor evreiești din zonele ocupate, continuă să rămână un factor de discordie între cele două părți. Deși Rabin le consideră o povară, pentrucă obligă armata să le păzească, el a admis construirea a 2.200 de apartamente lângă Ierusalim și pe Valea Iordanului. Acest lucru a iritat pe Palestinieni, care consideră acțiunea ca o subminare a convorbirilor de pace.

Poliția israeliană a început o serie de razii pentru arestarea militanților *Hamas* și *Jihad*. Între cele două organizații palestiniene extremiste există o deosebire de concepție și de crez politic. *Hamas* care dorește înființarea unui stat palestinian are și o aripă politică, care câte odată a cooperat cu Arafat și a avut tendința să ajungă chiar la o înțelegere cu Israelul. Interesant este faptul că în mijlocul decadei 1980, guvernul israelian a permis formarea acestei organizații, considerând-o ca o alternativă pe atunci contra intransigenței OEP a lui Arafat. *Hamas* are în rândurile ei mulți intelectuali, medici, profesori, ingineri care sunt considerați creierul organizației. Se crede că aceasta primește ajutoare financiare din Arabia Saudită și Iran, care se adaugă cotizației de 2,5% din venitul celor aproximativ 200.000 de membri. Banii sunt utilizați pentru ajutorarea celor săraci și construirea de spitale, moschei și orfelinate, ceea ce explică popularitatea organizației printre Palestinieni. Aripa militară este utilizată pentru acte de terorism, în vederea forțării înființării unui stat palestinian.

Jihadul Islamic, spre deosebire de *Hamas* are numai componență militară și luptă pentru distrugerea statului Israel. Organizația se identifică cu revoluția islamică din Iran a ayatollahului Komeini, pe care *Hamas* îl consideră un eretic. Liderii organizației activează din Damasc. De reamintit că *Jihad* a chemat în 1987 pe Palestinieni la *indifada* (războiul sfânt) împotriva Israelului.

Drumul spre un acord de pace israelo-palestinian pare din ce în ce mai greu. Pe Palestinieni îi interesează în primul rând crearea unui stat palestinian independent. Organizația OEP a lui Arafat este prea slabă ca să opreasacă pe extremiști să nu saboteze acordul de pace. Arafat este considerat de către aceștia ca un trădător, iar Palestinienii nu au putut vedea până acum nici un beneficiu în urma acordului de pace, ajutoarele financiare promise și necesare pentru construirea unei structuri administrative solide, pentru autoguvernare în Gaza și Malul de Vest continuă să întârzie.

Practic, convorbirile de pace care trebuiau să continue, au fost deocamdată aproape sistate. Întâlnirea dela Cairo între Mubarak, Regele Hussein, Rabin și Arafat nu a dus decât la programarea unei viitoare întâlniri Rabin-Arafat.

PACEA SE ÎNDEPĂRTEAZĂ DE FOSTA IUGOSLAVIE

Șansele de pace din fosta Iugoslavie, par din ce în ce mai mici, odată cu trecerea timpului. Acordul de încetare a focului pe timp de patru luni, în Bosnia, a fost în general respectat, cu încălcări izolate, dar cu lupte uneori crâncene în regiunea Bihaci.

Perspectivele de pace efectivă par însă extrem de reduse. Delegații mediatori străini au hotărît să părăsească Bosnia, în urma refuzului Sârbilor de a negocia pe baza planului grupului de contact (SUA, Rusia, M. Britanie, Franța, Germania), care acordă Sârbilor 49% din suprafața Bosniei, iar Musulmanilor 51%.

După cum se știe, acest plan a fost lansat la Geneva în Iulie 1994 și a fost considerat definitiv. El a fost semnat de Musulmanii bosniaci, dar respins de Sârbi. Acestora li s'a pus în vedere că, în caz de neacceptare a planului în decurs de trei luni, vor avea loc acțiuni punitive aeriene NATO și chiar în ultima instanță ridicarea embargoului de armament impus și guvernului din Saraievo. Rezoluția Consiliului de Securitate din Septembrie a cerut încetarea oricărui dialog cu Sârbii, până aceștia vor accepta planul.

Această strategie a fost abandonată în urma opunerii Rusiei (veto în Consiliul de Securitate), a M. Britanii și Franței care au fost amenințate de Sârbi cu represalii asupra trupelor lor din cadrul ONU. Aceștia le-au pus în aplicare după două atacuri aeriene anemice NATO.

Astfel, au început o serie de contacte individuale sau colective duse de diplomații vestici chiar la Pale, capitala Sârbilor bosniaci, pentru a-l convinge pe Karadjici să negocieze pentru pace. În acest pelerinaj, care nu a dat nici un rezultat, și-au călcat prestanța și Statele Unite.

Perspectivele de pace din fosta Iugoslavie s'au îndepărtat și mai mult în momentul când Președintele Croației, Franjo Tudjman, a cerut trupelor ONU (15.000 oameni) care sunt pe teritoriul țării sale, să părăsească Croația începând cu data de 31 Martie, când acestora le expiră mandatul. El a spus că prezența ONU nu a făcut decât să mențină un statu-quo negativ.

După cum se știe, în urma războiului de șase luni din 1991, când minoritatea sârbă ajutată de armata iugoslavă a ocupat 30% din teritoriul Croației, înființând Republica Sârbă Kraina (Krajna) RSK, cu capitala la Knin. Armistițiul a fost de atunci supravegheat de trupele ONU, care nu au reușit însă să dezarmeze forțele paramilitare sârbe.

TUDJMAN

Un grup de diplomați străini s'a prezentat la Knin, cu un plan propus de grupul de contact, care acordă o autonomie substanțială Sârbilor din Croația, dar acesta a fost respins cu indignare. La Belgrad, Președintele Miloșevici a anulat audiența ambasadorului american din Croația, care a vrut să-i prezinte planul.

Miloșevici, pe care Occidentalii l-au curtat cu naivitate, considerându-l un factor important în pacificarea situației din Bosnia, răsplătindu-l cu ridicarea embargoului, își reia vechiul său rol. El nu a încetat activitatea pentru făurirea Serbiei Mari, iar credulii din Vest au uitat că el a fost acela care a declanșat și apoi a alimentat conflictul din Croația, apoi acel din Bosnia. Embargoul său împotriva Sârbilor bosniaci a fost doar o cortină penetrabilă.

Retragerea trupelor ONU din Croația, poate duce la reînceperea ostilităților dintre Croați și Sârbii din Kraina. Aceștia au sute de piese de artilerie, peste 250 de tancuri și chiar câteva avioane și rachete tip scud. Sârbii bosniaci au declarat la rândul lor că dacă Croația va ataca Kraina, ei vor ajuta pe connaționalii lor din RSK.

Vizita Ministrului de Externe Croat Mate Granici la Belgrad, pentru a încerca o înțelegere în privința Krainei și chiar o eventuală recunoaștere diplomatică între cele două țări, poate duce la speculația că, n'ar fi imposibil ca Zagrebul și Belgradul să încerce o înțelegere în dauna guvernului dela Saraievo, cum s'a mai întâmplat în 1993, când Croații și-au abandonat aliații musulmani și au început să lupte împotriva lor.

CRONICA INTERNAŢIONALĂ

DOAR O PROBLEMĂ INTERNĂ ?

——Vasile VRÂNCEANU——

Când în lumea creştină se aniversa Naşterea Domnului, când întreaga omenire sărbătorea Anul Nou în cântece şi veselie, urări şi speranţe de mai bine, în Cecenia, moartea venea din aer, din tancuri şi din gurile de tun. Se repeta tragedia începută cu două sute de ani în urmă, când armata ţarilor a invadat şi spaţiul dintre Marea Neagră şi Caspică, în acţiunea de extindere spre Sud, a Imperiului Rus. Acolo au întâlnit rezistenţa unui popor de munte, mic la număr, dar tare hotărît în dorinţa de a trăi liber în ţara lor Cecenia, un teritoriu mare, cam cât Dobrogea.

În 50 de ani de lupte, armata rusă n'a putut să-i supună decât după ce le-a ucis turmele de animale şi le-a distrus recoltele. O performanţă tipică de sălbatică cruzime. Astfel înge-nuncheat, poporul Cecen-iei a fost preluat de comuniştii după revoluţia rusă din 1917.

La 2 Noembrie 1917, Consiliul Comisarilor Poporului proclamă *"Declaraţia Drepturilor Popoarelor Rusiei"* în care se precizează:

1. Egalitatea tuturor popoarelor Rusiei;

2. Dreptul la secesiune şi formarea de state independente.

Actul este semnat de I.V. Stalin, pe atunci comisarul naţionalităţilor.

Rând pe rând: Ucraina, Finlanda, Estonia, Lituania, Letonia şi Basarabia, şi-au declarat independenţa. Se ştie cât de sinceră, cât de valabilă, cât de respectată a fost aceastã *"Declaraţie a Drepturilor Popoarelor"*. Numai atât cât URSS să poată pretinde trei locuri în Adunarea Generală ONU (Rusia, Ucraina şi Bielorusia) în timp ce restul ţărilor inclusiv SUA - aveau un singur vot.

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, ca şi alte popoare supuse de Ruşi, Cecenii i-au privit pe Germani ca eliberatori şi n'au acţionat ca partizani. În 1944 Stalin a ordonat deportarea în Siberia a 400.000 de Ceceni, drept represalii. După 13 ani de mizerie în surghiun, după moartea lui Stalin, supravieţuitorii au primit permisiunea să se întoarcă în ţara lor ca şi unii Români din Bucovina de Nord şi Basarabia, Tătarii din Crimeea, Polonezii şi unii supravieţuitori dintre prizonierii de război germani şi alte naţionalităţi.

După un astfel de tratament, cine ar putea gândi că Cecenii pot suporta cu plăcere regimul comunist? Sătui până'n gât de fericirea comunistă, când URSS - acest conglomerat de popoare - s'a prăbuşit, Cecenia s'a proclamat independentă la 1 Noembrie 1991.

O palidă, timidă confruntare între o mie de kgb-işti şi populaţia locală - a durat doar o zi - s'a încheiat cu retragerea trupelor ruseşti. În Octombrie 1992, Rusia masează trupe la graniţa Ceceniei. Generalul Dudaev, preşedintele ţării, declară starea de urgenţă. Trupele ruseşti se retrag, dar în 1994, Rusia instigă o confruntare internă în Cecenia, cu scopul de a răsturna guvernul. Deşi înarmată şi susţinută de Rusia, încercarea a eşuat, fiind lipsită de suportul populaţiei. Elţin someză populaţia să depună armele, aviaţia rusă (fără semnele de identificare) bombardează capitala Groznâi, iar la 11 Decembrie, trupe ruse, compuse din forţe ale Ministerului de Interne şi ale Armatei, învadează Cecenia. Războiul a început.

Ruşii îi prezintă lumii pe Ceceni ca bandiţi, golani, teroriştі, haimanale. (Sub comunişti, în închisorile din România, deţinuţii politici: preoţi, profesori, ofiţeri, ingineri, studenţi, elevi sau ţărani erau numiţi *"bandiţi"*, iar preşedintele României Iliescu îi numea pe studenţii din Piaţa Universităţii *"golani"*).

Luptele continuă, pentrucă Cecenii se apără cu îndârjire, amintind de eroismul Finlandei din iarna 1939-1940, deşi forţele sunt inegale. O ţară mică de 1,2 milioane de oameni, fără resurse, fără aliaţi, părăsită de matadorii umanitarişti, de trompeţiştii drepturilor omului, de oratorii democraţiei, Cecenia ca şi Finlanda cu 54 de ani în urmă, va fi silită să se încline în faţa forţei brutale, căci Rusia dispune de o armată imensă, cu dotare modernă şi cu morala lupului, nu a porumbelului alb.

Ceva totuşi s'a schimbat. Pentru intervenţia armată ordonată, Elţin a fost criticat chiar de Ruşi, de opoziţie, de foştii lui colaboratori, chiar de unii militari. S'a cerut încetarea ostilităţilor, retragerea forţelor armate şi chiar demisia lui Elţin. Mamele ostaşilor ucişi în lupte au manifestat la Kremlin cu placarde: *"Unde sunt copiii noştri, ce ai făcut cu ei?"*

Generalul Victor Vorobiev, comandantul trupelor Ministerului de Interne, a fost ucis în lupte.

Vice-preşedintele SUA, Gore, consideră criza din Cecenia *"O afarcere internă a Rusiei"*, de aceeaşi părere manifestându-se şi cancelarul Köhl al Germaniei. Când însă *"chestiunea internă"* s'a îngroşat şi s'au produs atacuri cu masive pierderi şi distrugeri, Vestul a luat o poziţie mai puţin echivocă şi consideră că Rusia a violat tratatele din 1990 şi 1992 dintre NATO şi ţările Tratatului dela Varşovia, pentru Securitate şi Cooperare în Europa.

Franţa a cerut aplicarea de sancţiuni economice, Rusiei.

Laszlo Kovacs, din partea Organizaţiei pentru Securitate şi Cooperare condamnă conflictul ca o serioasă ameninţare a federaţiei ruse, a întregii regiuni şi chiar a Europei.

Suedia declară că luptele din Cecenia nu sunt doar o afacere internă a Rusiei.

Danemarca protestează că *"Ce se întâmplă în Cecenia, este inacceptabil"*, iar Norvegia cere încetarea ostilităţilor.

Uniunea Europeană îşi oferă ajutorul pentru oprirea luptelor şi pentru o soluţie paşnică. Situaţia este însă mai complicată decât apare la prima vedere. După înseşi legile Rusiei, Cecenia are dreptul la independenţă şi secesiune, dar recunoaşterea independenţei de către Rusia, ar fi un periculos precedent care ar putea declanşa o desprindere în lanţ şi a altor comunităţi etnice înglobate în C.I.S., *"liber şi nesilite de nimeni"*, la dezintegrarea unui colos care nu şi-a găsit încă forma viabilă de sine stătătoare.

Vestul nu doreşte o dezintegrare a fostei URSS, care ar duce la un haos şi conflicte interne pe care nimeni nu le-ar putea controla. S'ar putea periclita dezarmarea nucleară, şi infuzia de capital pentru exploatarea resurselor imense ale Rusiei, şi apoi în Cecenia este şi miros de petrol...

Nu este exclus ca Vestul, inclusiv SUA să întrevadă o alianţă cu Rusia, contra unui Răsărit Asiatic, necunoscut deocamdată, dar strategii ştiu că prevederea este mama înţelepciunii.

Este încă neclar dacă intervenţia armată din Cecenia a fost iniţiată de Boris Elţin, sau de unele cercuri care îl domină, de ce a fost declanşată împotriva avertismentelor publice interne, ale experţilor săi politici şi chiar a organelor de apărare şi securitate. Care a fost scopul şi cum se va încheia conflictul nu se ştie, dar Elţin este în grea cumpănă.

Se fac unele încetări ale focului pentru ca cele două părţi aflate în conflict să-şi ridice răniţii şi morţii lăsaţi zile întregi pe străzi pradă şobolanilor şi câinilor.

Atacul rus continuă după aceea cu intensitate crescândă. Preşedintele Ceceniei Dudaev - general de aviaţie format în armata rusă - a înţeles că forţele fiind disproporţionat de inegale, Cecenia nu poate învinge în confruntarea cu un imperiu de mărimea Rusiei şi singura cale este a soluţiei paşnice şi la 10 Ianuarie a cerut convorbiri de pace.

Moscova a răspuns cu intensificarea bombardamentelor, deşi parlamentul rus a criticat acţiunea militară iar la Bruxelles, aliaţii NATO cer încetarea violenţelor şi negocieri pentru o soluţie paşnică.

Vai de cel slabi, vai de cei învinşi!

Preşedintele Clinton a tăcut un timp, dar faţă de evoluţia tragică a evenimentelor din Cecenia, recomandă oprirea violenţelor militare, menţinând însă în vigoare ajutorul pentru Rusia, care trebue încurajată să consolideze democratizarea ţării, considerând însă că Cecenia, este pe bună dreptate o parte integrală a Rusiei.

Cinstit şi sincer cum îl ştim pe Preşedintele Clinton, credem că n'a ştiut şi nimeni nu i-a spus: când, cum, prin ce mijloace această mică ţară şi acest brav popor a ajuns a fi o parte din Rusia şi încă *"pe bună dreptate"*.

Cecenia este prea mică şi prea departe pentru a interesa pe oamenii mari ai lumii şi în consecinţă SUA rămâne neclintită în suportul acordat Rusiei şi lui Boris Elţin.

În Senatul American sunt şi alte opinii şi ele se vor confrunta în şedinţele viitoaare, când se va discuta problema ajutorului acordat Rusiei.

Ce face Rusia? Ce face Elţin? Vechea lor politică:

1. Admit misiunea Conferinţei de Securitate şi Cooperare în Europa, dar nu-i permit intrarea în Cecenia decât numai după ce forţele militare îşi vor fi terminat misiunea.

2. Reactivează *"guvernul provizoriu cecen"* (avortat în vara anului 1994) adus deja la frontiera ţării şi vor instala la Groznâi un *"guvern de paie"* care să conducă ţara *"eliberată"* de *"teroriştі"* şi *"criminali"*.

Experinţa Rusiei este bogată. Să luăm doar cazul Poloniei din 1944, cu guvernul polonez provizoriu pe care l-a instalat la Varşovia. Aşa a făcut în România în 1945 cu guvernul Dr. Petru Groza.

Membrii Conferinţei de Securitate şi Cooperare în Europa vor fi admişi la Groznâi numai după ce în Cecenia se va face o curăţire totală. Vor fi bine găzduiţi şi vor aprecia caviarul de Caluga şi vinul de Georgia, vor prezenta un raport în mare parte dictat de Ruşi, iar Cecenia va fi completată - pentru pierderile omeneşti - cu Ruşi aduşi de pe alte meleaguri şi va deveni *"pe şi mai bună dreptate, parte din Rusia"*.

Cu 1964 de ani în urmă, Pilat s'a spălat pe mâini pentru sânge nevinovat. În ANNO DOMINI 1995 sunt aşa de multe mâini pline de sânge. Când, cum şi de cine vor fi spălate?

În Bosnia situaţia s'a calmat temporar prin încetarea focului pe o perioadă de 4 luni, în care să se ajungă la o soluţionare acceptabilă a conflictului şi stabilirea păcii în regiune.

La Sarajevo copiii zburdă cu săniuţa. O vor putea face şi în iarna următoare?

EFEMERIDE

TURNEUL DEZINFORMĂRII

După asigurarea poziţiei în ţară, regimul dela Bucureşti încearcă acum neutralizarea Exilului Românesc şi amăgirea străinătăţii.

Pentru neutralizarea Exilului Ropmânesc se folosesc două formule: dezbinarea internă şi derutarea naivilor, prin patetice apeluri la patriotism şi dragostea de ţară.

Pentru dezbinarea Exilului sunt folosite vechile cadre de colaboraţionişti din timpul lui Ceauşescu, la care s'au adăugat alte elemente noi, oportuniste, tentate de afacerile cu România, nu de investiţii necesare pentru redresarea ţării.

Schimbările din 1989 din ţară au lăsat neatinsă reţeaua de agenţi din străinătate, dintre care cei mai în câştig au fost foştii agenţi-preoţi. Aceştia nu numai că nu au fost deconspiraţi, dar, prin noile relaţii stabilite între Episcopia Română din America şi Patriarhia dela Bucureşti, s'au infiltrat în poziţii cheie şi au câştigat puteri de decizie în masele de enoriaşi nepregătite pentru un asemenea asalt, credincioase dar derutate, manevrate cu abilitate şi viclenie de oameni pe care încă îi mai cred slujitori ai Domnului.

Colaboraţioniştii vechi şi-au schimbat doar haina. Un tipic exemplu: atacurile împotriva I.P.S. Valerian Trifa. Marele Ierarh nu mai este atacat ca pe vremuri, ci, fiind de bună credinţă, drept şi cinstit, a fost manevrat şi este victima lui... Noel Bernard, directorul *"Europei Libere"*. În acelaşi timp, comunistul Jacob Popper, care a fost ani de zile reporter la postul de radio *"Europa Liberă"*, mare duşman al Românilor şi al Arhiepiscopului Valerian, a publicat în România o carte, subvenţionată de Victor Frunză, intitulată *"În culisele Europei Libere"*, în care Noel Bernard - Evreu de origine - este acuzat de legionarism, în slujba Arhiepiscopului Valerian Trifa.

Campania regimului neo-comunist din România împotriva Exilului Românesc nu a încetat nici o clipă, în schimb rezistenţa Exilului împotriva infiltrării s'a diminuat până aproape de dispariţie.

Recent, în ţară, Iliescu a alocat un fond de 2,877 miliarde lei pentru crearea Direcţiei *"T.V. România Internaţional"*, având-o în frunte pe D-na Felicia Meleşcan, soţia Ministrului de Externe român. Ca primă nadă, această direcţie a format o *"delegaţie"* de 14 ziarişti români, pentru a efectua o vizită în Statele Unite. Pentru machiaj s'a apelat la D-na Christine Valmy, încadrată între *"Clubul Intelectualilor* (?) *Români pentru UNESCO"* şi *"American-Romanian Committee"* (?).

Delegaţia n'a fost în exclusivitate a presei guvernamentale. Au fost şi gazetari ai Opoziţiei, unii chiar virulenţi, care au venit să se informeze pe lângă realităţile din America şi de situaţia, combativitatea şi influenţa Românilor şi a Exilului Românesc, mai cu seamă a presei exilului.

Am fost tentaţi să credem că într'adevăr s'a schimbat ceva în România şi normal, ne-am fi bucurat. La Cercul Cultural Românesc dela Consulatul General al României din New York au fost invitaţi oameni de afaceri, artişti şi reprezentanţi ai presei din Exil, pentru întâlnire şi discuţii cu cei veniţi în delegaţie.

Ziariştii din ţară erau duşi săracii prin metropola americană şi la întâlnire au picat în plasă doar câţiva dintre ei, care văzând precizia întrebărilor puse de cei din sală, îşi blestemau în sinea lor soarta, că s'au întors prea devreme dela cumpărături. Când după unele generalităţi de introducere, au început să scapere întrebările ziariştilor din Exil, a venit salvarea lor prin Dl. consul Gh. Lupeş, care a întrerupt discuţia neînceputã, anunţând: *"Colegii vă aşteaptă în clădirea alăturată"*, care nu era alta decât clădirea consulatului, unde erau întinse mese cu mâncare şi băutură, cum nici în vis nu văd cei din ţară şi astfel s'a consumat întâlnirea dintre presa din ţară şi exil.

Ce vor scrie despre Exilul Românesc, când vor ajunge în ţară cei 14 ziarişti din delegaţie, vom vedea, dar cele 2.877 miliarde lei alocate pentru *"imaginea României în străinătate"* nu sunt decât re-actualizarea la scară mai mare a acţiunilor *"Glasului Patriei"* şi *"Tribuna României"* de pe vremuri.

Ziariştii din Opoziţie? Nu le contestăm buna credinţă, deşi unii dintre ei au spus că *"nu fac politică"* ci doar *"profesionalism"*. Nu uităm că la *"Glasul Patriei"* scriau - numai pentru Exil - şi foste mari personalităţi, eliberate după ani grei de închisoare, unele folosite după distrugerea lor în sistemele de re-educare, altele prin capitulare şi trecere la inamic.

Dela Elini încoace nimeni nu dă nimic pe gratis. Vor rezista strălucirii de 2.877 miliarde lei, ziariştii români veniţi în delegaţie?

Nu, categoric nu li se va cere să-l laude pe Iliescu, după experienţa cu Gabrielescu. Li se va permite să-l critice chiar, numai vorba lui Caragiale: *"mai cu modestie"*.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

NOTE DESPRE POLITICA EXTERNĂ

-II-

Ion BOIERU

Ceva despre situaţiile mai recente privind relaţiile americane cu România.

Alegem numai câteva momente mai importante din relaţiile americane cu România, ca să vedem care este caracterul specific al ţasăturii istorice dintre aceste două ţări. Nu este vorba de un studiu analitic şi definitiv, ci de un articol de sinteză în care dăm câteva idicaţii esenţiale pentru înţelegerea problemei de care vorbim. Un studiu minuţios ar fi şi inutil, căci nu se mai poate îndrepta nimic din cele ce au fost în trecut. Ceea ce sperăm, este să înlesnim un acces mai realist în aprecierea adevărată a ceea ce se întâmplă în relaţiile dintre cele două ţări. Articolul nu este exhaustiv. El indică doar câteva puncte esenţiale, care în fond, ar fi extrem de greu să fie definitiv înlăturate, pentrucă documentarea este enormă şi strivitoare. Acum începem cu perioada de după cel de-al Doilea Război Mondial, în care politica americană externă faţă de Răsăritul Europei a fost dezastruoasă. Întâi de toate a abandonat complet ţările din acea parte a Europei, pentru a fi incluse în sfera de influenţă a Rusiei Sovietice. Ar putea fia ceastă abandonare din partea Americii considerată ca o acţiune pozitivă a politicii sale externe, pe care a desfăşurat-o în alianţa cu Moscova? În perspectiva mai largă a timpului s'a dovedit cât de ignorantă era diplomaţia Amercii şi cât de puţin era dispusă să accepte şi alte puncte de vedere sau soluţii pentru a beneficia de pe urma alianţei cu Moscova, cu care nu avea nici o afinitate culturală, spirituală, etnică etc. Ceea ce dusese la alianţa cu Sovietele era un sentiment de ură, care de fapt nu aparţinea poporului american, ci unor forţe care au influenţat politica americană şi au angajat-o în războiul împotriva Germaniei naţional-socialiste, în forma cea mai totală şi ne-politică. Dacă America ar fi lăsat ca conflagraţia militară dintre Moscova şi Berlin să se dezvolte în continuarea directă între cele două forţe, sfârşitul războiului ar fi găsit America cu forţele intacte şi ar fi putut să dicteze pacea finală, pentrucă ambele părţi conflagrante erau epuizate de război şi nu mai aveau rezerve, nici umane şi nici militare, pentru a se opune Americii. Roosevelt însă s'a asociat cu acei care nu priveau Rusia Sovietică, ca să fie în stare să dezică toate avantajele pe care le-a obţinut din partea Americii şi să fie gata să treacă la îndeplinirea planului ei de *"dominaţie mondială"*, pe care diplomaţia americană nu l-a luat niciodată în serios.

În orice caz, după terminarea războiului, politica externă americană era incoerentă şi lipsită de o privire generală, globală, asupra realităţilor în mijlocul cărora se găsea. Nu cunoştea nici situaţia din ţările Europei de Răsărit şi nici rolul lor politic de tampon faţă de colosul sovietic.

Planul Marshall şi NATO

Acest plan a fost creat din incapacitatea americană (şi occidentală) de a face faţă politicii externe a Sovietelor. După cucerirea completă a Estului european şi pătrunderea în inima Europei (în Germania răsăriteană), Moscova se pregătea să ajungă la Atlantic. Numai dolarii americani mai aveau puterea să zăgăzuiască invazia Occidentului, prin Planul Marshall şi NATO. Erau ultimele resorturi al Americii şi ultimele rezerve, în confruntarea cu fostul aliat american din războiul cu Germania naţional-socialistă. Căci, în timpul conflagraţiei militare cu hitlerismul nu se luase nici un fel de măsură preventivă la Washington pentru a putea constrânge pe Stalin să păstreze decenţa unui aliat care fusese salvat dela dezastrul înfângerii totale, de către armata germană. În toată perioada războiului anti-hitlerist, Moscova şi-a definit linia de orientare şi metodele de lucru, prin care intenţiona să beneficieze de toate imprejurările, pentru planurile sale de viitor. Pamfil Şeicaru, în ziarul *"Curentul"* din România, demonstrase cu dibăcie de mare vizionar dedesubturile politicii sovietice prin care Moscova urmărea nu simpla înfrângere a Germaniei naţional-socialiste, ci dominarea mondială prin ideologia marxistă. Oficialii din Washington ignorau toate avertismentele şi toate indicaţiile care defineau o restaurare a politicii lui Petru cel Mare, sub camuflajul comunismului.

Prin Planul Marshall şi prin NATO, Americanii refăceau şi apărau Europa occidentală, dar au abandonat în favoarea Rusiei Sovietice întreaga Europă răsăriteană şi au divizat Germnaia, care dacă era refăcută în întregimea ei schimba radical raportul de forţe în favoarea Americii. În această nouă configuraţie politică şi teritorială, s'a creat *"Cortina de fier"* şi s'au pus bazele *"războiului rece"*, cu cheltuieli uriaşe, care grevau asupra lumii întregi. Şi, peste ţările acestea s'au deschis porţile dictaturilor comuniste în Răsăritul Europei şi s'au lăsat în voie apariţiile acţiunilor de genocid naţional, cultural şi spiritual. România şi Polonia, care erau zidurile de apărare ale Europei occidentale, au fost pur şi simplu anulate ca forţe politice.

Cazul României

Acesta este unul dintre cele mai ilustrative cazuri, care demonstrează lipsa de continuitate a unei politici externe bine articulate şi coerente a oficialităţilor din Washington, din perioda lui Roosevelt şi până în 1989. Ne referim la relaţiile directe între cele două ţări. România nu a fost cunoscută în rolul ei de apărătoare a Europei, nici în caracterul unic al culturii şi civilizaţiei ei, nici în potenţialul energetic, nici în resursele de bogăţii ale ţării şi nici în caracterul unitar el etnicităţii ei, nici în omenia, spiritualitatea şi tradiţionalismul ei. Şi nu a fost recunoscut şi nici apreciat actul major al lui 23 August pentru interesele anglo-saxone, dar vătămător pentru interesele naţionale româneşti. Pe nici una din aceste dimensiuni, România nu a fost apărată, faţă de cotropirea bolşevismului. America a acceptat să fie lichidate partidele istorice, să fie ucişi toţi oamenii politici şi personalităţile de cultură şi valoare naţională, să fie supusă întreaga ţară unui genocid naţional, cu distrugerea întregului potenţial al unui tineret dinamic, naţionalist, creştin şi creator. A acceptat să fie lichidată întreagă Biserică greco-catolică, care reprezenta cea mai autentică legătură cu lumea occidentală, prin intermediul Romei eterne. Să fie ucişi 6 episcopi şi nenumăraţi preoţi. Să fie întemniţaţi un milion de Români şi ucişi peste 200.000 de opozanţi ai comunismului. Regimul dictatorial comunist, din România, după Martie 1945, n'a fost deranjat deloc. A fost lăsat în pace şi afară de unele proteste formale care vizau anumite inconvenienţe americane, ţara românească nu interesa pe Americani, decât ca un simplu pion într'o partidă de şah.

În teminiţele comuniste, deţinuţii politici se rugau la Dumnezeu şi aşteptau pe Americani. să-i elibereze.

Adevărul este că diplomaţia americană n'a fost niciodată pregătită să aibă un acces şi o pătrundere profundă a comunismului. Foarte puţini diplomaţi sau personalităţi politice au fost în stare să aibă intuiţia esenţelor comuniste, cu toate ramificaţiile grave ale pericolelor pe care le reprezentau pentru lumea întreagă. Căci nu era vorba de o simplă şi nouă modalitate de a face politică şi a avea o altă formă conceptională a termenilor politici. Ideologia marxistă, în versiunea ei sovietică, reprezenta o răsturnare completă de valori politice. Lumea era întoarsă de-a'ndoaselea. Toate valorile politice, morale, raţionale şi spirituale ale lumii civilizate de până la revoluţia bolşevică au fost înlocuite cu semnificaţii noi şi imposibil de a fi acceptate de civilizaţia şi cultura europeană, aşa cum a fost transmisă aproape două milenii. Bieţii funcţionari dela *"State Departament"* nu pricepeau nimic din toată ţesătura de idei a bolşevismului. Aşa se explică, de ce toate mişcările politice anti-comuniste din lume, li se păreau acestor mici *"clerici"* de politică externă din diplomaţia americană, nişte halucinaţii, în timp ce ideologia bolşevică le apărea ca o formă nouă de a reînvigora lumea, prin principii şi metode care aveau un caracter inovator.

Aici trebue să amintim tragedia acestei situaţii, prin evidenţierea cazului lui David Funderburk, ambasadorul Americii în România. Acesta a voit să servească interesele superioare ale Americii, printr'un proces de documentare asupra stărilor reale de lucruri din România, în timpul dictaturii comuniste a lui Ceauşescu, şi cercurile limitate intelectual şi unele ocults din *"State Departament"*, care au refuzat să accepte dezvăluirile lui Funderburk asupra realităţilor comuniste din ţară. Aceste cercuri reprezentau linia oficială a diplomaţiei americane. Şi este destul să menţionăm că răsturnarea dictaturii lui Ceauşescu din 1989 (Decembrie) a fost o mare surprindere pentru această diplomaţie americană. Aşa cum a fost surprinsă de toate răsturnările de după Cortina de fier şi chiar din Rusia sovietică. Politica externă americană era dirijată pe alte direcţii şi coordonate. De altfel, în America au existat totdeauna două linii de politică externă: una era a preşedinţiei şi una a Departamentului de Stat. Aceste linii nu coincideau totdeauna şi de multe ori apăreau oarecari fricţiuni şi întârzieri în procesul de implementare. Şi dacă mai adăugăm şi linia Congresului, care nu corespundea uneori cu celelalte două, ne dăm seama de precaritatea politiciii externe americane.

Continuare în numărul viitor

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8385
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$35 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

NOTE ŞI COMENTARII

REŞIŢA... DRAGOSTEA MEA

Împinşi din urmă de foame şi frig, neprimirea salariilor de câteva luni de zile şi cu sărbătorile de iarnă bătând la uşă, 20.000 de muncitori ai Fabricii de Oţel din Reşiţa au făcut, timp de 14 zile, grevă.

Ieşind în stradă şi strigând din toţi rărunchii: *"Jos comunismul"*, *"21-22, Iliescu a tras în noi"*, *"Ultima soluţie, încă o revoluţie"* şi alte asemenea lozinci, greviştii reşiţeni cereau, nimic mai mult decât să li se facă dreptate şi să stea de vorbă pentru planificarea doleanţelor cu primul ministru, alde Nicolae Văcăroiu, care, ocupat cu altele, nu se prea grăbea să le audă glasul.

Mi-a fost drag de Reşiţa, cetatea fierului cum era numit oraşul, poate chiar mai mult decât Oraviţa, de care mă legau doar anii şcolăriei dela Liceul *"Generalul Drăgălina"*. Aci, în coloanele gazetei *"Reşiţa"*, condus de George C. Bogdan, mi-am făcut ucenicia ziaristică. Aci, în editura aceleiaşi gazete, avea să-mi apară primul volum de schiţe şi nuvele *"Încrustări în bancă"*. Şi tot aci mi-am scris primele reportaje intitulate sugestiv: *"Oraşul cu zăpadă Neagră"*, dintre care cel dintâi avea să poarte titlul *"La început a fost muncitorul"*. Şi încă multe alte amintiri frumoase m'au făcut să-mi fie drag acest oraş, cuibărit între două dealuri pe care-mi plimbam tinereţea şi iubitele...

Iată de ce, când am văzut la televizor, reşiţenii ieşiţi în stradă cu mic şi mare, tineri şi bătrâni, arborând drapelul revoluţiei, mi-am zis: *"Văcăroiule, a ajuns şi ignatul tau!"*

Mai târziu, când mi-a sosit cotidianul reşiţean *"Timpul"* aveam ocazia să găsesc amănunte în legătură cu răzmeriţa ce a avut loc aci.

De *"Sf. Nicolae, muncitorii reşiţeni au ieşit în stradă"* este titlul unui articol din care reproducem cele ce urmează: ***"... pe platoul din faţa Prefecturii muncitorii reşiţeni, cărora le-a ajuns cuţitul la os după doi ani de guvernare Văcăroiu, s'au adunat spontan pentru a protesta împotriva situaţiei disperate în care se află industria reşiţeană..."*** (*"Timpul"*, Nr.241). În numărul 242, ziarul revine cu noi amănunte. Astfel, în articolul semnat de Dl. Victor Nafiru, intitulat *"Muncitorii reşiţeni rămân pe baricade"*, citim următoarele: ***"... oameni ajunşi la capătul răbdării, pentru care sărbătorile de iarnă nu vor aduce nici o bucurie, într'o disperată încercare de chemare a premierului la Reşiţa şi găsirea unor soluţii de perspectivă pentru industria reşiţeană... Muncitori îngroziţi de priveliştea sumbră a zilei de mâine care nu înseamnă decât foame - sărăcie - şomaj. Promisiunile noii puteri instalată în Decembrie '89 cum că "copiii noştri nu vor mai suferi de foame şi frig" nu s'au adeverit, iar NIVELUL DE TRAI A CUNOSCUT O DEGRADARE CONTINUĂ, determinată de politica falimentară a guvernelor post-decembriste..."***

În numărul 244, titlu pe întreaga pagină: *"Patru zile pentru supravieţuirea Reşiţei. Tensiune în creştere: Văcăroiu nu vine, oamenii nu cedează"*, citim în articolul D-lui Nicolae Sârbu acest avertisment: ***"Aşa cum în Decembrie 1989 nu s'a ieşit în stradă pentru protocoale şi o sută-două de lei, nici acum Reşiţa nu strigă... numai pentru câteva zeci de mii de lei restanţe la plată... Problemele Reşiţei sunt mult mai grave, să poată fi tratate cu un mărunţiş de buzunar"***... Iar Dl. Mircea Gavadia scrie că ***"Protestanţilor din piaţă li s'au adăugat pensionarii Reşiţei, elevi din şcolile municipiului, reprezentanţi ai mai multor sindicate din ţară. EI CER UN STROP DE VIAŢĂ DEMNĂ, O HAINĂ PENTRU COPII, O PÂINE PE MASĂ, UN ACOPERIŞ DEASUPRA CAPULUI"***. (sublinierea noastră. Şi ni se spune cu durere că: ***"DEOCAMDATĂ, NU AM CÂŞTIGAT NIMIC"***.

În cea de-a şasea zi de grevă, *"Timpul"* dedică aproape întreg numărul 245 evenimentului. Sub titlul general: *"Şase zile pentru supravieţuirea Reşiţei OAMENII CER: locuri de muncă, salarii, pâine, dreptate. GUVERNUL OFERĂ: MINCIUNĂ, CORUPŢIE, ŞOMAJ, SĂRĂCIE. Atât!"* Şi e de ajuns.

În cea de-a treisprezecea zi, Dl. Văcăroiu s'a învrednicit în fine să apară şi să stea de vorbă cu reşiţenii nemulţumiţi. Şi a fost de ajuns ca a doua zi greva să înceteze. Fără vărsări de sânge.

Iată deci realitatea. Cruda şi trista realitate, care dezminte pe cei câţiva netrebnici care propovăduiesc peste tot că'n România lui Ion Iliescu, după revoluţia din '89, gânsacul, soţul doameni găşte, s'a ouat... un ou de aur.

Nicolae NOVAC